

Svenska Dagbladet

Anders Lindblad:
Idrotten har misslyckats.
Det är dags att tänka nytt.
Annars kommer övergreppen aldrig ta slut.

■ Sport | Sid 44

Illustration: Alexander Rauscher

Militärforskare från Kina på svenska toppuniversitet

■ "Det är tydligt vad de vill använda det här till, det är vapen", säger Kristoffer Danél på Totalförsvarets forskningsinstitut. SvD har kartlagt hur svenska universitet samarbetar med kinesiska militärforskare. **Nyheter | Sid 8-14**

Kontakta SvD ■ Vd, chefredaktör och ansvarig utgivare Anna Careborg ■ Politisk chefredaktör Tove Lifvendahl ■ Redaktionschefer och stf ansvariga utgivare Martin Ahlquist och Daniel Kederstedt ■ Växel 08-13 50 00
■ E-post fornamn.efternamn@svd.se ■ Postadress Svd, 105 17 Stockholm ■ Besöksadress Västra Järnvägsgatan 21, Stockholm ■ Ny prenumeration 08-618 02 20, Svd.se/prenumerera ■ Prenumerations-
ärenden 08-618 02 20, Svd.se/kundservice ■ ANNONSERA Företag 08-13 50 00 annonsbokning@svd.se ■ Privatannonser 08-13 00 10 privatannonser@svd.se ■ Tryck Bold Printing Stockholm, Jönköping © 2023

Fastighetsmässa om utlandsboende

Utställare visar boende från hela världen samt övrig service för ett lyckat utlandsboende.
Besök även våra intressanta seminarier.

Gratis inbjudan,
utförligt seminarie-
program och
mer info på
www.fairmedia.se

 KISTAMÄSSAN
Lör – sön 18 – 19 feb kl 10.30 – 17.00
Pendeltåg Helenelund stn
T-bana Kista

Ledare

Rapport

Med pandemin spreds ofriheten över världen

Schweiz, Nya Zeeland, Estland, Danmark, Irland och Sverige. Det var världens sex friaste länder 2020 enligt Cato Institutes rankning av ekonomisk och personlig frihet, från äganderätt till religionsfrihet och samkönade äktenskap. Tyvärr såg världen stora frihetsförluster i pandemins spår. cato.org

Finlands resa bort från det ryska imperiets skugga.

Patrik Oksanen i nya numret av Axess med tema Finland.
axess.se/magasin

Karlskrona. Vy från sjösidan.
Foto: Leif R Jansson/TT

Poddtips

Vad är det för fel på Blekinge?

Det vill sig inte riktigt för residensstaden Karlskrona, visar boken "En flyktig framgångssaga" av Janerik Nilsson. I Timbros Ideologipodden samtalar Amanda Broberg med PM Nilsson, Fredrik Segerfeldt och ledarsidans Mattias Svensson om Blekinges politiska karta och utmaningar.

Krönika | Statlig styrning

Tove Lifvendahl: Rätt att byta chef på Migrationsverket

Den profilerade SD-riksdagsledamoten Björn Söder tog givetvis tillfället i akt. När det i måndags blev känt att Migrationsverkets generaldirektör Mikael Ribbenvik inte får förlängt förordnande, fyrade Söder av en kalibrerad salva på Twitter: "Dags att städa upp i Myndighetssverige. Bort med asylaktivister från Verket."

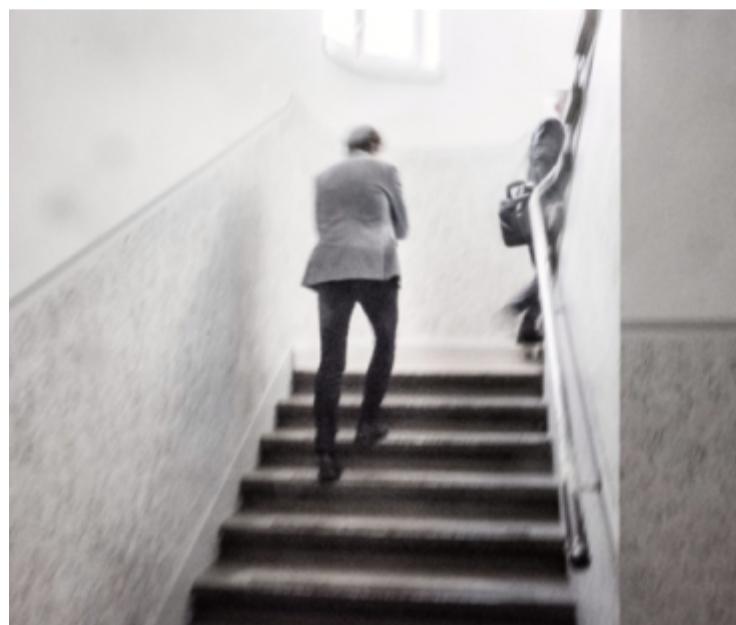
SD har inte haft del i beslutet, bekräftar partiets migrationspolitiska talesperson Ludvig Aspling till SvD. En sådan petitess hindrar förstås inte dem som förenas av intresset att påskina att så åtminstone indirekt är fallet. Både socialdemokrater och sverigedemokrater kan, genom att tumma på den intellektuella hederligheten, tillsammans sätta upp en sälljande show där de kan sända exakt de signaler deras respektive väljare går igång på.

Den tidigare socialministern och idoga twittraren Annika Strandhäll (S) skrev: "Det som nu sker i Sverige följer känt mönster från andra länder där liknande partier släppts fram till makten. Det anmärkningsvärd är också tytsnaden från andra t ex moderater och inte minst liberaler. Det går fort nu." Hon hakade på den tidigare TT-reportern Owe Nilsson, som fastslog att "Ungern kommer tidigt. Ribbenvik har varit 24 år på myndigheten, bl a som rättschef och operativ chef. Avfärdar en så kompetent person som asylaktivist antyder riktningen."

Dessa och liknande inlägg var förstås vad Björn Söder hett hade åstundat när han slängde jästen efter färdiggräddad limpa. SD har genom att göra sig till regeringsunderlag tvingats ta mer konstruktivt ansvar, och behöver därför hitta nya sätt att placera sig i centrum för debatten. Och mer tacksamma danspartners än de panelhöns till socialdemokrater som deppar på bänken finns inte.

Regeringen bör däremot inte ägna en minuts uppmärksamhet åt detta påfåglande, utan fokusera på att styra landet. Det görs bland annat genom att se till att man har de myndighetschefer som man bedömer mest lämpade att verkställa den politik som regeringen formulerar i regleringsbreven. Normalt är den första anställningsperioden sex år. Efter det kan regeringen besluta om förlängt förordnande, oftast med ytterligare tre år.

"När det gäller Ribbenvik handlar det om ett förordnande som gick ut och inte förlängdes. Då har regeringen fria händer och det är inte så mycket att bråka om", säger Olle Lundin, professor i förvaltningsrätt, till Arbetsvärlden (15/2). Lundin kontrasterar den nuvarande regeringens föga uppseendeväckande beslut med det mer iögonfallande agerandet under förra regeringen, då Annika Strandhäll sparade Försäkringskassans generaldirektör

Ann-Marie Begler 2018, mitt i förordnandet. Den processen ledde senare till att ett enigt KU prickade Strandhäll för bristande kommunikation och dokumentation vid avskedandet.

Så gör migrationsminister Maria Malmer Stenergard (M) rätt som byter ut verkschefen? Givet migrationens påverkan på samhälle, politik och statlig förvaltning, vore det snarare märkligt om så inte skedde. Ett stort skäl till att en borgerlig regering kunde träda till var väljarnas önskan om förändring på området, och Tidöpartierna har i opposition kraftigt kritiserat den förliga politiken. Bristen på det som politiken har som sin grunduppgift, *ordning och reda* på områden där det behöver finnas gemensamma spelregler, var kanske det viktigaste vallöftet ("Nu får vi ordning på Sverige", som det hette).

Och som tidskriften Fokus nyligen påminnt om, är *ordning och reda* i migrationen inte det som har utmärkt Sverige. Journalisten Henrik Sjögren påvisar i reportaget "En havererad myndighet" (7/2) flagranta brister på Migrationsverket, som med den tidigare statsministern Stefan Löfvens språkbruk måste kallas *oacceptabla*:

"I en intern rapport från 2017 framkom att en stor mängd av tillstånden i så kallade anknytningsärenden (anhöriginvandring i dagligt tal) byggde på felaktiga beslutsunderlag. I kategorin 'nyetablerade relationer', som innebär att en person i Sverige inleder en relation med en person i ett annat land, är 28 procent av beslutsgångarna i de beviljade ärendena 'uppenbart felaktiga'. I ytterligare tio procent av fallen är det 'oklart om utgången är rätt'. Fyra år senare visade även Riksrevisionen på stora brister i just anknytningsärendena. Dessa hade då seglat upp som det näst van-

ligaste skälet till uppehållstillstånd (39 000 år 2020)."

Sedan 2015 har Migrationsverket beviljat närmare en miljon uppehållstillstånd. I Fokus reportage berättar en tidigare beslutsfattare på myndigheten hur kvantitet kommit att trumfa kvaliteten. Det noterade också Riksrevisionen i sin rapport 2021, där man såg brister i rättssäkerheten i beslutsprocessen och kunde "notera en kultur av pinnjakta på avslutade ärenden". Enligt Fokus har kvantitet varit ett viktigt lönekriterium.

Debattören och tidigare flyktingombudet Merit Wager, som har medverkat på denna ledarsida, kontaktade Migrationsverkets rättsliga enhet för två år sedan och frågade i vilken omfattning det görs säkerhetskontroller av beslutsfattare på Migrationsverket som handhar frågor om medborgarskap. Svaret var att det i princip inte gjordes. Enligt Fokus har 91 procent av Migrationsverkets beslut om medborgarskap under perioden 2016–2020 fattats av en ensam, icke säkerhetsklassad person.

Sju månader efter att Wager beskrivit detta i en krönikan i nätidningen Bulletin 3/2-21, fattade Migrationsverket hösten 2021 beslut om att säkerhetskassa personal som arbetar med, och fattar beslut i, medborgarskapsärenden. Sedan dess är det också enbart svenska medborgare som kan ha sådana befattningar. Därmed är det alltjämt möjligt att vara beslutsfattare om uppehållstillstånd utan att ha svenskt medborgarskap.

Fokus artikel rymmer fler bekymmersamma aspekter på myndighetens arbete. Det är en stor verksamhet; över 5 000 anställda och med en kostnadskostym som uppgår till cirka 11,6 miljarder kronor (2021). Mikael Ribbenvik säger själv till SvD att han ångrar att han "var för lydig när de stora budgetneddragningarna kom efter flyktingkrisen". Men alla brister som uppdagats genom granskningar, interna, mediernas och Riksrevisionens, kan inte skyllas på den förra regeringens resurstilldelning, även om den frågan givetvis är av stor betydelse för hur en myndighet kan utföra sitt uppdrag.

För det spelar också roll hur man agerar som chef och arbetsledare. Somliga anför den nuvarande generaldirektörens långa erfarenhet inom myndigheten som ett skäl till varför han borde få förlängt förordnande. Man kan argumentera för motsatsen; någon som under lång tid och i centrala positioner antingen inte har sett eller har underlätit att göra något åt direkta olämpligheter i myndighetsutövningen, bör byta arbetsuppgifter.

Tove Lifvendahl är politisk chefredaktör. Läs fler artiklar på SvD.se/tove-lifvendahl

NORDENS LEDANDE AUCTIONSHUS

Ny säsong – nya höjdpunkter

Inlämning pågår till vårens största Live auktion för modern konst och design, Modern Art + Design.

Vi kan redan nu presentera en av många höjdpunkter som säljs på auktionen 16–17 maj – en raritet av Josef Frank från Firma Svenskt Tenns tidiga produktion med sidor och dörrar klädda i chintz-tyg med polykroma blomsterkorgar.

Välkomna att kontakta våra specialister redan idag och läs mer om vad vi söker på www.bukowskis.com

Design Camilla Behrer 070–892 19 77, camilla.behrer@bukowskis.com | **Design** Eva Seeman 070–892 19 69, eva.seeman@bukowskis.com

Konst Lena Rydén, 070–778 35 71, lena.ryden@bukowskis.com | **Grafik** Marcus Kinge 073–940 08 27, marcus.kinge@bukowskis.com

Mattor & textilier Christopher Stålhandske 070–819 12 58, christopher.stalhandske@bukowskis.com

2022 uppnådde Bukowskis ett flertal nya världsrekord och hela 65 miljonnoteringar – överläget flest på auktionsmarknaden. Resultatet stärker Bukowskis position som Nordens ledande auktionshus. Som en del av Bonhams globala nätverk når Bukowskis ut till miljoner kunder via digitala plattformar och visningar på auktionshus i Stockholm, Helsingfors, Köpenhamn, London, Paris, New York och Hong Kong.

ARTS AND BUSINESS

Bukowskis RÖRIGT HOVLEVERANTÖR

PART OF THE BONHAMS NETWORK

Ledare

Mediekronika | USA

Ännu ett ödesdigert presidentval

Den viktigaste världspolitiska frågan är vem som tillträder som USA:s president den 20 januari 2025. Valet i november 2024 kommer att finnas med som ett frågecken i alla diskussioner om relationerna USA-EU och Kina-USA, samt om Ukrainakriget och dess konsekvenser.

Jeff Greenfield, en veteran bland amerikanska politiska journalister, skriver i Politico att oavsett hur många som kommer att spå vem som vinner nästa presidentval är sannolikheten stor att svaret kommer att vara felaktigt. Det har funnits tidpunkter inför tidigare val då exempelvis Joe Lieberman, Wesley Clark, Rick Perry, Herman Cain, Newt Gingrich och Ben Carson har utpekats som vinnare.

Just nu diskuteras två namn: den sittande presidenten Joe Biden (född 20 november 1942) och hans företrädare Donald Trump (född 14 juni 1946). Diskussionen är het om båda. Tidigare har Wall Street Journal visat att det finns demokrater som tycker att Bidens 80-årsdag är en fördel.

Dan Balz på Washington Post redovisar tidningens opinionsundersökningar, som visar att väljarna hoppas att valkampen från 2020 inte ska upprepas 2024. 36 procent säger att de skulle bli besvikna om Trump vinner medan 30 procent säger samma sak om en seger för Biden.

Blir det Biden och Harris igen? Foto: Patrick Semansky/AP

Det har just kommit en bok om Joe Bidens två första år i Vita huset: "The fight of his life – inside Joe Biden's White house" av journalisten Chris Whipple. Den katastrofalt illa skötta avslutningen av kriget i Afghanistan skildras med fokus på spänningen mellan den militära ledningen och CIA. Whipple konstaterar att allt gick fel oavsett var man lägger skulden.

Whipple lyfter fram de bekym-

mer Bidens administration hela tiden har att hantera inflödet av flyktingar över den södra gränsen. Bidens dilemma är, skriver han, att han både vill stoppa inflödet av flyktingar men samtidigt utlovar att behandla de som kommer väl. Dock är det bara det senare budskapet som når dem som söker sig till det uppfattade amerikanska paradieset.

En intressant detalj som speglar spänningen i amerikansk politik

är Bidens aversion mot Secret Service. Säkerhetstjänsten ska skydda presidenten men Biden vet att de flesta av dessa säkerhetsagenter är övertygade Trumpanhängare så han litar inte på dem. Biden är medveten om att Secret Service kände till planerna för attacken mot kongressen den 6 januari 2021, men underlätt att agera.

Vicepresident Harris är också föremål för en hel del kritik i amerikanska medier och Whipple påminner om att om Biden blir omvald så blir det förmodligen med Harris som vicepresident. Skulle Biden av hälsoskäl inte kunna fullfölja sin andra mandatperiod blir hon president.

Avsnitten i Whipples bok om Bidens syn på Putins krig är mycket läsvärda. De understryker presidentens mycket starka engagemang och hans insikt om att en rysk seger är otänkbar för västdemokraterna. Här skiljer han sig helt från Donald Trump.

Att hålla samman Nato-alliancen mot det ryska hotet är det primära målet för Biden fram till valdagen den 5 november nästa år. Hur det blir därefter återstår att se. Det beror på vad presidenten då heter.

Janerik Larsson

Bevakar internationella medier för ledarsidan. Läs fler av hans texter på SvD.se/av/janerik-larsson

I högermarginalen

! Lågaffektivt bemötande har på några år slagit igenom i svensk skola. Men tro inte att det bara gäller skolan. Som en skoljuridisk expert säger: I all maktutövning är det ett krav att inte låta sig "affektsmittas" och bli arg på den som beter sig illa.

Det svenska rättsystemet är kanske tydligast. Det har förövaren i fokus och den slogan ni känner igen lyder: Ingen blir bättre av att sitta i fängelse. Paradexempel på lågaffektivt bemötande. När man tänker på saken, verkar hela Sverige lågaffektivt.

Var kan det komma ifrån? Jag tycker att vi kan gå till botten med saken. Vad står det i

Susanna Popova
ledarsidan@svd.se

Bibeln? Den som blir vred på sin broder undgår inte sin dom, och den som okvädar sin broder undgår inte att ställas inför rådet, och den som förbannar honom undgår inte helvetets eld. Om du bär fram din gåva till offeraltaret och där kommer ihåg att din broder har något otalt med dig, så låt din gåva ligga framför altaret och gå först och försona dig med honom; kom sedan tillbaka och bär fram din gåva.

Lågaffektivt, all time high. Skulle svensken alltså bete sig kristet? Invånare i världens modernaste och mest sekulära land?

Så länge svensken inte behöver stå öga mot öga med var idéer kommer ifrån, tror jag faktiskt det. Lågaffektivt är bra,

“

Skulle svensken alltså bete sig kristet?

verkar bekvämt och kräver ingen individualism. Egentligen inget fel på Jesus heller, verkar vara en genomtänkt kille.

Nu finns det kritik. Eller som det heter på moderna svenska, tveksamheter. Tveksamheterna går ut på att den lågaffektive skulle kunna uppfattas som en... otydlig ledare. Observera att jag inte skrev att denne är otydlig, bara kan uppfattas som otydlig. Eller på moderna svenska: uppfattas otydlig.

Men Jesus var inte otydlig. Det var trots allt han som blev förbannad och körde ut månglarna ur templet. Så lågaffektiv, ja, men med måtta.

Protester
i Stockholm mot
den iranska regimens
brott.

Foto: Maja Suslin/TT

roristorganisation. IRGC är den väpnade delen av Irans milis, grundad av Ayatollah Khomeini med syftet att bevara, sprida och krossa allt motstånd mot den islamiska revolutionen. Det är alltså inte en armé som finns till för att skydda det egna folket, utan tvärtom snarare en armé MOT folket.

Det lades fram flera bevis på varför IRGC uppfyller de kriterier som krävs för att kunna klassas som en internationell terroristoraganisation. Utöver att brutalt bekämpa sitt eget folk, har de även varit inblandade i internationell terror. De har utfört flera attentat mot synagogor i Tyskland, liksom mord och kidnappningsförsök mot exiliranier i andra länder.

Ett tidigt exempel på iransk terror mot yttrandefriheten är den

fatwa som Khomeini utfärdade år 1988 mot författaren Salman Rushdie; en fatwa som begränsat hans liv i årtionden. Som en direkt följd utsattes han förra året för ett knivattentat vid ett framträende i USA och förlorade synen på ett öga.

Det har även riktas flera hot mot redaktionen på den franska satirtidningen Charlie Hebdo. Man nämnde även det terrordådet som utfördes av den shiamuslimska milisen Hizbullah, som står under Irans inflytande. Dådet utfördes mot det judiska centret AMIA i Buenos Aires i juli 1994, 85 personer dödades och över 300 skadades; det värsta attentatet i Argentinas historia.

USA satte redan år 2019 upp IRGC på sin lista över terrororga-

nisationer. Det har även Bahrain och Saudiarabien har gjort. Men alltså inte EU. De har haft ämnet upppe på sin agenda men landade i att hellre utlysa sanktioner mot enskilda individer. På konferensen påpekades att förutom de ekonomiska sanktioner som automatiskt skulle medfölja, skulle det framförallt ha stor psykologisk betydelse. Iran vill inte ha sin milis klassad som en terrororganisation tillsammans med Al Qaida, IS och Boko Haram.

Iran är ett av de länder som avrättar flest mänskliga per capita. Landet är en stor sponsor av terrorism och islamisk fundamentalism. Iran har fortsatt att utveckla sitt kärnvapenprogram och exporterar nu drönare till Ryssland mitt under pågående krig mot Ukraina. Det i sig borde vara tillräckligt för att inte föra en eftergiftspolitik gentemot landet.

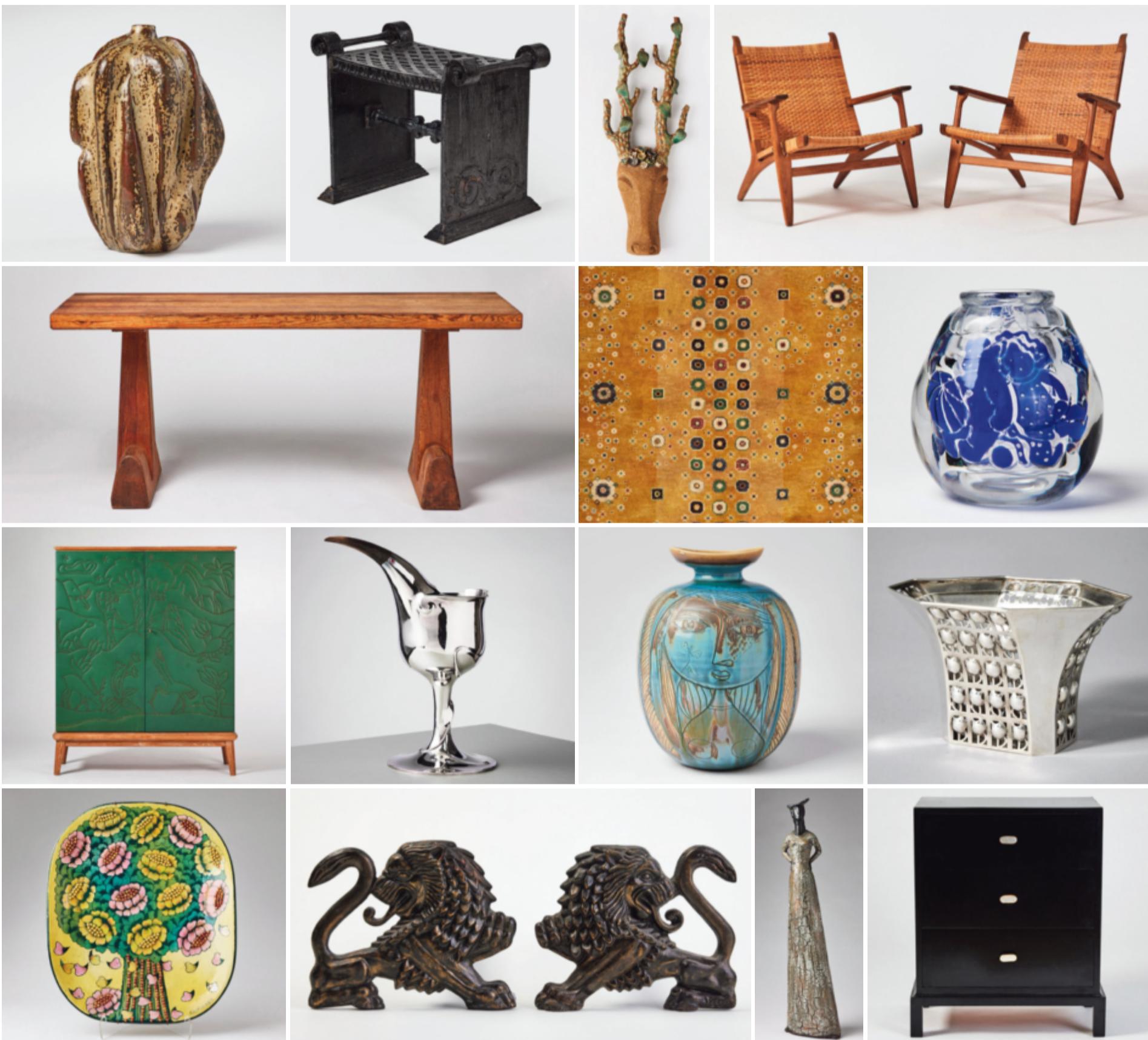
Suzanne Gottfarb

Författare och journalist
suzgott@hotmail.com

Susanna Popova är skribent.
Podd: shows.acast.com/
hakeliuspopova

Stockholms Auktionsverk

Axel Salto, vas, klubbad för 150 000 kr. Folke Bensow, *Taburett nr. 1*, Näfveqvarns bruk, klubbad för 190 000 kr. Stig Lindberg, skulptur, klubbad för 85 000 kr. Hans J Wegner, fåtöljer, ett par, CH-27, klubbad för 90 000 kr. Axel Einar Hjorth, *Utö*, bord, klubbat för 430 000 kr. Barbro Nilsson, *Rabatten gul*, matta, klubbad för 160 000 kr. Edvin Öhrström, vas, *Flickan med dockan*, klubbad för 220 000 kr. Otto Schulz, *Paradiset*, skåp, klubbad för 340 000 kr. Gunnar Cyrén, *Fägelpokalen*, klubbad för 125 000 kr. Stig Lindberg, vas, klubbad för 65 000 kr. Josef Hoffmann, vas, silver med glasinsats klubbad för 60 000 kr. Birger Kaipiainen, *Livets träd*, fat, klubbad för 125 000 kr. Anna Petrus, eldhundar, ett par, Svenskt Tenn, klubbad för 46 000 kr. Åke Holm, skulptur, klubbad för 50 000 kr. Uno Åhrén, byrå, Firma Svenskt Tenn, klubbad för 115 000 kr.

INLÄMNING PÅGÅR TILL MODERNA & NUTIDA Sälj din design tillsammans med oss!

Vi söker det bästa av svensk och internationell design – möbler, mattor, glas, keramik, silver, smycken och klockor. Under 2022 sålde vi fler än 100 000 föremål för över 508 miljoner kronor. Sälj tillsammans med oss och bli en del av Europas främsta marknadsplats för auktioner med över 650 000 kunder. Varmt välkommen till världens äldsta auktionshus för inlämning och fri värdering.

Chefsintendent konsthandverksavdelningen Ulrika Ruding
08-453 67 57 | ulrika.ruding@auktionsverket.com

Specialist silver & preciosa Anna Wehtje
08-453 67 85 | anna.wehtje@auktionsverket.com

STOCKHOLM Nybrogatan 32
08-453 67 50 | fineart@auktionsverket.com

STOCKHOLM Magasin 5, Palermogatan 19
08-453 67 00 | info.magasin5@auktionsverket.com

STOCKHOLM Globen, Slakthusgatan 22
08-686 98 80 | info.globen@auktionsverket.com

GÖTEBORG Geijersgatan 14
031-20 61 10 | goteborg@auktionsverket.com

MALMÖ Drottninggatan 36
040-694 98 21 | info.malmo@auktionsverket.com

HELSINGBORG Garnisonsgatan 16
042-244 344 | info.helsingborg@auktionsverket.com

Stressa inte fram en ny lag om kärnkraft

Det kan vara en god idé att snabbt börja bygga ny konventionell kärnkraft. Men förutsättningarna för små modulära reaktorer behöver utredas grundligt innan den tekniken får påverkan på lagstiftningen.

Regeringen skickade den 11 januari 2023 ut ett lagförslag för ny kärnkraft på remiss. Lagförslaget beräknas träda i kraft i mars 2024. Det mest anmärkningsvärd är att bestämmelsen i miljöbalken som förbjuder att det byggs kärnreaktorer på andra platser än vid befintliga kärnkraftverk tas bort. Utöver det föreslår regeringen att begränsningen i det totala antalet reaktorer som tillåts i Sverige tas bort.

Frågan om ny svensk kärnkraft har på senare tid aktualiseras av snabba omvärldsförändringar. Ett särskilt fokus hos flera debattörer ligger på utveckling av små modulära reaktorer (SMR), ett möjligt paradigmskifte inom ny kärnkraftteknik. Regeringens förslag till lagändring för ny kärnkraft stöder denna inriktning och är betydligt mera långtgående än vad som krävs för en omfattande investering i ny kärnkraft – egentligen krävs inget alls eftersom endast sex av tio tillåtna kärnreaktorer för närvarande är i drift i Sverige. Den i förslaget invävd frågan att tillåta en vidare geografisk spridning av kärnkraft över landet är dock mycket komplex. Den behöver nog utredas från ett brett samhällsperspektiv och från olika infallsvinklar.

Ett ofta förekommande argument för ny kärnkraft är behovet av att snabbt ersätta de koldioxidgenererande fossila bränslena kol, olja och naturgas som följd av det allvarliga och accelererande globala klimathotet. Den gröna energiomställningen genererar i sig också ett dramatiskt ökat elkraftbehov samtidigt som förnybara energikällor kan behöva mer tid på sig för utbyggnad och anpassning av energisystemets lagringskapacitet. En betydande faktor i denna ekvation är att kärnkraften ger reglerbar baskraft som för närvarande behövs för att dämpa effektsvängningarna från framför allt vindkraften.

På minussidan för kärnkraftens del framförs ofta, och det kan tyckas med goda skäl, dess svårberäknade risker och konsekvenser. Efter många årtionden av storskalig kärnkraftsproduktion kan vi konstatera att riskena för stora kärnkraftshaverier är relativt små medan konsekvenserna kan bli mycket stora. Dessa ska vägas mot risker och konsekvenser av fossil energianvändning vilka har en annan karaktär och tycks tynga allt mer.

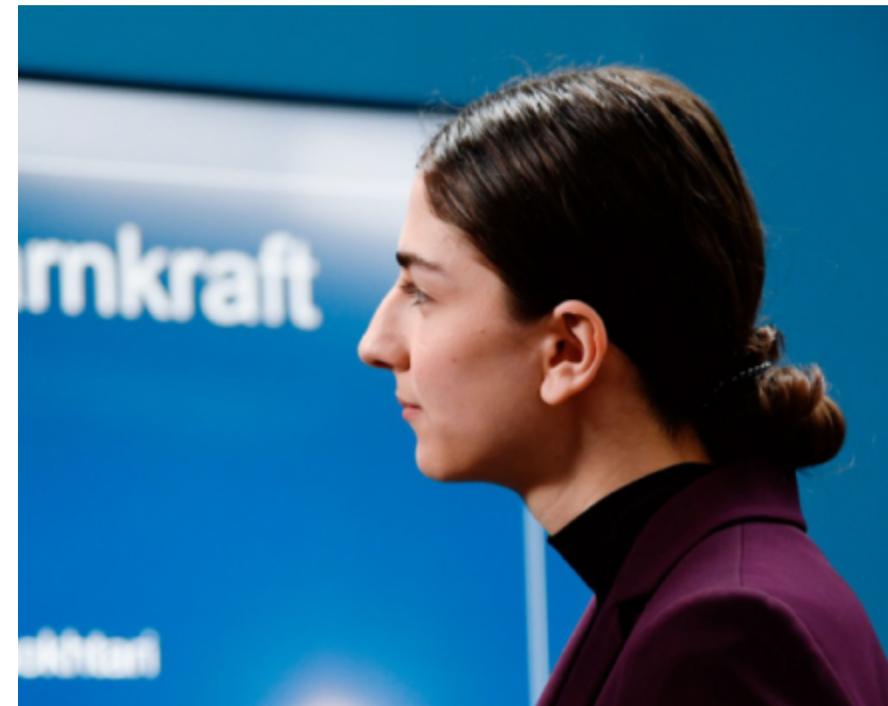
En annan konsekvens av kärnkraften rör risken för spridning av de kärnämnen som används i reaktorerna och som också kan användas för att tillverka olika typer av kärnvapen. Det internationella atomenergiorganet

(IAEA) inrättades av FN redan 1957 för att stödja utveckling av kärnenergi för fredliga ändamål och att förhindra spridning av kärnämnen, så kallad nuklear icke-spridning. För att tillgodose kraven från de internationella avtalen rörande kärnämneskontroll krävs omfattande tekniska skyddsåtgärder och att operatörer av kärntekniska anläggningar upprätthåller och deklarerar sitt innehav och användning av kärnämnen.

En annan välkänd men svåröverblickbar konsekvens av kärnkraften rör det starkt radioaktiva utbrända kärnbränslet som behöver hållas strikt avskilt från människor och ekosystem i hundratals års innan det har avklingat till hanterbara nivåer. Problemet är visserligen frikopplat från frågan om ny kärnkraft – varje sig vi vill det eller inte dras vi redan med tusentals ton högaktivt kärnavfall från det svenska kärnkraftsprogrammet. En begränsad utbyggnad av kärnkraften skulle därför knappast tillföra något avgörande nytt till problemet. Den tekniska lösningen för slutförvar av det utbrända kärnbränslet utarbetades redan för cirka 40 år sedan och utgörs av deponering i kopparkapslar i berggrundens cirka 500 meters djup i anslutning till Forsmarks kärnkraftverk. Efter omfattande utredningar gav den dåvarande regeringen slutligen sitt klartecken den 27 januari 2022. Detta till trots har dock en avgörande fråga av filosofisk-etisk karaktär aldrig sluttgiltigt besvarats: är det rätt att lägga ansvaret för det extremt farliga kärnavfallet på framtida generationer, dessutom med en så uppenbart oöverskådlig tidshorisont? En lösning på dilemmat kan finnas i ny kärnteknik: vissa typer av kärnreaktorer eller acceleratordrivna system för transmutation av kärnämnen som är under utveckling kan användas för att reducera mängden kärnämnen i det utbrända kärnbränslet samt avsevärt förkorta dess effektiva halveringstid. För reaktorbaserade system skulle det dock innebära att upparbetning av använt kärnbränsle införs som ett extra steg i den svenska kärnbränslecykeln.

En fördel med den nya SMR-tekniken som ofta lyfts fram är dess förespråkare innehåller att dess mindre reaktorenhetar ska kunna serie-tillverkas i fabrik för att sedan placeras ut och tas i drift på ett enkelt sätt. Om detta sker vid befintliga kärnkraftverk kan förmodligen den ytterre säkerheten mot externa hot tillgodoses på liknande sätt som för nuvarande kärnkraftverk.

Regeringens lagremiss siktar särskilt in sig

Miljö- och klimatminister Romina Pourmokhtari vid pressträffen där förslag om ändrad kärnkraftslag presenterades den 11 januari. Foto: Marko Säävälä/TT

”
En avgörande fråga av filosofisk-etisk karaktär har aldrig sluttgiltigt besvarats: är det rätt att lägga ansvaret för det extremt farliga kärnavfallet på framtida generationer?

på etablering av kärnkraft på nya platser i Sverige och framhåller möjligheten till utvidgade användningsområden, exempelvis i energiintensiva industriella processer såsom stålproduktion eller för produktion av fjärrvärme. En sådan omvälvande förändring skulle säkerligen ha ett flertal konsekvenser att hantera för lokalsamhället. Hur sårbara sådana system skulle vara mot bakgrund av externa hot av militär karaktär eller terrorkaraktär och deras konsekvenser för det nukleära icke-spridningsarbetet behöver också nog beaktas i en sammanvägd riskanalys. Dock saknas reflektioner i sådana banor i den promemoria till lagremissen som regeringen skickat ut – ”Ny kärnkraft i Sverige – ett första steg” – och det finns knappast tid för en grundlig genomlysning under den korta remisstiden.

Det kan finnas goda argument för att relativt snabbt starta byggandet av ny kärnkraft som åtminstone ersätter den effektförlust som uppstått till följd av nedläggningen av flera svenska reaktorer. Det finns också fördelar med modern kärnkraftsteknik baserad på konventionella stora reaktorer som har högre inbyggd säkerhetsnivå och energiverkningsgrad än de reaktortyper som domineras i dag. Det är en väg som bland annat Finland har valt.

Utvecklingen av SMR-teknik är intressant och lovande men behöver sannolikt betydligt mer tid innan den kan komma i fråga i det svenska energisystemet. Dess användningsområden och behovet av ytterligare geografisk spridning av kärnreaktorer över landet behöver särskilt övervägas nog. Att regeringen med sitt lagförslag kopplar samman en sådan utveckling med behovet av ny kärnkraft i ett kortare tidsperspektiv är därför olyckligt.

Det vore rimligt att låta Strålskyddsmyndigheten utreda förutsättningarna först, och inte som nu parallellt med lagremissen. Det vore även klokt att överväga de möjligheter som ny kärnteknik ger som alternativ till den nuvarande kärnavfallsdoktrinen. Även om den nuvarande lösningen för ett permanent slutförvar av det högaktiva kärnavfallet uppfyller de tekniska säkerhetskrav som ställts återstår den etiskt betingade frågan om det är rätt att lägga ansvaret på medborgarna i vårt samhälle långt in i en oöverskådlig framtid.

Bo Cederwall
professor i fysik, inriktning experimentell
kärnfysik, Kungliga tekniska högskolan

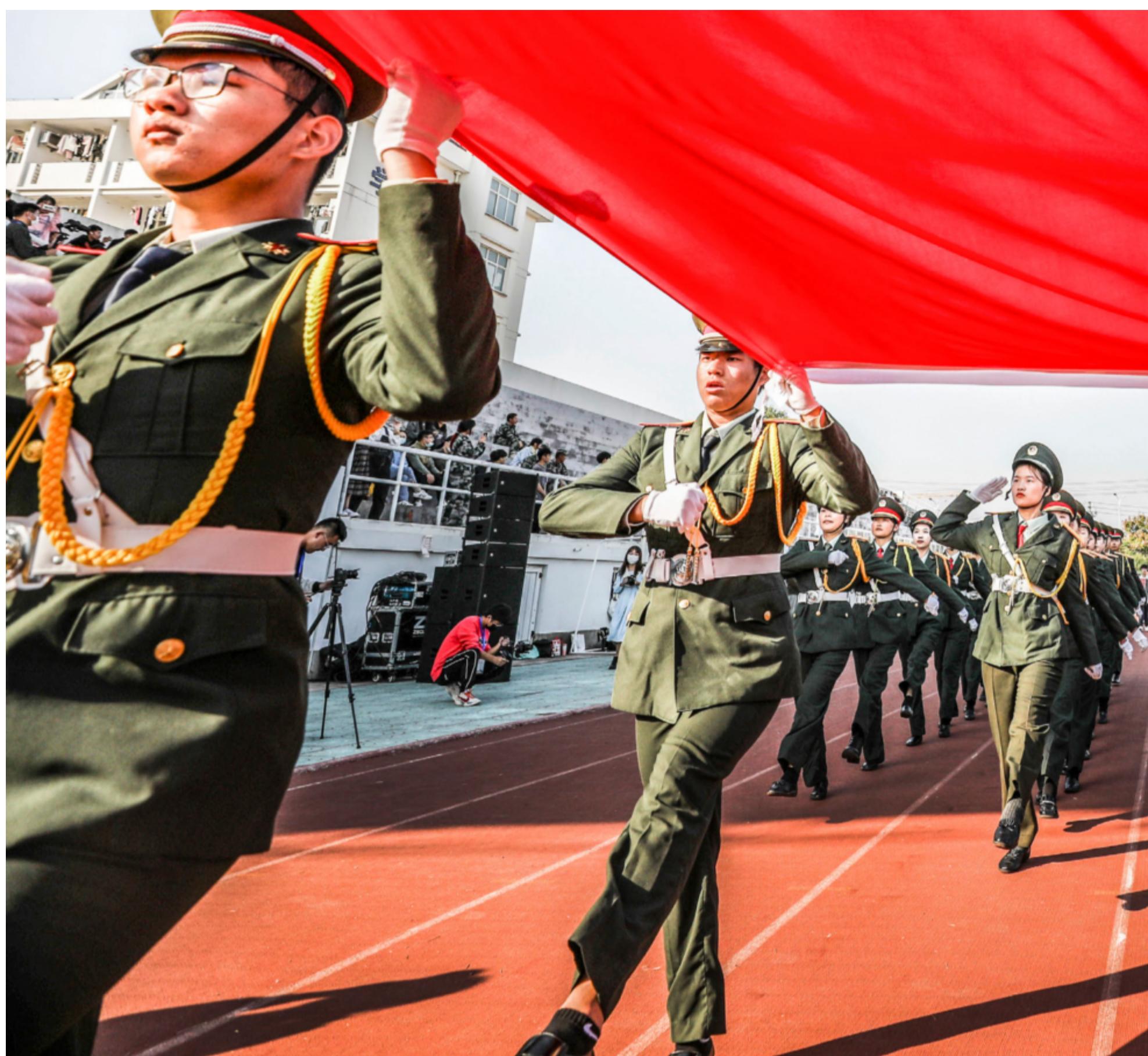
FÅ VINTERHJUL, SERVICEPAKET
& 12 MÅNADERS FRI BMW FÖRSÄKRING.
NÄR DU FINANSIERAR DIN BMW 530e xDRIVE
VIA BMW FINANCIAL SERVICES.

BMW 530e xDrive Sedan & xDrive Touring. Bränsleförbr. l/100 km bl. körning (WLTP): 1,6-2,2. Utsläpp CO₂ g/km: 35-51. Erbjudandet gäller vid billån eller finansiell leasing via BMW Financial Services samt förutsätter beställning av ny bil innan 2023-03-31. Gäller nya BMW 5-serie xDrive plug-in hybrid. Erbjudandet går inte att lägga till i efterhand utan gäller endast vid köptillfället. BMW Financial Services förbehåller sig rätten att avsluta kampanjen i förtid. Servicepaketet avser BMW Service Inclusive 3 år/4000mil. Kompletta vinterhjul avser 18" europeiska standard vinterdäck. Billån anges inkl. moms och beräknas på rörlig ränta 5,95% (ränteläge februari 2023), 20% kontantinsats, 50% restskuld och 36 månaders avtalstid. Effektiv ränta 6,33-6,34%.

Nyheter

Chef nyheter Mikael Larsson
Nyhetschefer Hannes Delling, Petter Forslund Utrikesredaktör Sara K Lindquist
Chef print- och digitaltidningsredaktionen Malin S Ånell
Print- och digitaltidningschefer Isak Andersson, Jenny Danielsson, Fredrik Tideman

SvD granskar | Kinesiska militärforskare på svenska universitet

FOI: Tydligt att det här är av militärt intresse

De kinesiska forskarna belönas med militära utmärkelser i Kina. Några av dem har militär grad. En forskare hyllades av kommunistpartiets ledare Xi Jinping. SvD:s kartläggning kan avslöja ett tiotal kinesiska militärforskare som jobbat med professorer på svenska universitet.

Varningarna har kommit från flera håll de senaste åren. Forskare från Australien, USA och flera länder i Europa har samarbetat med personer på kinesiska forskningsinstitutioner som har mycket nära band till militären – eller är direkt underställda landets försvarsmakt.

SvD:s kartläggning kan nu visa att forskare från svenska universitet under många år arbetat nära kollegor från Kina som har band till den kinesiska militären. En av dem är officerare och två har haft lägre militär grad. Ytterligare sju har tydliga kopplingar till den kinesiska militären.

Militärforskarna har fått utmärkelser och priser från militären, för sina vetenskapliga framgångar i hemlandet. Flera av de kinesiska forskarna har patent i Kina, med antingen Kinas militär eller ett försvarsuniversitet som patenthållare.

Samtidigt har de publicerat vetenskapliga artiklar och utfört experiment med forskare på svenska lärosäten.

– Om svenska universitet bidragit med kunskapsuppgagnad till forskare som har anknytning till, eller i vissa fall anställning hos, kinesiska militären, då är det någonstans mellan ganska o-bra och väldigt illa ur svensk och västerländsk säkerhetssynpunkt, säger försvarsekonomen Per Olsson på Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI, om SvD:s kartläggning.

Olsson och hans kollega, asienanalytikern Johan Englund, studerar SvD:s dokumentation som ligger på FOI:s konferensbord. I dokumenten finns bilder på män i militäruniform.

2013

– redan för tio år sedan pekade Kina ut forskning som ett verktyg för att stärka landets militära förmåga.

Förstaårsstudenter vid Huaiyin Normal University utför en militär träningsdemonstration i Huai'an i Jiangsu-provinsen, Kina, den 22 oktober 2022.

Mer än 5 000 av universitetets förstaårsstudenter var med och visade upp sina militära träningsprestationer. Universitetet har inget med artikeln att göra.

Foto: Costfoto/
SipaUSA

– Om det stämmer, att det är så här pass tydliga kopplingar och återkommande, så tycker jag att det är anmärkningsvärt. Det handlar inte bara om ett individuellt misstag eller att man förbisåg något. Det indikerar att det finns en systematik i det, säger Johan Englund.

Även i Sverige har det funnits varningar. DN har nyligen publicerat en granskning om forskningssamarbeten och Säkerhetspolisen har i flera år lyft fram risken för att känslig kunskap kan föras över till Kina via forskning.

”Det förekommer att den kinesiska staten nyttjar kinesiska medborgare vid svenska högskolor och universitet i syfte att inhämta teknik och kunskap som ökar den kinesiska militära förmågan”, skriver Säpo i sin senaste årsbok.

Fortsättning på nästa sida

Nyheter

Men samtidigt har regering och myndigheter i Sverige de senaste tio åren arbetat aktivt för att samarbeten mellan svenska och kinesiska lärosäten ska öka. Några särskilda nationella riktlinjer kring vilka kinesiska universitet eller typer av utbyten som är lämpliga med landet har inte funnits.

November 2013. Redan för tio år sedan pekade Kina ut forskning som ett verktyg för att stärka landets militära förmåga. Den femte november 2013 besökte Kinas då nye president Xi Jinping försvarsuniversitetet National University of Defense Technology, NUDT. Hans budskap var att grundforskningen är vägen framåt för att stärka landets försvarsmakt.

Lärosätet NUDT, i Changsha i centrala Kina, ligger under den centrala militärkommissionen, enligt en omfattande kartläggning av 160 kinesiska institutioner som sysslar med militär- eller säkerhetsrelaterad forskning. Bakom kartläggningen står den australiska tankesmedjan ASPI (Australian Strategic Policy Institute).

Dekanen

Namn: Chen Xiaoqian.

Befattning: Dekan och professor, National Institute of Defence Technology Innovation, Kina.

Koppling till Sverige: Samarbete med Lunds universitet 2014–2021.

Koppling till Kinas militär: Hyllats inom försvarsforskning, bland annat personligen av Kinas president. Även fått pris för militärforskning.

Koppling till forskare: Publicerat forskning med Bengt Sundén (**Lundforskare 1**). Chen och Sundén har handlett samma doktorander från Kina på Lunds universitet.

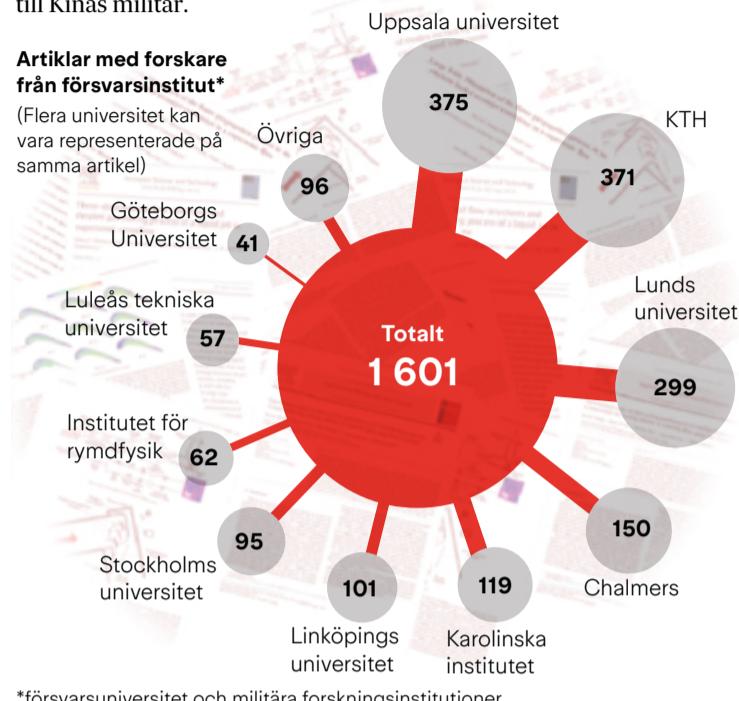

Xi Jinpings budskap till skolan finns beskrivet på en kinesisk militärsajt. En bild visar presidenten, stående i en bil flankerad av soldater med automatvapen på universitetets idrottsplats. SvD:s granskning visar att det den här dagen också fanns en annan viktig person på plats, en av lärosätets högsta ämbetsmän – Chen Xiaoqian. Vi kallar honom Dekanen.

Det var till honom president Xi Jinping personligen vände sig när han hyllade universitetets framgångar inom försvarsforskning.

Svenska lärosäternas samarbete med kinesiska försvarsinstitutioner

Antalet publicerade vetenskapliga artiklar mellan 2010 och 2022 tillsammans med universitet eller institut i Kina som har band till Kinas militär.

I november 2020 berättade Kinas försvarsdepartement att Dekanen tillsammans med fem andra "militärforskare" tilldelats ett forskningspris.

I dag är han professor och dekan på ett innovationsinstitut som arbetar med försvarsforskning på Academy of Military Science, visar SvD:s kartläggning.

Men det var långt tidigare som Dekanen började publicera forskning tillsammans med personal på Lunds Universitet. Den första gemensamma artikeln går att spåra till maj 2014.

I Sverige såg man i början av 2010-talet hur Kina satsade stort på forskning. Regeringen Reinfeldt beslutade att antalet forsknings-samarbeten mellan länderna skulle öka. Svenska forskningsmyndigheter fick i uppdrag att hitta 50 miljoner i redan färdiga budgetar för att främja det svensk-kinesiska samarbetet.

– Satsningen kommer betyda mycket för våra möjligheter att etablera relationer till de framväxande, mycket starka forskningsmiljö-

erna i Kina, sa Bjarne Kirsebom, forskningsråd på Utbildningsdepartementet till Sveriges radio i februari 2012.

Antalet publicerade vetenskapliga artiklar från svenska universitet ökade rejält mellan 2010 och 2020. Samarbeten i forskning tillsammans med Kina var inget undantag, visar SvD:s genomgång av data från sajten Lens.org. Tvärtom uppmuntrades sådana av såväl Alliansregeringen som de S-MP-regeringar som följde.

SvD har kartlagt kinesiska sajter: nyhets-sidor, forskares personliga hemsidor och ett stort antal forskningssamarbeten med Sverige. Två professorer från Lund dyker återkommande upp i SvD:s kartläggning.

Lundprofessor 1

Namn: Bengt Sundén.

Befattning: Tidigare profes- sor i värmööverföring och prefekt vid Institutionen för energivetenskaper vid Lunds universitet, nu professor emeritus.

Koppling till Kina: Gäst- eller hedersprofessor på sex universitet i Kina, varav två tillhör de så kallade Sju sönerna.

Koppling till forskare: Har samarbetat med forskare från försvarsuniversitet och institut kopplade till den kinesiska militären. Publicerat artiklar med Dekanen Chen Xiaoqian. Dekanen har hyllats av Kinas president för sin försvarsforskning.

Ängelholm, januari 2023. Bengt Sundén, tidigare professor i värmööverföring och prefekt vid Institutionen för energivetenskaper vid Lunds universitet, sitter framför datorn på nedervåningen i villan. Ett grått dagsljus strömmar in från ett litet fönster.

Bengt Sundéns utbyten med Kina började på 1990-talet. 2018 lyftes han fram som en av de "mest produktiva" forskarna i Sverige när det kom till samarbeten med Kina, i en rapport från Stiftelsen för internationellisering av högre utbildning och forskning, Stint. Slutsatserna i rapporten var att forskningssamarbetet mellan Sverige och Kina växer, med en tyngdpunkt i natur- och teknikvetenskap. Rapportförfattarens rekommendation var att fortsätta utveckla samarbetet med Kina.

Bengt Sundén är sedan 2016 professor emeritus vid Lunds universitet. Han är också utsedd till heders- eller gjästprofessor på sex universitet i Kina.

– Hela hierarkin är annorlunda. Där är jag behandlad som en VIP. Man har en väldigt respekt, väldigt få tilltalar mig med mitt förnamn, man säger alltid "professor", berättar han om de kinesiska universiteten.

Två av lärosätena i Kina där Sundén är gjästprofessor, Harbin Institute of Technology och Northwestern Polytechnical University, är djupt involverade i landets försvars- och militärforskning, enligt Aspi. De ägnar sig dock även åt annan forskning. Universiteten är en del av en grupp lärosäten som kallas Sju sönerna. Enligt Aspi klassar sig Sju sönerna som en del av landets försvarssektor.

Sundén har samarbetat med det kinesiska försvarsuniversitetet NUDT genom åren. Han har elva publicerade artiklar med seniora forskare och doktorander från NUDT, den senaste från 2022. SvD:s kartläggning visar att han samarbetat med ytterligare två institutioner knutna till Kinas militär. Hur stor del de olika forskarna har haft i de respektive artiklarna och studierna har SvD inte granskat.

Sundén har dock handlett ett stort antal doktorander från ett flertal universitet i Kina, berättar han.

– De som jag träffar ofta eller jobbat med direkt, de har jag väldigt goda relationer med. De är nästan som mina barn, berättar han om sina doktorander.

Foto: Costfoto/SipaUSA

Han har också publicerat artiklar och studier tillsammans med Chen Xiaoqian, dekanen som hyllades av presidenten 2013. De har träffats ett fåtal gånger, enligt Sundén, bland annat på försvarsuniversitetet NUDT i Kina, där han föreläste om värmeöverföring inom flygteknik.

– Jag vet att han är en höjdare eller vad man ska kalla det för, säger Bengt Sundén.

Enligt Sundén har dekanen Chen inte deltagit aktivt i forskningsprojekten – han står ibland med som författare till de vetenskapliga artiklarna, men det är för att han varit handledare lokalt åt några av Sundéns gästdoktorander.

– Så är det ofta med handledarna i Kina, säger Bengt Sundén.

Det hade dock varit bättre med tydligare nationella riktlinjer för forskare om vilka lärosäten och individer man får eller inte bör samarbeta med, säger Bengt Sundén.

– Man kan tänka själv moraliskt och etiskt kring det här, om man överhuvudtaget vill samarbeta med dem. Jag har sett samarbetena från en teknikvetenskaplig synpunkt. Jag är oberoende av politik och religion – det är helt ointressant för mig. Det viktiga är att forska, att syssla med vetenskapligt arbete och ta reda på sanningen.

Bengt Sundén menar att riskerna varit låga i hans samarbeten med dekanen och NUDT. Det handlar snarare om vad det är man forskar om, och inte så mycket vilka man gör det med, resonerar Sundén. Han säger att han själv aldrig varit i kontakt med det ”militära” på det kinesiska försvarsuniversitetet NUDT. Att han samarbetat med en individ som hyllats för forskningsinsatser som gynnat militären i Kina spelar mindre roll.

– Jag ser det mer som fundamental grundforskning, säger Bengt Sundén.

Han betonar att hans samarbeten genom åren handlat om mycket mer än det som går att koppla till Kinas försvarsnära forskning.

– Ert fokus speglar inte alls alla mina aktiviteter och samarbeten med kinesiska universitet.

Det finns tillfällen när det som sker inom forskningssamarbeten kan kräva tillstånd.

Produkter med dubbla användningsområden, sådana som kan användas civilt och militärt eller för tillverkning av massförstörelsevapen, omfattas av en särskild lagstiftning. Produkterna får inte exporteras ut ur Sverige utan tillstånd. Det kan även krävas tillstånd om så kallat tekniskt bistånd, dit räknas bland annat förmedling av praktisk kunskap, ges till en utländsk medborgare som tillfälligt befinner sig i Sverige.

Lagen gäller även forskning. Inspektionen för strategiska produkter, ISP är tillsynsmyndighet för lagen, men gör inga kontroller av forskningssamarbetsavtal. Lärosätena är ansvariga för att kontakta ISP i ärenden som kan falla under lagstiftningen.

Grundforskning är däremot undantagen i lagstiftningen, men vad som räknas dit är inte alltid helt självklart.

Flygingenjören och forskningsledaren Tomas Melin på FOI har för SvD:s räkning titrat på några av de vetenskapliga artiklar som Bengt Sundén gjort i samarbete med försvarsuniversitetet Northwestern Polytechnical University, NWPU.

En av studierna från 2022 bedömer han är tillämpad forskning på turbinblad som finns i jetmotorer – alltså inte grundforskning. Det handlar om avancerade experiment i en vindtunnel i Kina. Turbinblad är enligt Tomas Melin en produkt med dubbla användningsområden.

Bengt Sundén samarbetade i studien med fyra forskare från NWPU. En av dem är professor där och har tidigare varit delaktig i nationella försvarsprojekt i Kina och prisats för insatser i landets försvarsforskning, visar SvD:s kartläggning. Vilka försvarsområden det handlar om framgår inte.

I studien ville forskarna lösa ett termiskt problem där turbinblad i flygplans- eller jetmotorer överhettas.

– Det är ett kännetecken på att det kan vara tal om tekniskt bistånd. Om jag hade skrivit artikeln så hade jag nog behövt diskutera med kollegor om det här faller under exportkontroll, säger Tomas Melin.

Bengt Sundéns utbyten med Kina började på 1990-talet. Foto: Privat

Bengt Sundén delar inte Melins uppfattning att den här vetenskapliga studien skulle handla om tillämpad forskning och därmed kunna falla under lagstiftningen. Sundén säger att användningsområdet, precis som inom mycket annan forskning, skulle kunna vara både civilt och militärt.

– Eftersom man använder gasturbiner, eller som det kallas, flygplans- eller jetmotorer. Det handlar om att kunna kyla och reglera temperaturen på turbinbladen. Det har både civilt och militärt användningsområde.

Lundprofessor 2

Namn: Xue-Song Bai.

Befattning: Professor i strömningmekanik på Lunds universitet.

Koppling till Kinas militär: Ingen.

Koppling till forskare: Forskat med och handlett personer från Kina som har kopplingar till Kinas militär, bland andra Överstelöjtnanten och Kadetten.

Den andra professorn som återkommande dyker upp i SvD:s kartläggning jobbar med strömningsteknik på Lunds universitet. Även han har haft långvariga samarbeten med forskare som visar sig ha militärkopplingar i Kina.

Fortsättning på nästa sida →

Nyheter

En stor motor tar upp nästan hela rummet i laboratoriet på Lunds tekniska högskola. Lundprofessor Xue-Song Bai och hans kollegor jobbar med datorsimulationer inom motorteknik. Forskningsprojekten görs ofta tillsammans med Volvo och Scania och kan handla om hur motorer kan köras på mindre mängd bränsle, berättar Xue-Song Bai.

– Och så jobbar vi för ett klimatneutralt samhälle.

Professor Xue-Song Bai berättar att han som 26-åring kom till Sverige från 1980-talets Kina, där det fanns ett stort intresse för både västvärlden och vetenskap. I dag är han professor i strömningsmekanik och har utfört ett stort antal samarbeten med kinesiska forskare.

En av dem studerade på Lunds universitet under ett år som gästdoktorand och handleddes av Xue-Song Bai. Professorn minns honom tydligt.

– En smart kille.

En forskare, vi kallar honom Överstelöjtnanten, kom från försvarsuniversitetet NUDT i Kina, samma lärosäte där Dekanen tidigare var hög chef.

Överstelöjtnanten är född 1980, medlem i kommunistpartiet och anslöt sig 28 år gammal till Kinas militär, enligt en sajt i Kina där forskare kan ladda upp personlig infor-

mation. Han syns på bild i militäruniform och uppger att han är officer och professor, visar SvD:s kartläggning.

■ ■ ■

Överstelöjtnanten

Namn: –.

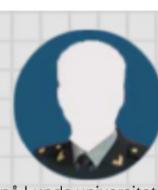
Befattring: Professor, National university of defense technology, NUDT.

Koppling till Sverige: Studerat på Lunds universitet 2007–2008.

Koppling till Kinas militär: Överstelöjtnant, gick med i militären 1998.

Koppling till forskare:

Har forskat om scramjet-teknik med bland andra **Generalmajoren**, samt med Bai (**Lundprofessor 2**), det har då handlat om grundforskning.

Xue-Song Bai menar att forskningen som gjorts tillsammans med de kinesiska forskarna lika gärna kan sägas hjälpa den svenska industrien.

Foto: Magnus Hjalmarson Neideman

mellan 2010–2019, under kortare forskningsvistelser. Bai och Överstelöjtnanten publicerade åtta vetenskapliga artiklar om grundläggande förbränningsforskning tillsammans.

■ ■ ■

Generalmajoren

Namn: Wang Zhenguo.

Befattring: Professor och dekan, Tianjin university, Kina.

Koppling till Sverige: Ingen.

Koppling till Kinas militär: Generalmajor.

Koppling till forskare: Har arbetat nära bland annat **Överstelöjtnanten** i många år, inom teknik som berör scramjets – en teknik som i framtiden kan användas till hypersoniska robotar.

Nära Överstelöjtnanten finns en generalmajor i Kinas militär som heter Wang Zhenguo. De båda har samarbetat nära under lång tid inom scramjet-teknologi.

Generalmajor Zhenguo har i sin tur en lång karriär bakom sig med flera chefsposter på tekniska universitet i hemlandet, enligt en

Fakta | Risk att känslig teknologi sprids

Lärosäten och den forskning som bedrivs där behöver förhålla sig till lagen om produkter med dubbla användningsområden, sådana som

kan användas civilt och militärt eller för tillverkning av massförstörelsevapen och tekniskt bistånd – det vill säga hur teknologier och produkter

får spridas. Det finns tillfällen när det som sker inom forsknings-samarbeten kan kräva tillstånd i det fall det är fråga om export, överföring, transitering, förmedling eller tillhandahållande av tekniskt bistånd. Till-

Foto: Ng Han Guan/AP

synsmyndigheten Inspektionen för strategiska produkter (ISP) informerar forskningsinstitutio-ner om reglerna runt spridning av känsliga teknologier. Läro-sätena är ansvariga för att kontakta ISP

i ärenden som kan falla under lagstiftningen.

Enligt myndigheten har de svenska läro-sätena skickat in ett 50-tal förfrågningar sedan 2012.

Källa: ISP

kinesisk sajt. Han har i flera årtionden studerat och utvecklat rakettteknik och jetmotorer som fungerar i hastigheter flera gånger snabbare än ljudet, så kallade scramjetmotorer.

Generalmajoren beskrivs som Kinas "mest framstående hypersoniska vapenexpert".

Det är tankesmedjan CASI, som ligger under det amerikanska flygvapnet, som nyligen pekat ut generalmajoren som en nyckelperson inom forskningen om hypersonisk vapenteknik.

”

Om man vet att en person till exempel är kopplad till känslig vapenutveckling, då ska man definitivt undvika det.

Xue-Song Bai som svar på frågan om forskare borde försöka undvika att samarbeta med människor kopplade till Kinas militär.

Överstelöjtnanten är enligt CASI:s kartläggning idag chef på försvarsuniversitetet NUDT:s laboratorium för hypersonisk scramjetteknologi. Han beskrivs som ett stjärnskott inom samma forskningsfält som generalmajoren.

Kinas framgångar inom det hypersoniska forskningsfältet är något som ändrat den militära och strategiska maktbalansen i världen till landets fördel.

Sommaren 2021 fick den amerikanska underrättelsetjänsten ett larm som överrumpade dem: Kina hade testat en hypersonisk robot.

Missiltypen kan färdas i upp till tio gånger ljudets hastighet och till skillnad från konventionella ballistiska missiler kan den styras under sin färd. Traditionellt luftvärn och radar hinner helt enkelt inte förutse banan och agera.

Kina har förnekat att det handlar om ett vapentest, utan hävdat att det är en rymdfarkost som testats. Det amerikanska försvaret har dock beskrivit utvecklingen som "mycket oroande".

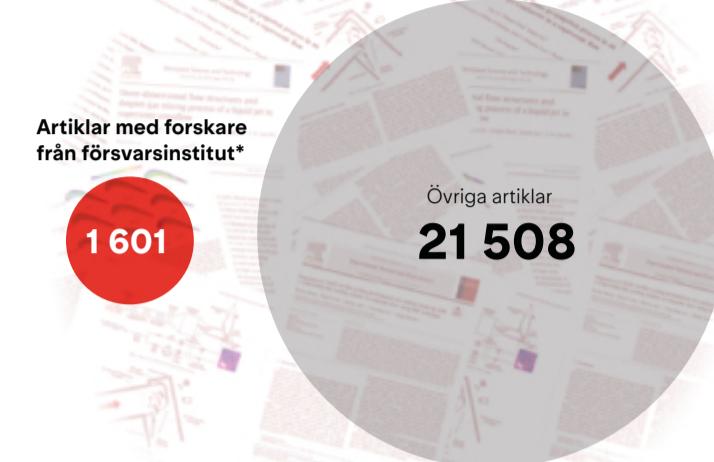
Professor Xue-Song Bai sitter i en liten föreläsningssal på Lunds universitet när han får höra om SvD:s fynd om bland annat hans tidigare gästdoktorand – Överstelöjtnanten. Bai har svårt att ta in att Överstelöjtnanten har blivit officer efter sin tid i Lund.

Xue-Song Bai säger att han kände till att NUDT är ett försvarsuniversitet. Men precis som forskarkollegan Bengt Sundén gjorde han inte några särskilda överväganden innan han gick in i samarbeten med forskare därifrån.

– Det var inget som jag reagerade på då. Jag kan se att forskarna därifrån också samarbetat med universitet i Frankrike och Storbritannien. I Sverige fanns det inga begränsningar i vilka vi fick eller inte fick samarbeta med.

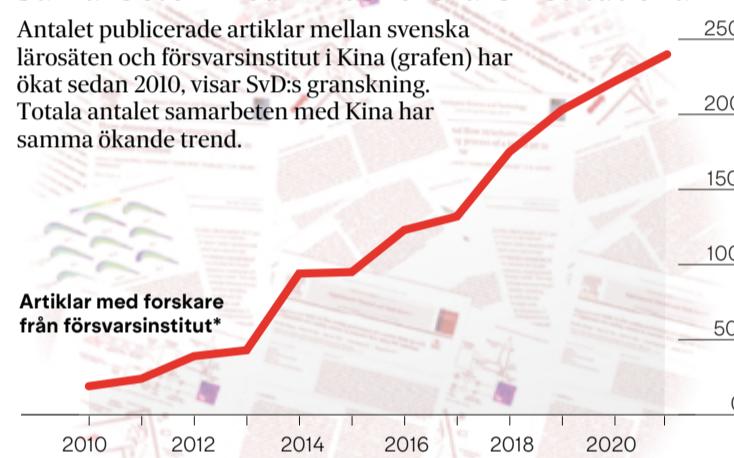
Samarbeten med försvarsinstitut i Kina

Totalt antal vetenskapliga artiklar av forskarna från både svenska lärosäten och institut i Kina mellan 2010 och 2022.

Samarbeten med Kinas försvarsinstitut ökar

Antalet publicerade artiklar mellan svenska lärosäten och försvarsinstitut i Kina (grafen) har ökat sedan 2010, visar SvD:s granskning. Totala antalet samarbeten med Kina har samma ökande trend.

Chefsforskaren

Namn: –

Befattning: Professor, National University of defense technology, NUDT, Science and Technology on Scramjet Laboratory.

Koppling till Sverige: Studerat på Lunds universitet 2014–2015.

Koppling till Kinas militär: Har fått sex priser inom försvarsforskning i Kina. Anses vara ett tungt framtida namn inom försvarsforskning.

Koppling till forskare: Har publicerat forsknings-samarbeten med Xue-Song Bai ([Lundprofessor 2](#)) och har handletts av honom.

Det finns ännu en som utmärkt sig inom den kinesiska forskningen om hypersonisk teknik, och som arbetat med Xue-Song Bai. Mannen är i dag biträdande chefsforskare på ett laboratorium för förbränningsteknik på försvarsuniversitetet NWPU. DN rapporterade om mannen nyligen, som en "stigande stjärna" inom den kinesiska militärforskningen med koppling till Lunds universitet.

Chefsforskaren har fått sex militära priser för uppfindingar och vetenskapligt arbete för att stärka det nationella försvaret och armén.

Åren 2014–2015 var han i Lund som gästfors-kare, på inbjudan av Bai, för att studera föryn-bara bränslen i förbränningmotorer, berättar Xue-Song Bai.

■ ■ ■

Kadetten

Namn: –.

Befattning: Forskare på National university of defense technology, NUDT, Science and Technology on Scramjet Laboratory.

Koppling till Sverige: Gästforskare på Lunds universitet 2015–2016.

Koppling till Kinas militär: Kadett.

Koppling till forskare: Publicerat forskning med Xue Song-Bai ([Lundprofessor 2](#)) och Överste-löjtnanten.

Ytterligare en kinesisk forskare inom hyper-sonisk teknik från försvarsuniversitetet NUDT har varit i Sverige. Forskaren bjöds in till Lunds universitet av Xue-Song Bai. SvD har hittat en bild på forskaren i militäruniform, där han har graden kadett. Kopplingen mellan Bai och kadetten uppmärksammades av tankesmedjan Australian strategic policy institute, ASPI, och tidningen Universitetslä-raren 2019.

Borde forskare försöka undvika att samarbeta med människor som är kopplade till Kinas militär?

– Om man vet att en person till exempel är kopplad till känslig vapenutveckling, då ska man definitivt undvika det. Inte för att vi tror att de kan lära från oss, men för att vi inte vill bli inblandade i viss politik. Bara för att förtydliga, vi på Lunds universitet arbetar inte med vapenutveckling.

Skulle du säga, givet dina samarbeten med individer med militärkopplingar – att du har varit naiv?

– Vad jag kan se så lär de sig inte vapentek-nologi från oss. De är här under en kort period och tar del av vad som sker på svenska universitet och hur vi gör forskning. Det kan förbättra deras forskning, men de ser också hur vi lever. Och det tror jag har en annan typ av påverkan.

Xue-Song Bai säger att han förstår väst-världens oro över den militära upprustningen i Kina – och hur forskningen kan påverka den. Precis som Bengt Sundén efterlyser han tydligare nationella riktlinjer, för att professo-rerna ska få ägna sig åt sin forskning och få klarhet i vilka samarbeten som betraktas som känsliga och inte.

Tror du att det har skett under din karriär, att du på något vis – genom samarbeten exempelvis – har stärkt Kinas militär?

– Eftersom vi har samarbetet inom grundforskning under en begränsad tid är det svårt att ha en uppfattning. Hur man sedan använder resultaten är svårt att uttala sig om.

Fortsättning på nästa sida

→

Fakta | Kina övar militärt med Ryssland

Inom 30 år ska

Kina vara en ledande global militärmakt. Det är president Xi Jinpings uttalade mål för 2049. Folkrepubliken Kina

fyller då 100 år.

Kina spenderar näst mest pengar i världen på sin militär, efter USA. 2021 hade Kinas militär en

budget på 270 miljarder dollar. Stora satsningar har under senare år gjorts på att utveckla egna robotar, stridsfartyg, stridsfordon och stridsflyg.

Den så kallade

civil-militära fusio-nen i Kina gör bland annat att all forskning och utveckling kan användas till att stärka militären. Kinas militär kan på så sätt växa och moderniseras snabbt, i linje med

kommunistpartiets ambitioner.

Kina har ökat takten i tillverkningen av kärnvapen, 2021 hade landet 272 kärnvapen. Landet förväntas ha 700 kärnvapen om fem

år och 1000 om sju år.

Kina är nära allie-rad med Ryssland. Ett exempel; 2017 deltog tre kinesiska fartyg i militärövningen "Joint Sea 2017" till-sammans med Ryss-

land i Östersjön. Enligt Kina syftet är övningen till att stärka banden med Ryssland.

Källor: SvD, FOI, IISS, BBC

Nyheter

Under intervjun återkommer han till att det som görs är grundforskning och att allt publiceras öppet. Det gäller också det forskarna från kinesiska universitet gör på svenska lärosäten, säger Xue-Song Bai.

– Man kan lika gärna säga att det hjälper den svenska industrien.

Kristoffer Danèl är förste forskare, projektledare och expert på hypersonisk teknik inom en avdelning som forskar om vapensystem på FOI. SvD besöker honom på forskningsinstitutets bas i Grindsjön i Stockholm. Han beskriver scramjet-teknologin ingående, det är en motorteknik som i framtiden är tänkt att användas i till exempel hypersoniska missiler och andra farkoster.

Han har tagit del av fyra vetenskapliga artiklar där Xue-Song Bai, Överstelöjtnanten och Kadetten arbetat tillsammans. Forskningen är finansierad av Kina.

Danèl säger att forskningen som de fyra utfört tillsammans ligger på en nivå som är långt ifrån en färdig produkt, men som är kritisk för att kunna realisera en scramjet. Att Kina fokuserar på detta tyder på ett intresse för teknologin.

Forskarna vill få högre effektivitet i de brännkammare som används i scramjets, säger Danèl. Tekniken kan på längre sikt användas i en farkost som kan flyga i hypersoniska hastigheter. Några sådana finns inte i drift i dag.

Det är USA som kommit längst i utvecklingen av scramjets, men även Kina jobbar hårt för att bli ledande inom fältet, säger Danèl.

– Man kommer se den här tekniken först i militära applikationer. Men man tittar också mycket på civila sammanhang, i transporter exempelvis.

Om det är individer som har militär grad som deltar i forskningen, gör det någon skillnad?

– Ja, det blir tydligt att det här är av militärt intresse. Det finns inga civila intressen när militärer forskar om tekniken. Det är tydligt vad de vill använda det här till, det är vapen.

Professor Xue-Song Bai understryker att forskningen i de aktuella artiklarna är av grundläggande karaktär.

– Den är långt ifrån någon tillämpning och handlade inte om scramjet-motorer eller vapen specifikt. Resultaten publicerades i internationella tidskrifter och sprids därmed till hela världen. Detta samarbete har breddat kompetensen i vår forskning och resultaten kan användas i Sverige och EU för att utveckla framtida flygplan.

Kinas långsiktiga mål är att bli en ledande global militärmakt till 2049 och spenderar näst mest pengar i världen på sin militär, efter USA.

Försvarsekonomen Per Olsson från FOI berättar att Kina för ett till två årtionden sedan mestadels kopierade från andra länder, men att landets militär nu är i en fas där de själva utvecklar ny teknik.

– Om man ska utveckla en helt ny hypersonisk missil, då är det grundforskning man behöver, inom till exempel materielkunskap.

Teknologierna i de aktuella fallen kan visserligen ha civila användningsområden, men framför allt militära, säger Per Olsson.

Fakta | Så har vi arbetat

SvD har via öppna källor kunnat kartlägga ett stort antal forskares bakgrunder, på sajter och lärosäten i Kina och på sparade sajter på tjänsten Wayback Machine, en tjänst som sparar hemsidor som i vissa fall har ändrats eller tagits bort.

Bland de sajter som granskats så finns mycket information om forskarna tillgänglig, som personliga CV:n, detaljer om forskningspriser, aka-

demisk karriär och arbetsplatser.

Vetenskapliga artiklar, forsknings-samarbeten och patent i Kina har kartlagts genom öppna databaser, bland annat Science Direct, Lens.org och Google Patents.

SvD har valt att kalla lärosäten som ingår i De sju sönerna för försvarsuniversitet, tillsammans med de institut och universitet som är direkt underställda Kinas militär. De sju sönerna klassas som lärosäten som är djupt förankrade i Kinas försvars-

industri. Sju sönerna beräknas spendera ungefär halva sin budget på militärforskning.

Sju sönerna: Harbin Institute of Technology, Harbin Engineering University, Beijing Institute of Technology,

Beihang University, Northwestern Polytechnical University, Nanjing University of Science and Technology och Nanjing University of Aero-nautics and Astro-nautics.

Ett stort antal institutioner är direkt

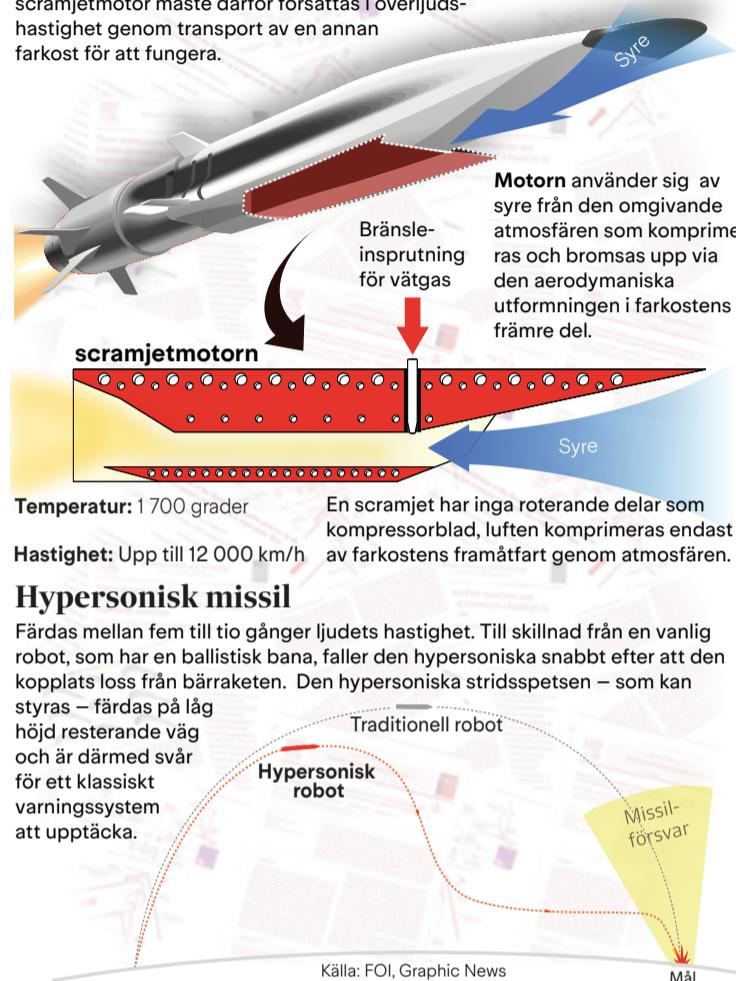
underställda militären, bland annat National University of Defense Technology och Academy of Military Sciences.

Källor: SvD, George-town Universitys School of Foreign Service, Aspi

Scramjet-teknik

Tekniken som det forskas om handlar bland annat om förbränning i så kallade scramjetmotorer. Flera länder forskar om tekniken, bland annat USA och Kina. Tekniken kan användas för hypersoniska missiler i framtiden.

Fungerar först vid överljudshastighet. En missil med scramjetmotor måste därför försättas i överljudshastighet genom transport av en annan farkost för att fungera.

Det finns inte heller möjligheter eller resurser att göra bakgrundskontroller på alla, säger han. Utöver uppenbara militäruniversitet är det svårt att genomsyra en persons bakgrund.

– Lunds universitet är det enda i Sverige som finns på topp 100-rankningen i världen, vi får hit många duktiga forskare och vi gör vad vi kan för att säkra den vetenskapliga kvaliteten.

De individer vi hittat har band till Kinas militär på olika sätt, vad tänker du om det?

– Det handlar fortfarande om grundforskning, och inte vapenutveckling. Det är klart att det är problematiskt om det leder till vapenforskning på högre nivå senare. Men att reglera sådant ligger utanför grundforskningen, det får göras i andra instanser, säger prefekten Magnus Genrup.

Foto: Xinhua/Yang Pan/Sipa USA

Enligt Genrup häller hans institution koll på lärosäten och institutioner i Kina som har uppenbara kopplingar till militären, som till exempel NUDT. Där är det stopp, säger han. Men andra lärosäten, som de som ingår i försvarsuniversitetet Sju sönerna, där behövs i så fall riktlinjer på institutionen.

– Alla lärosäten i Sverige skulle behöva den här tydligheten, vilka i Kina man ska samarbeta med och inte, säger Magnus Genrup.

Det finns fortfarande forskning som publiceras mellan Lunds universitet och lärosäten, visar SvD:s granskning. En artikel mellan lärosätet och försvarsuniversitetet är från i fjol. Men det handlar då om att forskare själva valt att samarbeta och publicera med dem.

Det är inget som institutionen vill eller ska kontrollera, säger han.

– Forskningen är fri, vi kan inte bestämma över vilka våra forskare väljer att samarbeta med.

Text: Jani Sallinen

jani.pirttila@svd.se

Text: Amanda Lindholm

amanda.lindholm@svd.se

Grafik: Alexander Rauscher

alexander.rauscher@svd.se

Grafik: Henrik Malmsten

henrik.malmsten@svd.se

Foto: Magnus Hjalmarson Neideman

magnus.neideman@svd.se

Foto: Stina Stjernkvist

stina.stjernkvist@svd.se

Dataanalys: Max Karpefors

max.karpefors@svd.se

Josef Frank
Såld för 3,55 miljoner kr

Otto G. Carlsson
Såld för 1,5 miljoner kr

Ola Billgren
Såld för 4,1 miljoner kr

Carl Kylberg
Såld för 2,1 miljoner kr

Axel Salto
Såld för 660.000 kr

Tom Wesselmann
Såld för 5,4 miljoner kr

Serge Poliakoff
Såld för 11,6 miljoner kr

Olle Baertling Såld för 1,6 miljoner kr

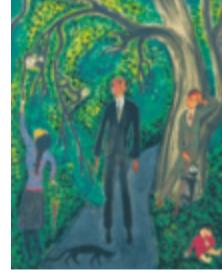
Tom Wesselmann
Såld för 5,4 miljoner kr

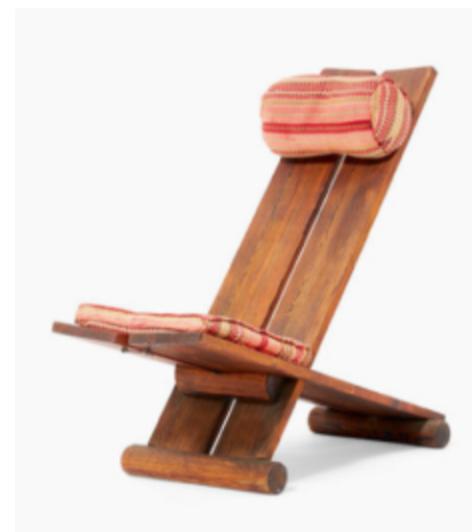
Jean-Paul Riopelle Såld för 3,4 miljoner kr

Jonas Bohlin
Såld för 640.000 kr

Nils Dardel
Såld för 2,5 miljoner kr

Axel Einar Hjorth Såld för 640.000 kr

Våra köpstarka kunder söker

MODERN & SAMTIDA KONST + DESIGN

Världsrekord, miljonnoteringar och slutpriser på internationella nivåer visar att vi kan konsten att sälja. Med ledande kunskap, engagemang och ett stort nätverk av kunder över hela världen gör vi det enkelt för våra kunder att sälja konst och design till enastående priser. Välkommen att kontakta Sveriges ledande experter för fri värdering och rådgivning!

Knut Knutson 070-812 12 27 knutson@uppsalaauktion.se

Sofie Bexhed 070-522 61 62 sofie.bexhed@uppsalaauktion.se

Erik Ingare 072-070 67 89 ingare@uppsalaauktion.se

Magnus Bexhed 070-522 12 04 bexhed@uppsalaauktion.se

UPPSALA AUKTIONSKAMMARE

Nyheter

Analys | Inrikespolitik

Henrik Torehammar: Finland – den töntiga grannen vi plötsligt inser att vi är kära i

Utrensningar eller utnämningar? Kampanjen "Glöm aldrig Botkyrka" och vårt komplicerade förhållande till grannlandet som kanske går före. SvD:s Henrik Torehammar om den inrikespolitiska veckan.

Utnämning eller utnämning?

Att Carin Jämtin får sluta på SIDA och Mikael Ribbenvik på Migrationsverket har fått den vänstra sidan att tala om utrensning. Morgan Johansson (S) var redan inne på temat när före detta S-riksdagsmannen Kent Härstedt slutade som ambassadör. Det kallade Johannson för en "politisk petning".

Sverigedemokraterna hade pekat ut den före detta S-ministern Jämtin jämte Ribbenvik, som Björn Söder (SD) kallat "asylaktivist", som två generaldirektörer som borde bytas ut. De andra två är Rikspolisens Anders Thornberg samt Skolverkets Peter Fredriksson.

Thornberg som SD i somras pekade ut som socialdemokratisk valarbetare. Fredriksson som anklagats för "propaganda riktad till skolbarn" av Jimmie Åkesson när en fråga på nationella provet kopplade samman SD med nazi-Tyskland. Både opposition och SD vill sätta bilden av att det är stödpartiet som håller i tömmarna.

Experter pekar på att det är helt naturligt att regeringen utnämner myndighetschefer. Regeringskällor säger explicit till stödpartiet att utnämningar är en exklusiv regeringskompetens. Där är inte SD med.

När Migrationsminister Maria Malmer Sternegard frågades ut i SVT förklarade hon att paradigmskiften i invandringspolitiken kräver en ny ledning. Men samtidigt hintade hon att Ribbenvik ska få ett internationellt uppdrag.

Hon manövrerade skickligt i tv mellan att avfärdja Kent Ekeroth (SD) som Ribbenvik-efterträdare och utfall mot Annie Lööf som polariseringssfigur. Om det börjar bli krav på utrensning i det moderata styret har nog Malmer Sternegard stärkt sina aktier som potentiell Kristersson-efterträdare.

Botkyrka i botten

Den svenska politiska högern har reagerat på Botkyrka-affären som en raggare inför en raksträcka på polisobevakad landsväg – plattan i mattan. Det spelar ingen roll att det presenterats väldigt få konkreta bevis för att Socialdemokraterna i Botkyrka skulle infiltrerats av gängkriminella.

Tvärtem verkade den interna S-rapporten som kom fram till att så inte var fallet, som gjord för att håñas på högertwitter. Kampanjen skulle kunna kallas "Glöm aldrig Botkyrka" och har även lyfts upp på regeringsnivå. Justitieminister Strömmers gav i uppdrag till Brå att analysera otillåten påverkan från systemhantande aktörer och utbildningsminister Mats Persson kallar upp en av parterna i konflikten, ABF, på departementet för att förklara sig.

Kanske är det uppdämt hämndbehov efter fallet med den hala ålen. Eller så handlar det om hur Botkyrka-historien passar in i en glo-

bal konspirationstes om varför vänstern gillar invandring. Att det inte handlar om aningslös välvilja utan om att importera nya väljare.

Tanken är att nyanlända har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden och därmed blir beroende av det offentliga. Som vänstern glatt vallar hem som röstboskap genom att utmåla högern som rasistiska välfärdsslaktare. Givet att man köper logikkedjan – att stor invandring utan integration leder till gängkriminalitet – så blir Botkyrka i vissa högerhjärnor en sedelärande skadeglädje om maktsossar som faller på eget grepp.

Återigen: en beskrivning som i nuläget inte backas upp av konkreta bevis. Socialdemokrater verkar genuint chockade av högerståendet i valet att S lagt ner svensk kärnkraft. Inte bara av det som partister ser som de helt obefintliga meriterna i anklagelsen, utan framför allt styrkan i dem. Vad väljare är redo att tro om partiet. Det förklarar en del av det potentiella sprängstoffet i berättelsen om Botkyrka.

Medveten fränkoppling

Det är inte bara det turkiska valet som påverkar svensk säkerhetspolitik utan även det finska. För när de finska riksdagspartierna meddelade att man i god tid innan valdagen i april kommer att ha röstat igenom allt som behövs för en Nato-anslutning ökade sannolikheten för det en gång otänkbara. Finland skulle kunna gå med före Sverige. Officiellt betonas de giftermålsliknande fraserna om att skrida till sammans hand i hand men det börjar osa separation.

Eller "conscious uncoupling", som det en gång hette för kändisar som var för märkvärdiga för skilsmässa. Den Gwyneth Paltrow-doftande termen skulle kunna översättas till "medveten fränkoppling" (även om det låter som något Busch varnar för i elkrisen) och

→ SvD.se

"Sitter inte bara i bastun och dricker Kosken- korva"

Anders Eriksson, direktör för Finlandsinstitutet, förklrar svenskaras nyfunna kärlek för nordiska grannen i öst.
SvD.se/BWkeM0

En hälsning till Finlands statsminister Sanna Marin: Vi älskar ditt land. Foto: Jonas Ekströmer/TT

poängen var att göra uppdraget mer harmoniska. Kanske är det en passande benämning då svensken i gemen inte verkar känna att finländarna har svikit oss.

Tvärtem verkar vårt intresse för grannlandet explodera enligt Finlandska institutet. Finländare har oftast haft bra koll på Sverige men Natoprocessen har enligt undersökningar gett svenskar en bättre bild av Finland. Det är som att vi först nu inser vilken fascinerade granne vi har. Finland som tönten i en high school-film som tar av sig glasögon och då inser vi, Sverige, att vi är kära! Med en sådan osympatisk relationsdynamik är det inte konstigt om vi blir dumpade.

”

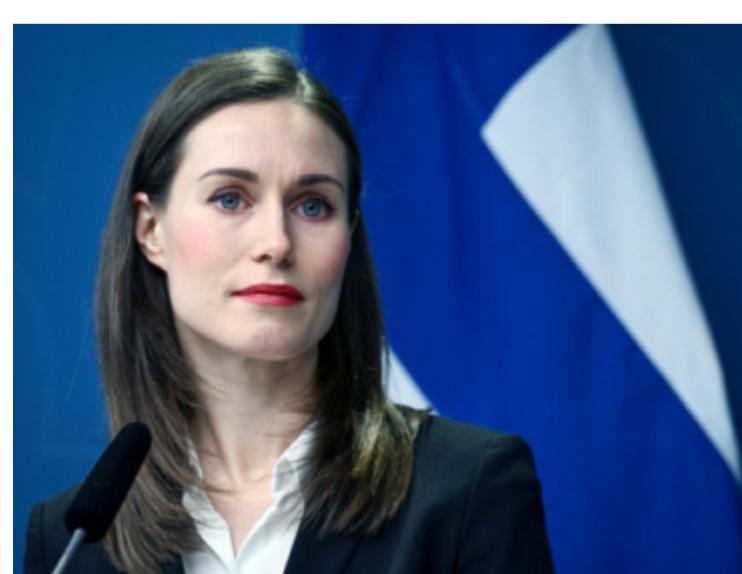
Natoprocessen har enligt undersökningar gett svenskar en bättre bild av Finland.

Spirande grönt nästa vecka

Nästa vecka kommer två gröna partier med sina officiella förklaringar till varför de förlorade. Centerpartiet och Miljöpartiet presenterar sina respektive valanalyser. MP kanske är gladast över att inte ha åkt ur riksdagen, men har efter valet i det närmaste gått i medial träd. Nu hoppas de att valanalysen ska ge lite välbehövligt ljus på den slokande maskrosen. För Centerpartiet är läget ännu värre. Total vinter. Valets största förlorare fortsätter att backa i opinionen med en ny partiledare som kämpar med att ta sig förbi rubriker om sin historia.

Huvudfrågan i det rådande politiska landskapet är att motivera för väljarna varför det behövs två gröna partier på den vänstra sidan? Kanske kan C knappa in på MP:s sakagarskap i miljöfrågan. För många ledande miljöpartister verkar inte disciplinerat fokusera på klimatfrågan utan vara lika besjälade av värdegrundsfrågor som racism och feminism.

Om man tittar på Finland sitter två gröna partier i regeringen – med betydligt bättre opinionssiffer än de svenska syssterpartierna. Fast där har de gröna omfattat både kärnkraft och Nato. Samtidigt som partierna regerar tillsammans med Vänsterpartiets finska motsvarighet. Så kanske det tar emot att blicka österut i spaning efter den kraft som åter ska få det gröna att växa.

Henrik Torehammar kommenterar inrikespolitik i SvD. Läs fler texter på SvD.se/av/henrik-torehammar

Seven Seas Explorer

Penthouse Suite på Seven Seas Explorer

Se fler erbjudanden
på [Globetrotter.se](#)

Regent

SEVEN SEAS CRUISES™

AN UNRIVALLED EXPERIENCE™

Lyxiga kryssningar – flyg och hotell ingår

Att kryssa med Regent Seven Seas Cruises är en upplevelse utöver det vanliga. Rederiet anses vara ett av världens bästa och ombord på deras fartyg njuter du av lyx i varje liten detalj. Just nu kan vi erbjuda specialpriser på kryssningar med Regent Seven Seas Cruises, som du bara kan boka hos Globetrotter. I kryssningens pris ingår flyg och hotellnätter. Ombord ingår också allt från

gourmetmåltider och champagne till underhållning, utvalda utflykter i hamnarna, tvättservice och WiFi. Just nu erbjuder rederiet dessutom en svitupgradering som innebär att du bor i en Deluxe Veranda Suite eller Penthouse Suite, men betalar för en lägre svitkategori. Gäller om du bokar senast 31 mars.

Medelhavet

RUTT: Tarragona (Barcelona), Séte (Frankrike), Saint-Tropez (Frankrike), Mahón (Menorca), Alicante (Spanien), Tangier (Marocko), Cádiz (Spanien), Lissabon (Portugal).

AVRESA: 21/9 2023 med Seven Seas Navigator. I resans pris ingår 7 nätters kryssning med All Inclusive, flyg från Stockholm t/r (andra avreseorter är möjliga), 1 hotellnatt i Barcelona, 1 hotellnatt i Lissabon inkl. frukost och upp till 62 olika utflykter att välja mellan.

Kryssning, flyg & hotell fr. **50.470:-**

(Avser del i Deluxe Veranda Suite.)

Tillägg för att bo i Penthouse Suite fr. **11.280:- per person**)

Japan, Taiwan och Vietnam

RUTT: Tokyo, Shimizu (Japan), Kyoto (Japan), Kochi (Japan) Okinawa (Japan), Taipei (Taiwan), Nha Trang (Vietnam), Ho Chi Minh City (Vietnam), Bangkok.

AVRESA: 8/11 2023 med Seven Seas Explorer. I resans pris ingår 14 nätters kryssning med All Inclusive, flyg från Stockholm t/r (andra avreseorter är möjliga), 2 hotellnätter i Tokyo inkl. frukost och upp till 49 olika utflykter att välja mellan.

Kryssning, flyg & hotell fr. **79.755:-**

(Avser del i Deluxe Veranda Suite.)

Tillägg för att bo i Penthouse Suite fr. **12.620:- per person**)

Karibien

RUTT: Miami, Roatan (Honduras), Harvest Caye (Belize), Costa Maya (Mexiko), Cozumel (Mexiko), Miami.

AVRESA: 12/12 2023 med det nya fartyget Seven Seas Grandeur. I resans pris ingår 7 nätters kryssning med All Inclusive, flyg från Stockholm t/r (andra avreseorter är möjliga), 2 hotellnätter i Miami Beach inkl. frukost och upp till 53 olika utflykter att välja mellan.

Kryssning, flyg & hotell fr. **59.925:-**

(Avser del i Deluxe Veranda Suite.)

Tillägg för att bo i Penthouse Suite fr. **13.055:- per person**)

Hitta inspiration för din nästa drömresa på [Globetrotter.se](#)

Du kan även ringa oss på 08-506 115 00.

Tillsammans tar vi fram ett förslag som gör din drömresa möjlig.

GLOBETROTTER
PART OF VING

KÖP IDAG!

Få 500 kronor i
extra ICA-bonus.

Gäller till 6/3 2023.

Är bara
det bästa
gott nog
åt ditt barn?

Då är det en god idé att skaffa ICA Försäkrings barnförsäkring. Den är nämligen den bästa försäkringen som finns tillgänglig på den svenska marknaden*. Den är omfattande och ger ett viktigt skydd vid såväl olycksfall som sjukdom. Dessutom är ersättningen om något skulle hända ditt barn ovanligt hög.

Vi ses på icaforsakring.se

*Enligt konsumenternas Försäkringsbyrås oberoende jämförelse.

Som **stammis** på ICA samlar du poäng när du köper försäkring.

ICA Försäkring

ICA Försäkring

BARNFÖRSÄKRING

En av marknadens mest heltäckande barnförsäkringar med sjuk- och olycksfallsskydd för både små och stora barn. Anpassa själv försäkringsbelopp och pris och känn tryggheten i att ditt barn har en riktigt bra försäkring som gäller dygnet runt i hela världen.

Demonstrationer mot socialtjänsten samlade stora skaror. Aktionerna grundade sig på falska anklagelser om att barn kidnappades i Sverige. Foto: Adam Ihse/TT

Ali Al Sidani som startade protesterna känner ånger i dag. Foto: Björn Larsson Rosvall

Läs mer

Han startade hetsen mot socialtjänsten: "Ångrar mig". Kulturmagasinet sid 6-11

Flera personer anhållna för människorov

Fyra personer har anhållits misstänkta för inblandning i ett människorov i Skogås söder om Stockholm.

– Tre personer är misstänkta för människorov och en person är misstänkt för grovt skyddande av brottsling, säger Anna Knöfel Magnusson presstalesperson på åklagarmyndigheten.

Det var under fredagskvällen som polisen slog till mot en adress i Huddinge kommun. Strax därefter greps flera personer. TT

252

miljoner kronor får regionerna för att kunna ta in fler AT-läkare och säkra kompetensförsörjningen av läkare, enligt ett pressmeddelande från regeringen.

Det råder brist på specialistläkare i landet. Samtidigt är det lång väntetid för blivande läkare att få påbörja sin allmäntjänstgöring (AT). TT

Lögnen att socialen kidnappar muslimska barn lever kvar

En av grundarna till kampanjerna mot socialtjänsten har ändrat sig. Men utomlands sprids fortfarande bilden av kidnappade muslimska barn.

– Den här problematiken kommer inte gå över av sig själv, säger Magnus Hjort, generaldirektör på Myndigheten för psykologiskt försvar.

Ali Al Sidanis protester mot socialtjänsten blev startskottet för en landsomfattande kampanj mot socialtjänsten i Sverige.

Hans budskap, som spreds på bland annat Youtube-kanalen Shuon Islamiya, nådde hundratusentals. Kampanjen fick vingar på internationella forum, nyhetsajter och sociala medier.

Ali Al Sidani säger nu i ett reportage i SvD Kulturmagasinet att han ångrar sig.

Magnus Hjort, vikarierande generaldirektör på Myndigheten för psykologiskt försvar, tror inte att en enskild persons ändrade inställning kommer att göra någon skillnad.

– Det är väl jättebra om en person som varit aktiv i att driva en informationskampanj har kommit till insikt om att svensk socialtjänst faktiskt inte kidnappar barn, det är ju alldelvis utmärkt. De kampanjer som bedrivs Sverige kommer dock sannolikt att fortsätta ändå under överskådlig tid.

Magnus Hjort säger att liknande kampanjer har pågått i tio år, med varierande styrka.

– Förra året nådde de orkanstyrka, men det betyder inte att det här är något nytt.

En del filmer som sprids utomlands om den svenska socialtjänsten är gjorda med ett dokumentärt anslag – med videomaterial från omhändertaganden.

En video visar en pappa som springer mot familjens hus men blir nedbrottad av en polis. Ut genom dörren kommer en annan polis med ett barn i rosa pyjamas som går mot polisbilen. Mamman rusar ut ur huset efter barnet men stoppas av en tredje polis. Hjärtskräende skrik från mamman som faller ner på knä i snön.

Berättarrösten till videon säger: "Svensk socialtjänst tog 30 000 barn på ett år från sina familjer. Barnen skriker 'vi vill ha mamma, mamma mamma' men de lyssnar inte på dem, socialtjänsten med polisen har vapen som om du vore någon sorts terrorist".

En film på en pojke som gråtanade vittnar om sin familjehemsplacering. En film på en pappa på knä som ber till gud.

Videon kommer från en av de hemsidor som sprider budskap som att Sverige är ett islamofobiskt land med en socialtjänst som är korrupt, och antingen vill tjäna pengar på de muslimska barnen, eller omvänta dem i kristna hem. Att barnen har det sämre i familjehemmen.

Desinformationsbudskap varvas med korn av sanning – som en 15-åriga pojken som blev

Magnus Hjort är vikarierande generaldirektör på MPF.

Foto: MPF

– De har väldigt stor räckvidd. Det finns filmer som visats över två miljoner gånger. Vissa av de här kontona har väldigt många följare. Sedan är det svårt att veta vilken effekt det har, säger Magnus Hjort.

Vissa videor som sprids kommer från statskontrollerad media i muslimska länder, andra har rötter i våldsbejakande grupper, säger Magnus Hjort.

Förutom den häftiga kampanjen mot socialtjänsten som spriddes stort förra året, har den senaste tidens koranbränningar gett nytt bränsle åt de kampanjer som driver budskapet att Sverige är ett antimuslimskt, och rent av fascistiskt, land.

– Det har blivit större, det har eskalerat och tongången har blivit hårdare. Det är fler våldsbejakande budskap som sprids nu, säger Magnus Hjort.

Han vill inte peka ut eller namnge varken de statskontrollerade medier som kritisar Sverige, eller vilka våldsbejakande grupper som är med och sprider kampanjerna. Myndigheten för psykologiskt försvar har till uppgift att samla in information och sedan hjälpa andra myndigheter att till exempel ta fram material för att motverka falska rykten – så som att hjälpa socialtjänsten i deras arbete. Eller berätta för regeringen vad som sprids på nätet.

Vad kan bli konsekvenserna av kampanjerna?

– Den här negativa bilden försvårar för svenska företag att verka utomlands, försvårar för svensk diplomati och det kan också vara så att enskilda aktörer också väljer att agera på det här, säger Hjort.

Tea Oscarsson
tea.oscarsson@svd.se

Fakta | Hotbilden mot Sverige

■ **Säkerhetspolisen** ser en ökning av antalet attentatshot i sitt underrättelseflöde.

■ **Bakom** utvecklingen ligger de starka reaktionerna på koranbränningen utanför Turkiets ambassad, det

försämrade säkerhetsläget generellt samt den internationella LVU-kampanjen mot svensk socialtjänst.

■ **Utvecklingen** innebär att Sverige bedöms stå i större fokus än tidigare för våldsbejakande

islamism globalt. Situationen beskrivs som problematisk.

■ **Terrorhotnivån** ligger fortsatt på en förhöjd nivå, en trea på den femgradiga skalan.

Källa: Säpo/TT

Två döda i trafikolycka

TVÅ personer omkom då en personbil och en linjebuss krockade och fattade eld på riksväg 52 söder om Kumla på fredagskvällen. Larmet kom klockan 21.16 på fredagen. Bränderna i fordonen har föregåtts av en "mycket kraftig" kollision, enligt polisen.

De två omkomna personerna uppges vara förarna till de två fordonen. TT

Nyheter

"Jag tror inte att Kinas diplomati blir framgångsrik"

Säkerhetskonferensen i München är inledd och Rysslands invasion står på agendan. På plats finns bland andra den kinesiska toppdiplomaten Wang Yi.

– Kina underskattar Europas beroende av USA, säger UI-professorn Jan Hallenberg.

Under fredagen inleddes det årliga säkerhetsmötet i München. Konferensen samlar det absoluta toppskiktet av världens diplomater och politiker som möts för att diskutera säkerhetsfrågor och samarbete.

En konferens som sällan mynnar ut i några faktiska åtgärder, enligt Jan Hallenberg, professor och expert på USA:s utrikes- och säkerhetspolitik vid Utrikespolitiska institutet (UI).

– Den brukar inte direkt leda till konkreta resultat eller bindande beslut. Det är mer ett tillfälle för diplomater att möta varandra. I år kommer man att diskutera frågor kopplade till Rysslands invasion av Ukraina, säger Jan Hallenberg.

Ryssland är för första gången helt uteslutet från mötet.

– Det är givet att man inte kan ha med ett land som bryter så fundamentalt mot normerna om krig och fred, på alla punkter. Det är förfärligt.

Tror du att Ryssland kommer att ge ett svar på uteslutningen?

– Det kommer nog som vanligt heta att det är en västlig sammansvärjning mot Ryssland och att man hade legitima skäl att attackera Ukraina.

En fråga som kan komma att tas upp är det faktum att Sydafrika genomför militära övningar med Ryssland.

– Att ett land som säger sig vara icke-allierat gör övningar med Ryssland är väldigt uppörande, säger Jan Hallenberg.

Samtidigt finns en viss förståelse för Sydafrikas beslut.

– I och med att man historiskt har fått mycket stöd av dåvarande Sovjetunionen under apartheid-regimen. Men att Sydafrika går för långt, det tycker jag och många med mig.

Även frågan om att skicka stridsflygplan till Ukraina är aktuell. Förra veckan kom nyheten om att Storbritannien öppnar för den möjligheten.

Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj har också bett om stridsflyg.

– Det är en viktig fråga som inte är mogen för några definitiva svar ännu. Under årets gång kan det möjliga bli så att några länder beslutar att skicka stridsflyg, det beror helt på hur konflikten utvecklar sig. För väst och Nato är situationen efter kriget högst intressant.

På plats under helgen finns en stor svensk delegation bestående av bland andra statsminister Ulf Kristersson (M), utrikesminister Tobias Billström (M) och försvarsminister Pål Jonson (M). Frågan om Sveriges stundande inträde i Nato kan bli föremål för diskussion.

Jan Hallenberg. Foto: TT

USA:s vice president Kamala Harris och Kinas högsta diplomat, Wang Yi märks bland andra deltagare.

Wang är den främsta representanten från en icke-västlig stormakt, och förväntas lyfta den spända relationen mellan Kina och USA.

Vilken hållning kommer Kina att ha?

– Det kinesiska perspektivet är att Europa är alltför allierat med USA. Kina underskattar Europas beroende av USA. Till exempel ville nu Tyskland ha uppbackning av USA i beslutet att skicka stridsvagnen Leopard 2 till Ukraina, säger Jan Hallenberg och fortsätter:

– Jag tror inte att Kinas diplomati blir särskilt framgångsrik.

Alice Aveshagen

alice.aveshagen@svd.se

Den kinesiska diplomaten Wang Yi är en av deltagarna på säkerhetskonferensen i München. Foto: Petr David Josek/AP

Finlands utrikesminister Pekka Haavisto. Foto: Stina Stjernkvist

Haavisto: Turkiet anser att Finland uppfyller kraven

Turkiet har meddelat att Finland uppfyller kraven för att gå med i Nato. Det uppger Finlands utrikesminister Pekka Haavisto för Yle.

– Alla signaler pekar nu åt att Turkiet kan komma att släppa in Finland men vänta med Sverige, säger Paul Levin, chef för institutet för Turkietstudier.

– Turkiet har sagt att de saker man kom överens om i trepartsavtalet i somras har uppfyllts för Finlands del, säger Haavisto under den pågående säkerhetskonferensen i München, enligt Yle.

Finlands utrikesminister säger att han diskuterade med Turkiets utrikesminister Mevlüt Cavusoglu senast i veckan. I diskussionerna har Turkiet även fört fram att förhandlingarna med Sverige måste fortsätta. Haavisto framhåller dock att Finland inte har informerats om Turkiets slutgiltiga beslut angående ratificeringen av landets ansökan om Natomedlemskap.

Turkiet har tidigare antytt att man kan komma att ratificera endast Finlands Natoansökan. Och fler öppnar nu för att Finland kan gå med före Sverige.

– Alla signaler pekar nu åt att Turkiet kan komma att släppa in Finland men vänta med Sverige, säger Paul Levin, chef för institutet för Turkietstudier vid Stockholms universitet till SvD.

Om Turkiet godkänner Finlands ansökan är frågan när det kan ske.

– Jag vågar inte sia om hur snabbt det kan gå, men Turkiet har sagt att man är redo att göra det nu i princip, så det skulle kunna gå ganska snabbt, säger Paul Levin.

Förutom Turkiet måste också Ungern godkänna ansökan för att Finland ska bli medlem i försvarsalliansen.

Natos generalsekreterare Jens Stoltenberg deltar i samtal under

Jens Stoltenberg, Natos generalsekreterare, under sitt anförande på säkerhetskonferensen i München. Foto: Felix Hoerher/DPA/AP

det säkerhetsmötet i München tillsammans med Finlands president och statsminister.

Han konstaterar att Natos hållning fortfarande är att länderna ska in samtidigt. Samtidigt säger han:

– Men om bara det ena ratificeras, då går Finland med.

President Sauli Niinistö är lite mer vag i sina formuleringar, men hans slutsats blir liknande.

– Vi ansökte gemensamt med Sverige, säger Niinistö men tillägger att saken nu ligger i Turkiets händer.

Han säger att han, bit för bit, har hört budskapet från Ankara förändras i riktning mot att det turkiska parlamentet kan säga ja till Finland men vänta med Sverige. Han understryker att Finland inte

kan tänka sig att acceptera en sådan uppdelning, men läget är sådant att Turkiet skulle kunna göra det ändå.

– Det gör situationen svår för oss, våra händer är baktändna. Vi kan ju inte dra tillbaka vår ansökan, säger president Niinistö.

Även Finlands försvarsminister Mikko Savola säger på plats i München att Finland inte kommer att försöka förhala processen för att invänta även ett svenskt ja.

– Nej, nej, då kommer vi att gå med, säger han i en AP-intervju.

Landets statsminister Sanna Marin betonar dock att ambitionen att båda länderna ska få ett ja från Turkiet samtidigt ligger fast.

– Vårt budskap till Turkiet och för den delen Ungern, som inte heller har ratificerat, är att vi vill gå med i Nato samtidigt. Det ligger i allas intresse, sade hon under ett samtal på scenen under säkerhetskonferensen.

Men hon inflikar ändå att "det kan finnas nationella ratifikationsprocesser som kan inverka".

I samband med konferensen träffade även statsminister Ulf Kristersson (M) Jens Stoltenberg och Sauli Niinistö under lördagen.

Tea Oscarsson
tea.oscarsson@svd.se

TT

Fakta | Natoprocessen

■ Sedan Sverige och Finland bjöds in till Nato i somras har 28 Natoländer ratificerat ansökningarna. Endast Turkiet och Ungern ärterstår.

■ Turkiet har inte gett något besked om när eller om

landet kommer att ratificera Sverige som Natomedlem. Ungern väntas göra det under våren.

■ En rad protestaktioner i Sverige, bland annat Erdoganockan och koranbränningen, har fått Turkiet att

öppna för att bara godkänna Finland.

■ I Natokretsen hoppas många att Sverige och Finland ska kunna välkomnas som fullvärdiga medlemmar vid Natos toppmöte i Vilnius i juli.

Östersjöns pärlor

En äkta kryssning
till oslagbara priser

Stockholm – Stockholm
20 – 30 maj

Prisexempel per person:

Insideshytt: **14.499:-**
Utsideshytt med fönster: **15.699:-**
Balkonghytt: **17.499:-**

Allt detta ingår i priset:

- Del i dubbelhytt i vald kategori
- Alla måltider ombord
- Dryckespaket Easy Package (urval av öl, vin & drinkar)
- Aktiviteter & underhållning
- Barn- & ungdomsklubb 3 – 17 år
- Hamnavgifter & skatter
- Dricks till personalen ombord

MSC Poesia är en modern, flytande resort där känslan är välkomnande och elegant.

Fartyget har alla faciliteter man kan vänta sig på en kryssning – flera restauranger och barer, 4D-bio, stora utomhuspooler, underhållning i toppklass, välutrustat gym och spa – och bjuder på en fantastisk kryssningsupplevelse oavsett om du reser i par, som pensionär eller med hela familjen.

För mer information och bokning på 08-20 55 00 eller erikscruises.se

ERIKS
CRUISES

Besök gärna vår butik på Saltmätargatan 8 så bjuder vi på fika. T-Rådmansgatan. **Öppettider** mån – fre 09.00 – 17.00. Välkomna!

Vi reserverar oss för slutförsäljning och eventuella förändringar i pris och program som ligger utanför vår kontroll. Resegaranti ställd till Kammarkollegiet.

Hemköp

Välkommen
till klubb-
vecka!

Gäller mån 20 februari - sön 26 februari, 2023

KLUBBPRIS

49:-/st

Smör

Arla, gäller ej laktosfritt, 500g, jfr-pris 98,00/kg

KLUBBPRIS

25:-/st

Röda druvor

Land se förp., klass 1, kärnfria, i ask, 500g, jfr-pris 50,00/kg
Max 2 köp/hushåll/vecka 8

Tillfälligt
parti
i butik!

69,95
/kg

Gouda

Frischgold, fetthalt 27%, ca 830g

**VECKANS
KLIPP!**

15:-
/st

Smörgåspålägg

Garant, flera sorter, gäller ej ekologiskt, 80-120g, jfr-pris 125,00-187,50/kg
Max 3 köp/hushåll/vecka 8

Priserna gäller v 8, 2023 med reservation för ev. slutförsäljning och tryckfel.
Lokala avvikelser kan förekomma.

Nyheter

Ambulans- och räddningshelikoptrar skickades till Lofoten efter en bussolycka. Foto: Eric Fokke/NTB/TT/arkiv

Flera skadade när buss välte i Lofoten

På lördagen välte en turistbuss med 38 passagerare vid Lofoten i Nordnorge. 14 personer fördes till sjukhus.

En turistbuss på väg mot Hauklastranda i Nordnorge på lördagsförmiddagen körde av vägen och välte på sidan. I bussen satt 36 turister, en chaufför och en guide.

– Det är 36 äldre turister ombord på bussen, utöver chaufför och guide, sade polisen i Nordland till Lofotposten.

Enligt norska tidningen VG kom turisterna från Litauen och busspersonalen från Italien.

Flera ambulanser var på plats samt ambulanshelikopter.

– All personal vi har i Leknes är utskickade för att hjälpa till. De har precis kommit fram. Det ska vara svåra körförhållanden på platsen, sade Terje Øverdal, chef vid räddningstjänstens larmcentral till VG.

Av de 14 personer som fick föras till sjukhus ska inga ha kritiska eller livshotande skador, rapporterar NRK.

De resterande passagerarna fick åka buss till en läkarmottagning och de som inte behövde vidare vård väntades få åka vidare till rådhuset i Leknes. Det uppgav insatsledare Bo Nilsson i Nordlands polisdistrikt för NRK.

Polisen har startat en utredning för att undersöka vad som kan ha orsakat olyckan. Det ska ha varit halt på vägen där olyckan skedde.

– Det är en ganska smal väg, vi med lokalkändedom vet att det är svårt för fordon att mötas på vägen. Utredningen får visa varför bussen ligger där den ligger, säger insatsledaren Ruben Evjen till NRK.

Alexander Hultman
alexander.hultman@svd.se

Migranter kvävdes ihjäl i lastbil – sju personer gripna

Bulgarisk polis har gripit sju personer efter att 18 män från Afghanistan hittats döda i en lastbil utanför landets huvudstad Sofia på fredagen. Enligt uppgifter från bulgarisk polis fanns 52 personer gömda under plankor i lastbilen, varav 18 hade kvävts till döds. Övriga

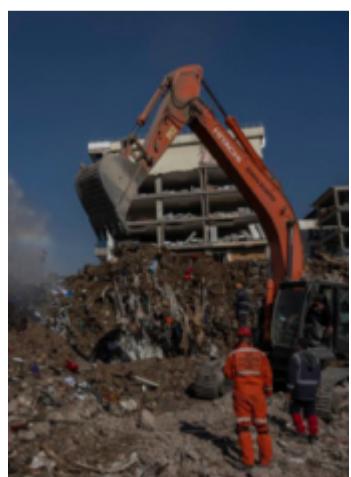
34 har förts till sjukhus. Bulgarien har under senare tid haft ett ökande problem med att män från Afghanistan olagligen försöker ta sig över gränsen. Bland annat har ett stängsel som nästan sträcker sig längst med hela gränsen mot Turkiet satts upp.

TT-AFP

Tre grävdes fram – 13 dagar efter skalvet

Tre män, varav ett barn, har på lördagen grävts fram ur rasmassorna i Turkiet – 13 dagar efter skalvkatastrofen som drabbat landet och grannlandet Syrien. Personerna uppges ha varit vid liv när de räddades, men en av dem avled senare på sjukhus, rapporterar lokala medier. Under hela veckan har räddningsarbetare lyckats hitta män som överlevt mirakulöst, men antalet har sjunkit till en handfull de senaste dagarna.

TT-AFP

Arbete med grävmaskiner pågår vid byggnader som rasat samman i Kahramanmaraş.

Foto: Bernat Armangue/AP

Oro som växer?

Få hjälp av en psykolog
Tid inom 24 timmar
Frikort gäller

MINDLER

Rethinking Therapy

Nyheter

Analys | Rysslands invasion av Ukraina

Jenny Nordberg: Ukrainas dna åtråvärt för Ryssland

Vad skulle man kriga för, om inte sina barn och deras framtid? Att stjäla mänskors barn knäcker ett land lika skoningslöst som krig. Och 6 000 ukrainska barn mellan fyra och 17 år ska bli ryssar nu.

Ryssarna började stjäla barn redan före själva invasionen. De behövde evakueras, "åka på läger" eller få någon typ av sjukvård i Ryssland. De packades i tågvagnar och sattes på bussar, eller flögs ut med militärplan.

För Ukraina har länge haft något lika åtråvärt som åkermark, hamnar och ett helt land. Dna.

Ukraina var länge ett av världens mest populära ställen att köpa kvinnliga könsceller från. Blonda, vackra, långa ukrainska kvinnors ägg blev del av barn i andra länder. På samma vis som danska mäns spermier sedan länge är en internationell exportsuccé.

Det fanns också en omfattande surrogatverksamhet för blivande föräldrar runt om i världen, och enligt amerikanska State Department var Ukraina det land i världen som flest amerikaner adopterade barn från 2020. Vita, blonda barn. Samtidigt fanns redan då stora problem med korruption i Ukraina.

Efter krigsutbrottet stoppades alla adoptioner direkt – eftersom i krig blir nästan allting kaos.

Och nu har den första officiella rapporten om bortrövade ukrainska barn kommit från Yale-universitetet. Den ingår i det amerikanska och EU-stödda forskningscentrum som inrättades förra året, för att dokumentera krigsbrott med hjälp av öppna källor, där journalister, människorättsorganisationer och jurister arbetar intensivt med att med att spara och katalogisera allt material.

”

Ukrainska myndigheter kallar det för systematiska människorättsbrott

Arbetet med att spåra barn har gått ut på att intervjua vittnen, både i Ukraina men också i Ryssland där många är involverade i logistik kring lägren. Det finns också en uppsjö av positiva nyhetsrapporter om hur mycket bra det ryska folket gör för ukrainska barn, liksom satellitbilder där grupper av barn förflyttas. Forskarna har också scannat sociala medier, där nyblivna ryska adoptivföräldrar poserar med sina barn, och jämfört dem med bilder som ukrainska föräldrar lämnat in.

Ukrainas regering har rapporterat nästan 15 000 barn som officiellt "deporteras" till Ryssland, och nu har rapportförfattaren lyckats identifiera runt 6 000 bortföranden, i vad de kallar för en låg beräkning. Det verkliga antalet försvunna ukrainska barn uppskattas – helt chockerande – vara "flera hundra tusen".

43 specifika platser, eller "läger", har identifierats, där ukrainska barn förvaras. Många finns längs kusten vid Svarta Havet och andra

Den första officiella rapporten visar att 6 000 barn har förts bort från Ukraina. Foto: Emilio Morenatti/AP

har hamnat i Moskvas förorter. De barn som är längst bort är sex hundra mil och nästan en hel kontinent hemifrån.

Syftet är "omskolning", eller hjärntvätt under tvång med andra ord.

I lägren får barnen en "patriotisk utbildning" och ska bli införstådda med rysk världsbild, när det gäller kultur, samhälle och historia. En del barn har bara skickats vidare till ryska fosterfamiljer, bytt namn och skrivits in i lokala skolor. I ett läger i Tjetjenien har barn och tonåringar också fått militärutbildning och utbildats i att hantera vapen, iklädda kläder med ryska flaggor på tröjorna.

En del barn har dokumenterade och levande familjer, och i många fall har ryska myndigheter visat på skriftliga tillstånd från ukrainska föräldrar att deras barn ska få "åka på sommarläger". Rapportförfattarna påpekar att dessa "frivilliga medgivanden" många gånger har utverkats av ryska ockupationsstyrkor under vapenhot, och att barnen sedan inte skickas tillbaka.

Föräldrar som vägrat att skriva på fick dessutom se sina barn tas av ryska "lägerledare" ändå.

Andra barn har plockats från barnhem, och en tredje kategori har av ryska myndigheter bestämts vara föräldralösa. Sedan finns förstås också barn där föräldrarnas öde är oklart. Ett hundratal barn har faktiskt skickats tillbaka till sina föräldrar efter en tid på läger. Många andra gör det inte, och det verkar vara upp till de som styr över individuella läger vad som händer med barnen.

Många föräldrar vet inte var barnen har hamnat och har inte hört ifrån dem. Andra har fått veta att deras barn tyvärr inte kan

återvända eftersom de fortfarande är trotsiga och har en felaktig uppfattning om Ryssland som måste korrigeras. Eller helt enkelt att de inte kan komma tillbaka på grund av: Krig.

Detta är, enligt rapporten, en välfungerande och systematisk operation där ryssar från högsta politiska nivå till lokala organisationer är inblandade. Ryska politiker använder det till och med för att göra pr för sig själva och sin godhet. Flera av de som styr programmet är personligen utsedda av Putin, men finns inte på några internationella sanktionslistor. Putin har också själv utfärdat ett dekret om samtliga barn i ockuperade områden i Ukraina måste "undersökas av läkare". Vilket ju då måste ske i Ryssland.

Det här har vidare implikationer än bara en familj som önskar sig ett barn och gärna vill hjälpa till. På samma vis som systematiska våldtäkter syftar till att radera ut en etnicitet, är olagliga tvångsadoptioner ett sätt att rent konkret avskaffa nästa generation. Barn som skulle fört vidare ett kulturellt och nationellt arv tvingas istället få ett annat. Deras språk och arv och identitet tas ifrån dem – och deras familj.

”

Barn ska ha ett särskilt skydd under Genèvekonventionen, och får inte deporteras eller transporteras över gränser i krig.

Barn ska ha ett särskilt skydd under Genèvekonventionen, och får inte deporteras eller transporteras över gränser i krig. Ukrainska myndigheter kallar det för systematiska människorättsbrott och jämför det med folk-mord. FN har begärt att få undersöka det närmare och blivit nekade någon typ av access överhuvudtaget av ryska myndigheter.

Men en dag är det här vidriga kriget är över. Och i tillägg till allt som stals, plundrades och skövlades – och allt hat som ska flyta genom flera generationer – så kommer tusentals vuxna ryska män och kvinnor få veta varifrån de egentligen kom från början.

För dna ljuger inte, än så länge i alla fall.

→ SvD.se

Centralbanker kan göra mer skada än nytta

Centralbankerna räddar oss inte från lågkonjunktur – tvärtom. Att fortsätta höja räntorna nu är en dåraktig felkalkylering, säger en före detta centralbankschefen.

SvD.se/JQv6nb

Jenny Nordberg är SvD-medarbetare i USA. Läs fler texter av henne på SvD.se/av/jenny-nordberg

EFTER

en katastrof är det barnen som är de mest utsatta.
Vi jobbar dygnet runt för att bygga upp framtiden för
barnen i Turkiet och Syrien, som är i fara till följd av

SKALVET.

Swisha till 902 00 33
här och nu för framtiden.

Rädda Barnen

Nyheter

Tusentals Wagnersoldater dödade i Ukraina

Enligt amerikanska beräkningar har fler än 30 000 personer från den paramilitära Wagnergruppen skadats eller dödats sedan Ryssland inleddes anfallskriget i Ukraina. 90 procent av de dödade bedöms vara tidigare fångar.

Enligt John Kirby, talesperson för USA:s nationella säkerhetsråd, beräknas 9 000 soldater från Wagnergruppen ha dödats i striderna i Ukraina – hälften av dessa sedan mitten av december 2022, skriver BBC.

– De behandlar sina rekryter, som till stor del består av straffångar, i princip som kanonmat, säger Kirby.

Fakta | Wagnergruppen

■ **Wagnergruppen** är ett privat legokneksbolag med inofficiella kopplingar till den ryska statsledningen. Dess högste ledare och främste finansiär är Jevgenij Prigozjin, som har nära band till Vladimir Putin.

■ **Wagnergruppen** bedöms ha fått utföra uppdrag som den ryska staten eller armén inte vill ta ansvar eller behöva redogöra för.

■ **Gruppen** omnämndes först i samband med Rysslands annek-

tering av Krimhalvön 2014, när soldater gick in där utan beteckning. Senare har den dykt upp i många länder där Ryssland söker inflytande: i Syrien, Libyen, Sudan, Venezuela, Centralafrikanska republiken

med flera.

■ **Wagnergruppen** förde länge en ljus-skygg tillvaro men har i Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina tagit en mer formell roll, emellanåt i viss konkurrens med den ryska armén.

Från brittiskt håll beräknar man i stället att mellan 175 000 och 200 000 ryska soldater – tillsammans med soldaterna från Wagnergruppen – har skadats eller dödats i striderna. Av dessa beräknas 40 000 – 60 000 ha dödats, enligt de brittiska beräkningarna.

Siffrorna är just beräkningar eftersom Ryssland inte redovisar förluster.

Före kriget bestod Wagnergruppen av endast 5 000 soldater – där de flesta var erfarna tidigare yrkessoldater. Efter att Ryssland inlett sitt fullskaliga krig i Ukraina började gruppen, under ledning av överste Jevgenij Prigozjin, i

stället att rekrytera tusentals oerfarna soldater – till stor del från ryska fängelser.

USA bedömer att upp till 90 procent av de dödade Wagnersoldaterna är tidigare fångar – medan brittiska källor bedömer att hälften av de dödade soldaterna hämtats från ryska fängelser.

Under den senaste tiden har Wagnergruppens ledare upppepade gånger riktat kritik mot det ryska militära styret. Bland annat hävdar Prigozjin att man redan hade haft kontroll över Donetsk om det inte vore för den långsamma ledningen.

TT

Enligt amerikanska beräkningar har fler än 30 000 personer från den paramilitära Wagnergruppen, under ledning av Jevgenij Prigozjin, skadats eller dödats. Foto: AP/TT/arkiv

Besökare utanför ingången till Wagner-gruppens högkvarter i S:t Petersburg. Foto: Dmitri Lovetsky/AP/arkiv

BRAX
FEEL GOOD

**LAGER
RENSNING**

70%

**rabatt på ord pris
Endast i butik**

Gäller till och med 26 februari 2023

BEST OF BASIC
ByxSpecialisten

Sollentuna Centrum

bestofbasic.se

Göteborg: Korsgatan 8 eller Frölunda Torg

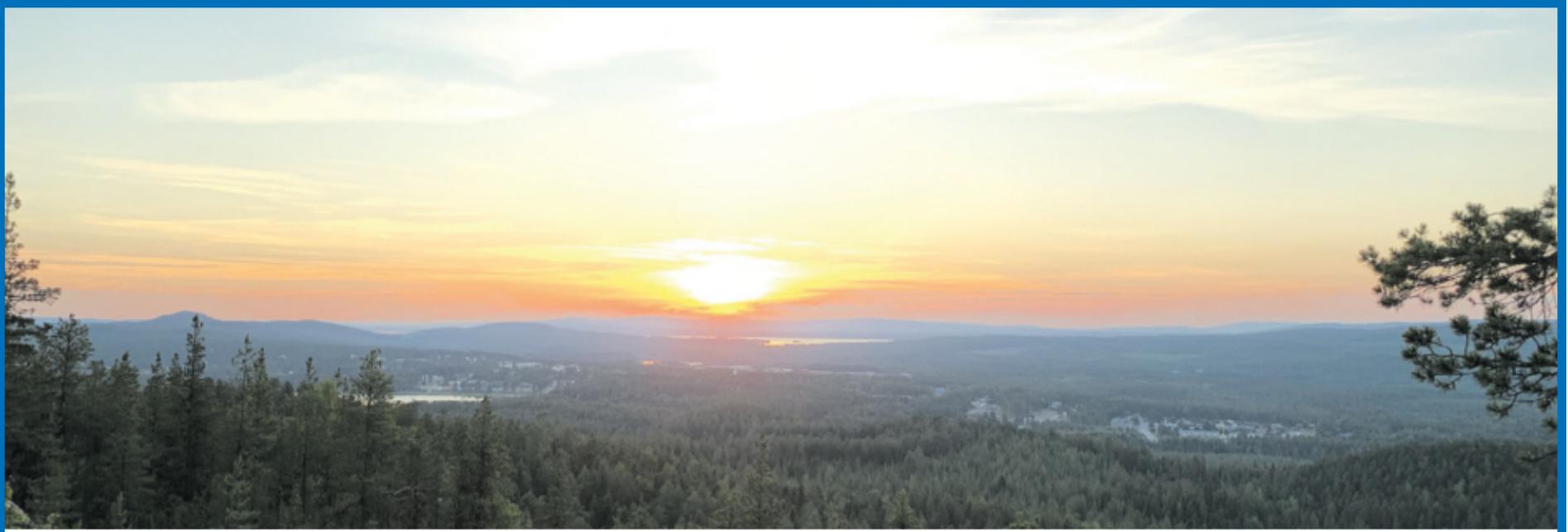

Foto: Eirik Ohna www.nordnorge.com

Nu även med Lofoten.

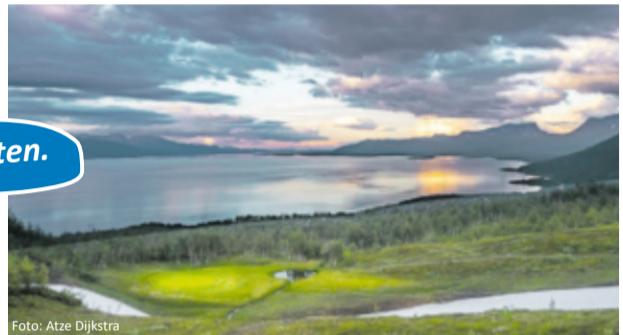

Foto: Atze Dijkstra

RESA TILL MIDNATTSSOLEN

2 – 9 JULI 2023

Följ med på en annorlunda, lärorik och personlig resa till det mycket vackra landskapet i norra Sverige och Norge som görs under den tid då solen aldrig går ner!

Vi visar guldkornen och ger många tillfällen till intressanta möten med männskor som lever och verkar i bygden. Detta är en intensiv resa med många intryck som ändå är möjlig att delta i även för den som inte har så lätt att röra sig. Den som vill vara mer aktiv har flera tillfällen att göra vandringar på egen hand. Vi har genomfört resan 15 år med mycket nöjda resenärer. Den personliga och trevliga stämning som skapas under resan gör att det är lätt att få nya kontakter och vänner.

Det blir många spännande stopp längs resans gång, bland annat vid Gamlestad, Tree Hotel, Polcirkeln och Kiruna (där du kan köpa till en utflykt till Jukkasjärvi och det nya Icehotel 365 med året-runt-öppet ishotell!). En dag tillbringar vi i Nikkaluokta, där det finns möjlighet att flyga helikopter över Kebnekaise, vandra eller bara njuta av naturen. Under måltiderna i Björkliden har vi en fantastisk utsikt över den mytomspunna Lapporten. Vi gör flera midnatts-

vandringar (för den som vill) samt får lära oss om mer om gruvstaden Kiruna och den spektakulära flytten av en stad. Resan bjuder på ett helt pärlband av vackra vyer och annorlunda möten.

Vi avslutar resan med några dagar i enastående vackra Lofoten. Med sina mäktiga fjäll, djupa fjordar, turkosa vatten, långa surfvänliga stränder och små, pittoreska fiskebyar är det utan tvekan en av världens vackraste platser.

Pris för resan är 22 975:-/person i delat dubbelrum inklusive flyg Stockholm-Luleå/Evenes-Oslo-Stockholm, 1 natt på hotell i Jokkmokk, 2 nätter på hotell i Kiruna, 1 natt på hotell i Björkliden, 2 nätter på hotell i Svolvaer, 1 natt på hotell i Evenes, alla transporter, guidade besök i Gammestad, på Treehotel, Jokkmokks Tenn, i Kiruna och under vistelsen i Lofoten, midnattsvandringar i Jokkmokk, Kiruna och Björkliden, frukost på hotellen, 4 luncher och 5 middagar. Färdledare från Ask Mr. Nilsson medföljer under hela resan och lokala guider anlitas på de olika stoppen.

För bokning om mer information kontakta Ask Mr. Nilsson tel 08-761 18 00

Vi hoppas på att få ha dig som sällskap på resan i sommar!

ASKMR NILSSON

GRUPPRESOR MED DET LILLA EXTRA

Läs mer på vår hemsida www.askmrnilsson.se

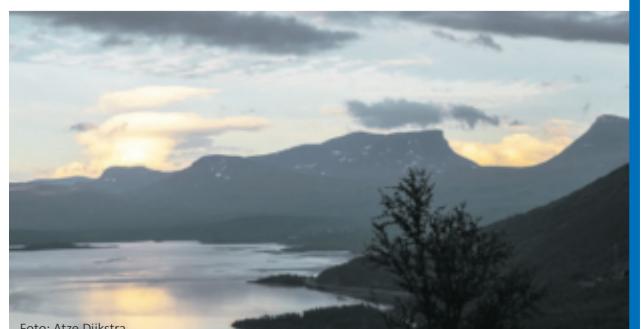

Foto: Atze Dijkstra

REA på majresor!

SKIATHOS

Vassilias Beach aaa

Familjärt lägenhetshotell nära den fina stranden med samma namn.

1v, sö-sö 14/5 **4 799:-** (5799:-)
1v, sö-sö 21/5 **3 799:-** (5699:-)

THASSOS

Louloudis Boutique aaaa

Bo med naturskönt läge nära stranden
Frukostbuffé ingår.

1v, lö-lö 13, 20/5 **4 099:-** (5799:-)
1v, lö-lö 27/5 **5 149:-** (6149:-)

KRETA

Kiani Beach aaaa+

All inclusive! Beläget vid långgrund
strand i sköna Kalyves.

1v, fr-fr 5/5 **7 649:-** (9549:-)
1v, fr-fr 12/5 **8 149:-** (9749:-)

KOS

Alexandra Hotel aaaa

Modernt hotell med fenomenal utsikt i
Kos stad. Hela 5 av 5 i gästbetyg!

1v, fr-fr 12/5 **5 499:-** (7099:-)
1v, fr-fr 19/5 **5 049:-** (6449:-)

PARGA

Lichnos Beach aaaa+

Smakfullt hotell i en lugn och förtrollande vacker bukt. Halvpension ingår.

1v, lö-lö 13/5 **7 649:-** (9049:-)
1v, lö-lö 20/5 **7 799:-** (9099:-)

Prisexempel avser avresa från Arlanda och del i
boende. Begärtsat antal platser för angivet pris.
Boka och se fler erbjudanden på [airtours.se](#) eller
ring 08-566 100 00 måndag-fredag 9-17 eller
lördag-söndag 10-14.

Nyheter

Ett 30-tal M1 Abrams ska forslas över till Ukraina. Det har president Joe Biden lovat. Här armérepresentanten Christine Wormuth. Foto: Carlos Osorio/AP

Pansarvagnsfabrik i Ohio kan ge Ukraina övertag

Ett tomt stålskal utrustas, bepansras och förvandlas till den toppmoderna stridsvagnen M1 Abrams. Härifrån arméns fabrik i småstaden Lima, Ohio, kommer en stor del av USA:s vapenstöd till Ukraina som är tänkt att ge störst utslag på slagfälten.

En stridsvagn omringad av stängsel står parkerad vid amerikanska arméns stridsvagnsfabrik längs Buckeye Road i utkanten av småstaden Lima i västra delen av den platta jordbruksdelstaten Ohio.

Förutom vagnen på gräsmattan så finns inte mycket som från utsidan tyder på att det är här, mitt i den amerikanska mellanvästern, som en av de avgörande komponenterna i USA:s stöd till Ukraina sätts samman: den avancerade stridsvagnen M1 Abrams.

– Vi tittar fortfarande på alternativ för exakt vilken variant av stridsvagn som ska skickas till ukrainarna. Det återstår en del att reda ut, men helt klart är de som byggs här i Lima centrala, säger arméns talesperson Christine Wormuth till AP.

Totalt förfogar den amerikanska försvarsmakten över cirka 8 000 exemplar av den fruktade stridsvagnen M1 Abrams, uppkallad efter den tidigare generalen Creighton Abrams (1914–1974), som ledde den amerikanska armén i Vietnamkriget.

Uppskattningsvis 2 500 av dem är omedelbart stridsdugliga.

M1 Abrams har genom åren sedan debuten i Gulfkriget i början av 90-talet moderniseras till typerna M1A1 och M1A2, då bland annat kalibern den slätborrade högtryckskanon höjts till 120 millimeter från den tyska vapentillverkaren Rheinmetall och mer motståndskraftigt pansar av utarmat uran tillförts stridsvagnen.

8 000
exemplar, cirka, av M1
Abrams förfogar den
amerikanska
försvarsmakten över.

President Joe Biden lovade i januari att ett 30-tal stridsvagnar – med en enskild vikt på 63 ton, vars gasturbinmotor tar den upp i nästan 50 kilometer i timmen även i kuperad terräng – skulle forslas över Atlanten.

Men först måste de utvalda vagnarna, som kan slå ut mål på 2 500 meters avstånd och kostar mer än 10 miljoner dollar styck, förses med ny inredning och skyddsfunktioner eftersom inga nya stridsvagnar av modellen byggs från scratch. Vissa stålskal har fått nytt innehåll många gånger.

Normalt färdigställs på fabriken i Lima 15–20 stridsvagnar och bepansrade fordon varje månad, ett antal som kan komma att fördubblas.

Nyhetsbyrån AP fick en inblick i det omsorgsfulla arbetet som pågår i olika sektioner på fabriken.

Ungefär 800 människor arbetar vid den stora anläggningen i Lima,

Stridsvagnen M1 Abrams uppgraderas från ett tomt stålskal.
Foto: Carlos Osorio/AP

cirka 15 mil från storstaden Columbus. Här tillverkas även det bepansrade krigsfordonet Stryker som kan framföras med åttahjulsdrift i nästan 100 kilometer i timmen.

Färdigbyggda stridsvagnar och fordon körs därifrån på järnväg till Ford Hood, omkring 10 mil norr om Austin i Texas, där radioutrustningen monteras.

– Armén investerar 558 miljoner dollar i produktionsanläggningen de kommande 15 åren. Då ingår även robotteknik. Kriget i Ukraina har visat alla att det är angeläget att höja nivån på vår militära industrias, säger Christine Wormuth till AP.

Stridsvagnsmodellen har varit mycket framgångsrik i fält. Den har använts i Irak, Kuwait och tidigare under kalla kriget som ”skydd” mot Östeuropa på plats i Västtyskland. Den ska överträffa den tyska stridsvagnstypen Leopard 2 i effektivitet.

Å andra sidan kräver den sist-nämnda mindre utbildning och träning och kan därför sannolikt komma de ukrainska styrkorna till passa tidigare än Abrams, som i januari sades vara ”månader bort”.

Abrams används även av Saudi-arabien, Kuwait och Irak, samt är såld till Polen och Australien. Den tillverkas även på licens i Egypten. Där är bara 40 procent av delarna tillverkade i USA.

Ett av de inledande argumenten mot att skicka Abrams till Ukraina var den höga bränsleåtgången och svårigheten få logistikkedjor att fungera. Bara stående på tomgång drar Abrams gasturbinsmotor på 1 500 hästkrafter närmare 60 liter bränsle i timmen.

HJÄLP EN PERSON I UTSATTHET

Förra året utförde vi 272 844 hjälpinsatser till personer i utsatthet med bl.a. måltider, ekonomiskt stöd, stödsamtal och beläggningsdygn. När priserna på mat, el och bränsle ökar blir situationen akut för många, och fler vänder sig till oss för hjälp. I år kommer vi därför göra ännu mer, och ditt stöd är ovärderligt.

Vill du vara med och hjälpa fler människor i utsatthet?

Ge din gåva idag

Betala
med
Swish

1. Starta Swish
2. Scanna QR-koden
3. Godkänn – klart!

Swisha till
900 48 05

Plusgiro
90 04 80-5

Läs mer på: fralsningsarmen.se/februarigava

Nyheter

Efter årliga hälsokontrollen: Presidenten är arbetsduglig

Joe Biden har hälsan, är spänstig och i form för att sköta sina plikter i Vita huset, konstaterar hans läkare. USA:s president har ännu inte meddelat om han ställer upp för omval nästa år – men om han gör det väntas hälsofrågorna vara något som motståndarna försöker använda emot honom.

– Allt gick jättebra, sade 80-årige Biden – den äldste presidenten hittills i USA – till NBC News efter att ha förklarat arbetsduglig efter en årlig, tre timmar lång hälsokontroll.

"Presidenten använder inga tobaksprodukter, dricker inte alkohol och han fortsätter att träna minst fem dagar i veckan", skriver hans doktor Kevin O'Conor.

Bidens hälsa har varit föremål för spekulationer sedan han tog upp kampen mot expresident Donald Trump inför valet 2020. I nya opinionsmätningar uppger bara 37 procent av tillfrågade demokrater att de tycker att Biden bör ställa upp för omval 2024.

Många av dem hänvisar till farhågor kring presidentens ålder och hälsa – inte minst hans hosta, till synes sköra gång och pinsamma felsägningar.

”

Allt gick jättebra.

Joe Biden, USA:s president, kommenterar hälsokontrollen han genomgått.

Enligt läkaren beror dock presidentens hosta på halsbränna. Hans stela gång sägs vara en följd

av ryggartros, en tidigare bruten fot samt nervskador i fötterna.

Amerikanska medier konstaterar att Bidens läkare dock inte spekulerade i hur presidenten kan tänkas må när han är 86 – det vill säga när en eventuell andra mandatperiod i Vita huset är till ända.

I en intervju med mediebolaget PBS fick Biden nyligen frågor om sin ålder och förmåga att fullgöra sina plikter som president.

– Vänta ni bara. Det är allt jag kan säga, svarade han.

TT-AP

USA:s president Joe Biden inför torsdagens hälsokontroll. Foto: Evan Vucci/AP/TT

Fakta | Joe Biden

■ **Joe Biden**, född 1942 i gruvstaden Scranton i Pennsylvania, är USA:s 46:e president.

■ Han var Barack Obamas vicepresident mellan 2009 och 2017. Innan dess var han Delawares

senator i 36 år.

■ **Biden är** en profilerad mittenpolitiker som inför presidentvalet 2020 ofta framhöll sin erfarenhet, sin breda utrikespolitiska kunskap och sin arbetarbak-

grund. Han är gift med Jill Biden och har två barn i livet. Hans första hustru omkom 1972 i en bilolycka tillsammans med parets ettåriga dotter. Biden, som en månad tidigare valts till

senator, blev då ensamstående pappa till sönerna Beau och Hunter – som också skadades i olyckan. Under åren som följde åkte han hem till Wilmington i princip varje kväll för

att natta barnen. Beau Biden avled i hjärncancer 2015.

■ **Joe Biden** blev den äldsta tillträdande presidenten i USA:s historia när han vann valet mot Donald Trump 2020.

"Någon försöker ta sig in på ditt konto"

Bedragare kan försöka lura dig på många sätt, och äldre är extra utsatta. Vi har samlat våra viktigaste råd för hur du skyddar dig. Prata gärna med någon i din närhet och dela med dig av råden.

Lägg på luren

Om någon ringer dig och du är osäker på vem det är ska du lägga på, oavsett vem personen säger sig vara.

Logga inte in

Logga aldrig in med bank-id på uppmaning av den som ringer. Lämna inte heller ut koder från bankdosa eller till betalkort.

Lita inte på den som ringer

Bedragaren kan försöka stressa dig, till exempel genom att säga att du håller på att förlora pengar. Lita inte på personen även om den verkar trovärdig.

Läs mer på polisen.se/telefonbedragerier

Polisen

ORIENTALISKA MATTKOMPANIET

Stort erbjudande på

Mattvätt och reparation!

Gratis hämtning och lämning radie inom 200 km

Ring oss för ett gratis prisförslag

08-612 51 91

Sveavägen 138 . 11350 Stockholm

Mattvätt är en förtroendefråga

Orientaliska Mattkompaniet är specialiserade på rengöring, reparation och renovering av alla slags mattor. Vi ger din matta ett nytt liv, oavsett om det är värdefulla antika sidenmattor eller en vanlig trasmatta som behöver tvättas och fräschas upp. I vårt erbjudande ingår kostnadsfri hämtning och lämning av dina mattor inom 08-området. Det trevliga bemötandet, vår känsla för service och vår 50 år långa erfarenhet från detta antika persiska hantverk, ingår på köpet.

Biologiskt skonsam tvätt

Med tiden samlas smuts, damm och ohygieniska kvalster i mattor. Varje steg på mattan bidrar och efter ett tag kan mattan förlora sin lyster, fräschör och därmed också sitt värde. Vi värnar om miljön likväld som om mattorna vi tvättar. Därför använder vi enbart naturliga och biologiskt nedbrytbara rengöringsmedel och tvättar mattorna för hand, enligt en månghundraårig persisk tradition. Även riktig envisa fläckar som rött vin eller värre, kan avlägsnas noggrant med enbart naturliga medel och ett gott hantverk.

Mattreparation

Vi förnyar fransar och kanter, förkortar din matta och binder upp skador från exempelvis mal eller bara normalt slitage. Vi kan i många fall även reparera brand- eller vattenskador.

Erfaren personal tar hand om dina värdefulla mattor!

Vi tvättar och reparerar alla slags mattor
Vi är specialister på antik- och silkesmattor men jobbar självklart med alla slags mattor.

Unna dig själv en fräschare matta

- Tvätt
- Reparation
- Avfärgning
- Fläckbehandling
- Malskydd
- Impregnering
- Återfettning
- Glansvätt

Biotvätt

- Varsam knackning och borttagning av sandkorn som tvättar mot grov förorening.
- Tvätt för djuprengöring inklusive desinfektion.
- Återfettande impregnering för längre hållbarhet.

Reparation

- Små och stora reparationer
- Randföryelse
- Kantföryelse
- Smalna av och förkorta
- Fullständig renovering och reparation av exempelvis hål, vatten- och brandskador.

Öppettider: Må-Lö 10:00 - 18:00

Behövs marinbiologer, mögelexperter och klickkemister i framtiden?

Det tror vi! Därför kan du behöva göra en insats. För eftersom ingen vet vem av dagens unga som kommer bli vad, måste vi se till att alla barn får den kunskap som krävs för att axla dessa yrken. Skolan måste ge alla samma förutsättningar. Den tuffa sanningen är att var tredje lärare är obehörig idag, och att var sjunde barn går ut nian utan gymnasiebehörighet. En helt omöjlig ekvation inför framtiden. Men det finns hopp. Just nu rekryterar vi akademiker till vårt två år långa ledarskapsprogram där du läser in lärarexamen samtidigt som du arbetar på en högstadieskola med stora behov. Du och din kunskap kan bidra till att ge tusentals barn en ljusare framtid – för alla växer upp så småningom.

Säkra framtiden på
teachforsweden.se/ledarskapsprogrammet

Gör den svenska skolan bättre

 Teach
for
Sweden

Hopp om att ge liv åt utdöd pungvarg

Pungvargen, eller den tasmanska tigern som den också kallas, har varit utdöd i snart 100 år. Men nu tror australiska och amerikanska forskare att den kan återskapas inom tio år.

Ingen har sett pungvargen i de tasmanska skogarna på länge. Det sista kända exemplaret dog på zoo 1936, men med hjälp av den Fettsvansade pungmusen hoppas forskare nu kunna väcka liv i arten igen, kanske så snart som inom tio års tid, skriver ABC News Hobart.

Forskarna vid universitetet i Melbourne har gått samman med det amerikanska företaget Colossal som specialiseras sig på att försöka återuppliva utdöda djur som dronten, mammut och nu pungvargen (thylacine).

Företaget grundades av Harvardprofessorn George Church och Ben Lamm i september 2021 och värderas idag enligt Bloomberg till över en miljard dollar. Bland investerarna i bolaget finns bland andra skådespelarna Chris och Liam Hemsworth.

Forskarna, som jobbat med att komma på en lösning för att åter-

uppliva arten, tror att den lilla oansenliga pungmusen skulle kunna användas som en surrogat för pungvargen och att det inom en snar framtid ska kunna finnas tasmanska vilda tigrar igen och på så sätt återskapa ekosystemet som det var tänkt från början.

Pungvargen var ett köttätande pungdjur som varken var släkt med vargar eller tigrar mer än att storleken påminde om en varg.

För att kunna återskapa djuret planerar forskarna att använda dna från pungvargsfoster som förvarats i alkohol och där efter ta hjälp av det mest närbesläktade djuret – i det här fallet pungmusen – för att återuppliva arten.

Dna från pungvargen ska jämföras med dna från pungmusen för att få en förståelse för de genetiska skillnaderna. Därefter går forskarna in i cellerna och redigerar de båda djurens dna för att sedan tillverka en pungvargscell av en pungmuscell. Med hjälp av IVF kommer sedan cellen att bli starten på en hel levande organism, enligt förhopningarna.

Pungvargsungar är inte större än riskorn vid en eventuell födsel,

vilket gör att den lilla pungmusen tros klara av att vara en fungerande surrogatmamma för ett pungvargsfoster.

Om projektet lyckas hoppas man att det också i framtiden ska kunna hjälpa utrotningshotande pungdjur som koalan från att dö ut.

Många tror dock att den tasmanska tigern fortfarande finns levande i vildmarken i Tasmanien och det publiceras då och då "bevis" och bilder från medlemmar i organisationen "Thylacine Awareness Group Tasmania", som regelbundet går på vandringsar i skogarna för att hitta bevis på att arten fortfarande finns därute, någonstans.

Petra Weiss/TT

Fakta | Pungvarg

■ **Pungvargen** (*Thylacinus*) var det största inhemska rovdjuret i Australien. Från fastlandet antas den ha försvunnit för 1 000–3 000 år sedan, men levde kvar på ön Tasmanien utanför kontinentens sydöstra kust och tycks dessutom ha gått

igenom en genetisk flaskhals som kraftigt minskade dess genetiska variation.

■ **Arten utrotades** i naturen i Tasmanien i början av 1800-talet, men levde kvar i fångenskap på ön i ytterligare ett sekel. Den sista dog på ett zoo

i Hobart 1936.

■ **Arten tros ha** varit extremt invälad, vilket sannolikt var en effekt av att merparten av variationen gått förlorad när den fördrevs från huvuddelen av sitt utbredningsområde och isolerades på Tasmanien.

■ **Pungvargen var** 1–1,3 meter lång och hade en mankhöjd på 60 centimeter. Den var grå-gulbrun och hade svarta tvärband på ryggen. Honan hade en pung.

Källor: NE, James Cook University.

Så vitt man vet dog de sista pungvargarna i fångenskap på Tasmanien, men det finns de som tror att det fortfarande finns levande exemplar av djuret i vildmarken. Foto: AFP/arkiv

Ta Eckerö Linjen till Åland!

Gör en dagsutflykt med trivsamma **M/S Eckerö**, drygt fyra timmar tur och retur över Ålands hav! Koppla av med **trevlig underhållning, förmånlig shopping** och riktigt **god mat**.

Vi vill också ge dig ett **sportlovtips!** Ta med hela familjen till Åland och mys på hotell, besök badhuset Mariebad och utforska Ålands Konst- och Kulturhistoriska museum som just nu har en specialutställning "Ålandsäventyret" för alla barn från 4–12 år.

SPORTLOVSPAKET priset exempel **3203:-/4 personer**

I paketet ingår person- och bilbiljetter eller anslutningsbuss, familjerum på Hotell Pommern i centrala Mariehamn, frukost, entré till badhuset Mariebad och Ålands Konst- och Kulturhistoriska museum.

Lite mindre, lite förmånligare, lika gott

VINTERBUFFÉ 240:-/person vid webbkning
(ord. pris 260:-) serveras t.o.m. 23/2.

BUSS + BÅT T/R + UNDERHÅLLNING 130:-
vid webbkning (ord. pris 160:-)

Ta bussen till båten!

ANSLUTNINGSBUSSAR

Från Cityterminalen till båtavgång kl. 10.00
Dagligen kl. 07.30, åter på Cityterminalen kl. 16.45.

Från Cityterminalen till båtavgång kl. 15.00
Dagligen kl. 12.30, åter på Cityterminalen kl. 21.30.

Du hittar din närmaste hållplats på eckerolinjen.se/stockholmsbussen

ECKERÖ LINJEN

www.eckerolinjen.se • Tel. 0175-258 00 • Öppet alla dagar

Nyheter

Köpenhamns flygplats fortsatt påverkad av Otto

Tågtrafiken drog i gång igen under lördagsförmiddagen efter att ha varit inställt till följd av stormen Otto. De allra flesta hushåll som blev strömlösa under stormen hade på lördagskvällen fått elen tillbaka.

I samband med den annalkande stormen ställdes tågtrafiken i Väst- och Sydsverige in under fredagskvällen. Under lördagsförmiddagen var flera sträckor utan trafik, men vid 12-tiden bedömde Trafikverket att trafiken kunde börja gå som vanligt.

– Våra banor har klarat sig bra och vi har öppnat upp banorna. Det är upp till tågbolagen hur de

börjar köra. Men banorna är öppna för trafik, säger Bengt Olsson, presschef på Trafikverket på lördagen.

Flera av SJ:s tåg var inställda under förmiddagen på sträckan mellan Göteborg och Malmö, men började efter Trafikverkets uppdatering trafikera sträckan igen.

Enligt nyhetsbyrån Ritzau är flygtrafiken på Köpenhamns flygplats fortfarande berörd på lördagskvällen.

– Det kommer att påverka hela helgen, säger Lars Lemche, presstalespersonen på Köpenhamns flygplats till Ritzau.

Även Öresundsbron påverkades

och var under några timmar helt stängd för trafik.

Stormen Otto som drog in över Sverige på fredagskvällen orsakade också stora störningar i elnäten under natten. Under natten till lördag var som mest över 16 000 hushåll strömlösa i stora delar av Götaland. På morgonen saknade fortfarande drygt 2 200 av Eons kunder ström. Sent på eftermiddagen var drygt 500 kunder fortfarande strömlösa.

Stormen drog under fredagen in över stora delar av Götaland. Som blåsigast blev det i Skåne och upp längs västkusten. Kraftigast byvind noterade Hanö och Fästerbo med strax över 30 meter per sekund, enligt SMHI. Gränsen för orkan går vid 33 meter per sekund.

Det är den danska väderjänsten som döpt stormen eftersom det är i Danmark som vinden väntades nära stormstyrka först, enligt SMHI.

Även färjor i Danmark och södra Norge fick ställas in. I Skottland och nordöstra England orsakade ovädret också större strömbrott.

Ett träd som blockerar väg 13 utanför Hörby tas omhand på fredagskvällen. Foto: Johan Nilsson/TT

Sönderblåsta uteserveringar i Hyllie i Malmö under natten till lördag. Foto: Johan Nilsson/TT

Fakta | Vädervarningar

Gul varning:
Vädret kan få konsekvenser för samhället och innebära vissa risker för allmänheten. Störningar i en del samhällsfunktioner väntas.

Kan innebära allvarliga konsekvenser för samhället, fara för allmänheten och allvarliga skador på egendom och miljö. Störningar i samhällsfunktioner väntas.

Orange varning:

Röd varning:
Mycket allvarliga konsekvenser för samhället och stor fara för allmänheten. Omfattande störningar i samhällsfunktioner väntas.

Källa: SMHI

Martin Nilsson/TT

**GRATIS VÄRDERING
OCH INLÄMNING**

**FRIMÄRKEN
OCH MYNT**
MOTTAGES NU TILL
KOMMANDE AUCTION
TEL 08-661 74 50

**FRIMÄRKSHUSET
SKANDINAVISK
FILATELI AB**
HOLLÄNDARGATAN 21 B

GAMLA NINTENDO GAME & WATCH SPEL KÖPES
Enstaka spel eller hel samling.
ALLT AV INTRESSE.
Ottestat ok. Maila:
jenspersson1976@gmail.com
eller ring/sms: 070-224 01 08

**LOTTE
LASERSTEIN**
Konst av konstnären
Lotte Laserstein köpes. Bra betalt
för toppobjekt men allt av intresse.
m.amnell@icloud.com
070-7727214
(Mikael Amnell)

MYNT ORDNAR MEDALJER
Ulf Nordlind Mynthandel AB
KARLAVÄGEN 46
08-662 62 61

FRIMÄRKEN BREV VYKORT
CONTENTA FRIMÄRKEN
TOMTEBOGATAN 17, 08-6113651
contentastamps@hotmail.com

Bostad
Företagsannonsering
tel 08-13 50 00,
e-post fastighetsannonser@svd.se

Herrgårdsflygel uthyres

Högt och naturskönt vid vik av Östersjön, 4 mil söder om Stockholm. Lgh 5rok, ca 150 kvm, etage. Garage o uteplats. Charmigt lantkök m ö spis. Tillgång till bastu och brygga. Varmhyra 17 700:-

Mer info:
kagghamra@telia.com

Bästa krogarna

svd.se/om/krogguiden →

Resor

Företagsannonsering, tel 08-13 50 00, e-post annonsbokning@svd.se

www.sundbyholms-slott.se/weekendpaket/

Trerätters middag med två glas vin, interaktiv mordgåta, logi i dubbelrum & frukost: 25/2, 4/3, 10/3, 18/3, 24/3, 25/3, 1/4, 15/4, 22/4, 28/4. fr. 2360 kr/person och natt

Mordgåta på Sundbyholms Slott!

Upplev våra hotellpaket/weekendpaket:

Ordinarie Slottspaket:

Bordsserverad två- eller trerätters middag, vin, en natts logi & frukost: **Tisdagar till lördagar från 1795 kr/person**

Påskpaket:
Mousserande vin och påskägg, afternoon tea, påskbuffé med vin, en logi & frukost: **7/4 alt. 8/4 från 2135 kr/person**

Vinprovningsweekend: 11/3, **Champagne-weekend:** 21/4, **Historisk weekend:** 1/4 & 19/5

Vid södra Mälaren, ca 1 h från Stockholm
För bokning: 016 - 42 84 00
info@sundbyholms-slott.se

NORGES 130 ÅR GAMLA KUSTRESA FÅR NU ETT NYTT REDERI MED FYRA NYA FARTYG

Norges kustresa får nu ett nytt rederi med fyra helt nya moderna och mer miljövänliga fartyg. Upplev vacker natur, majestätiska berg, vackra fjordar, magiskt norrsken och oförglömliga utflykter. Det bästa sättet att uppleva det bästa av Norge.

FÅ UPP TILL 5 000 SEK* I RABATT PER HYTT

Boka en kustresa hos oss senast 31 mars och få upp till 5 000 SEK* i rabatt per hytt.

Läs mer och boka på havilakystruten.se

* Spara upp till 5000 SEK per hytt på Bergen – Kirkenes – Bergen, eller 2500 SEK per hytt på Kustresan norrut eller söderut, beroende på tillgänglighet och baserat på två personer per hytt. Kan inte kombineras med andra erbjudanden.

DET BÄSTA SÄTTET ATT UPPLEVA DET BÄSTA AV NORGE

Kampanj!

KYSTRUTEN

Dietkollen

Metoden "medvetet ätande" utvecklats som ett sätt att backa bandet till hur man åt förr i tiden.
Illustration: Thomas Molén

Svenskar kastar i sig mat jämfört med fransmän och danskar

"Mindful eating" är metoden som får oss att reflektera över maten och sättet vi äter den på. Att njuta mer kan hjälpa oss att äta mindre, välja lite sundare mat och kanske även gå ner i vikt.

Proteinbars, on-the-go-wraps och andra portionsförpackningar som kan konsumeras i farten med en hand utan att vi kladdar ner oss har blivit vanliga. Vi stoppar i oss väldigt mycket mat medan fokus är riktat på något helt annat, som att gå, köra bil, titta i telefonen, läsa eller prata med någon.

Svenskar är ett av de folk i världen som lägger minst tid på att äta, närmare bestämt en timme och 13 minuter per dag. Bara i USA och Kanada och ett par länder till kastar folk i sig maten snabbare än oss, enligt en mätning från OECD. Under tiden njuter fransmännen enligt samma studie av maten i två timmar och 11 minuter, och våra nära grannar danskarna i två timmar.

Serie | Dietkollen

Nyttår och nya hälso-löften. Men vad säger vetenskapen om de populäraste diaterna? Hur fungerar de för ett livslångt, hälsosamt ätande? SvD:s vetenskapsreporter Henrik Ennart, som i många år bevakat kost och hälsa, går i dag igenom vad vi vet – och inte vet – om "mindful eating". Tidigare delar har handlat om antiinflammatorisk kost, karnivoredieten, medelhavskost, lågkolhydratkost, paleokost och periodisk fasta.

För många styrs ätandet inte längre av hunger utan av ett vane-mässigt beteende där vi äter utan att tänka.

Som ett sätt att backa bandet till hur man åt förr i tiden och återta kontrollen över vårt ätande i en situation då mat finns i överflöd har metoden "medvetet ätande" utvecklats. Den har blivit populär både som självständig metod och som komplement till andra dieter för viktnedgång.

„
Effekten vad gäller viktnedgång går isär.

Idén som är sprungen ur mindfulness är att medvetet uppleva maten med hjälp av alla sinnen och känslor. Det är en metod som talar till de inre känslorna i stället för att komma med pekpinnar och utifrånkommande fördömanden av skadliga beteenden, men som ändå tenderar att leda till förbättrade vanor.

Genom att äta lite långsammare och mer eftertänksamt hinner man till exempel äta en mindre mängd innan mätnadskänslorna slår till. Den som ägnar tid åt att fundera på vad exakt som stoppas i munnen tenderar också att med tiden välja bort skräpmat och premiera sundare alternativ, av det enkla skälet att det känns bättre.

Det har lanserats lite olika modeller för vad medvetet ätande innebär, vilket ibland gör det svårt att jämföra forskningsresultat. En modell som togs fram inom det EU-finansierade Moodfood-projektet lyfter fram följande punkter:

Fokuserat ätande. Ta ett djupt andetag innan du börjar. Använd alla dina sinnen inklusive smak, doft, syn, känslor och hörsel och ta tid på dig. Titta på maten, föreställ dig hur den känns, smakar, doftar eller kommer att låta då du tuggar på den. Notera med alla dina sinnen hur maten känns i munnen.

Utforska hunger och mättnad. Åt bara när du är hungrig. Börja med en liten portion och sluta äta när du är mätt, även om det finns mat kvar på tallriken. Experimentera att gå hungrig en stund och lär dig skilja på riktig hunger, ett tillfälligt sug eller en vilja att bara göra något.

Medvetet ätande. Undvik att äta automatiskt. Ta ett steg tillbaka och fundera på om du verkligen behöver äta. Respektera maten, det arbete och liv som lagts ned i den. Utforska dina tankar kring maten. Lägg ned

Med hämtmat i tv-soffan ligger fokus sällan på själva maten.
Foto: Science Photo Library/TT

Ett par äter på "La Cave a Jojo" i Montmartre. Enligt OECD snittar fransmän två timmar och 11 minuter vid matbordet dagligen, nästan en timme längre än svenskar. Foto: Francois Mori/AP

gaffeln mellan varje tugga. Servera frukter och nötter oskalade.

Ät utan att bli störd. Ät vid ett dukat matbord utan att titta på telefonen eller tv:n. Ät inte vid skrivbordet, i bilen eller i farten. Ät gärna tillsammans med andra men under tystnad med fullt fokus på maten, åtminstone i början.

”

Lägg ned gaffeln mellan varje tugga.

Så hur effektiv är metoden? Det finns resultat som kopplar motsatsen, alltså ett omedvetet ätande, till överätande och viktuppgång. Medvetet ätande som riktar sig till personens inre känslor tycks också påverka beteendet mer än exempelvis information om externa faktorer som nyttan av hållbara matvanor.

Trots att det gjorts ganska många studier och även interventioner är det fortfarande brist på större studier som är välgjorda och jämförbara. Resultaten hittills tyder på att medvetet ätande kan fungera bra för att motverka tröstätande och hetsätande, vilket

i sin tur kan leda till viktnedgång. Effekten tycks vara större på kort sikt än på lång sikt.

Effekten vad gäller viktnedgång går isär i olika studier. Det finns genomgångar av forskningen som sett viktapp i nivå med andra dieter medan andra sådana metaanalyser inte sett något signifikant samband.

En tolkning är att det finns individuella skillnader där metoden passar bättre för vissa. Medvetet ätande brukar av det skälet framför allt rekommenderas som ett bra komplement till andra metoder för viktnedgång och även vid behandling av åtstörningar.

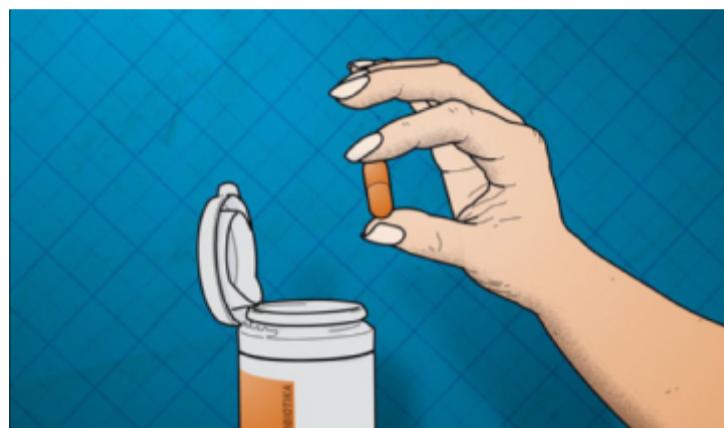
Slutsats

Medvetet ätande är en strategi som riktar in sig på de egna känslorna och inte bryr sig om ytterligare peklinjer. Det finns likheter med kognitiv beteendeterapi, KBT, och leder ofta till sundare val av mat och mat i mindre mängder. Effekten på vikten är oklar – det krävs mer forskning – och metoden rekommenderas främst som ett komplement till andra dieter.

Henrik Ennart
henrik.ennart@svd.se

SvD guidar: Minska risken att bli sjuk

”Vabruari” är här. Men vad säger vetenskapen – kan man minska risken att bli sjuk? Här är några av de mest lästa SvD-texterna om metoderna som fungerar, och de som har mer tveksam betydelse.

Probiotika – lovande forskningsfält

Det finns mängder av probiotikatillskott i handeln, goda bakterier som sägs förbättra vår mag- och tarmhälsa – och dessutom leda till en rad andra hälsoeffekter.

Men stämmer marknadsföringen? Både ja och nej. Det finns visst stöd för att vissa probiotikastammar kan ha positiva hälsoeffekter, men forskningen spretar. Och i många publicerade studier är slutsatsen densamma: mer forskning behövs.

Men, lyckas ”rätt” goda bakterier ta sig ner i tarmen kan

det leda till högre motståndskraft mot inflammation. Det har Mia Phillipson, professor i fysiologi och cellbiologi vid Uppsala universitet, sett hos möss.

– Att behandla sjukdom med bakterier som uppmuntrar immunsystemet, det är superintressant. Kunskapsläget just nu är att vi börjar förstå hur bakterier påverkar vårt immunsystem, säger Mia Phillipson.

Hon är dock skeptisk till att se probiotika som ett universalmittel för att i förebyggande syfte göra oss friskare.

Tvätta händerna – inte alls onödigt

Handtvättandet fick ett rejält uppsving med spridningen av covid-19. Men en bit in i pandemin började rekommendationen ifrågasättas. Risken att smittas av covid-19 genom att ta på en kontaminerad yta beräknas vara mindre än 1 på 10 000, enligt amerikanska smittskyddsmyndigheten, Centers for Disease Control and Prevention (CDC). Betyder det att vi tvättat händerna i onödan?

Inte alls. Det är välbelagd att god handhygien inom sjukvården är av yttersta vikt, och att det även minskar spridning av förkyllning, influensa och kräksjuka ute i samhället.

Ökad handtvätt kan också vara en av anledningarna till den mycket låga förekomsten av vinterkräksjuka och influensa under pandemins första år – sjukdomar som nu är tillbaka med full kraft.

Kallbad – inte för alla

Kallbad tycks bara bli allt populärare för varje vinter. Så här års dyker glada vinterbadare upp i mångas flöden i sociala medier och hävdar att vanan hjälper dem att hålla sig friskare.

Teorin är att vår bekämpa livsstil, där vi tillbringar vintrarna inomhus och inte utsätts för tillräckliga temperaturvariationer, är negativ för vår hälsa. Kalla bad påstas härla kroppen och medföra flera positiva hälsoeffekter.

När Emma Frans går igenom forskningen konstaterar hon att den inte är särskilt omfattande – men att det finns en del studier som kopplat vinterbadande till förbättrad hälsa. Till exempel rapporterade försökspersoner i Finland som badade utomhus under fyra månader minskad stress och trötthet, samt förbättrat minne och humör.

Men studierna begränsas av metodproblem. Dessutom innehåller kallbadandet risker för personer med underligande sjukdomar, samt barn och äldre. Den som är ovan bär vara försiktig och stegevis utsätta sig för det kalla vattnet.

Kosttillskott – kan ge viss lindring

C-vitamin, D-vitamin, vitlös eller varför inte röd solhatt? Många tycker så här års i sig mängder av kosttillskott i akt och menig att slippa bli förkylda. Emma Frans, doktor i epidemiologi vid Karolinska institutet och skribent i SvD, har i flera artiklar genom åren undersökt sanningshalten i påståenden om att det skulle hjälpa. Slutsatser? De är mestadels falska.

En systematisk genomgång av 29 randomiserade prövningar på totalt 11 306 försöksdeltagare visade att C-vitamin inte minskar förekomsten av förkyllning. Däremot verkar C-vitamin kunna lindra sjukdomsförloppet något.

En översiktstudie av röd solhatt (echinacea) fann inga tydliga bevis för någon effekt. När det gäller vitlös visade den enda studie som höll mättet att de som åt vitlösstillskott varje dag i tre månader hade färre förkyllningar än de som fick placebo. Men forskarna konstaterade att det ändå behövs mer forskning för att avgöra huruvida vitlös har någon effekt.

Även en liknande översiktstudie på effekten av zink konstaterade att ytterligare forskning behövs. En annan granskning har slagit fast att varken ginseng eller D-vitamin har bevisad effekt mot förkyllningar.

Sammanfattningsvis verkar vissa kosttillskott vara helt verkningslösa medan andra tycks lindra förkyllningar något, men fler studier behövs. Fast som Emma Frans påpekar, innan du köper massa dyra preparat, så har förkyllningar en stor fördel – de går över av sig själva.

→ [SvD.se](#)

SvD Vetenskap

■ **Texterna är kortade** versioner av artiklar från SvDs serier Vetenskapskolle, Under luppen, Hälso-myterna och Tränings-myterna, där tidningens vetenskapsskriventer går igenom forskningsläget för olika påståenden. Läs fler på [svd.se](#)

Illustration:
Thomas Molén
thomas.molen@svd.se

Helande vatten bland höga toppar i England

I Derbyshire hittas kurorten Buxton som romarna lade grunden till år 80 f Kr. Bland spa hotell och mineralbad väntar även vandringar, fina pubar och historiska hem. Perfekt för en aktiv wellnesshelg.

Spabassängerna på Buxton Crescent är fulla av mineralvattnet från ortens heta källa. Foto: Ensana Buxton Crescent Hotel

De naturliga källorna har lockat människor till Buxton i tusentals år. Foto: Visit Peak District & Derbyshire

Spahotellet Buxton Crescent byggdes på 1780-talet åt den femte hertigen av Devonshire. Foto: Ensana Buxton Crescent Hotel

Kuperade Peak District är Storbritanniens äldsta nationalpark. Foto: Ali Gooya

Fakta | Resa till Buxton

■ **Res hit:** Flyg till Manchester, vidare med tåg eller hyrbil.

■ **När:** Året runt, men särskilt fint vår och sommar.

Klassisk "Sunday roast". Peak District kryllar av pubar som serverar god brittisk mat. Foto: Visit Peak District & Derbyshire

Strax före åtta på morgonen lämnar jag mitt hotellrum. Tassar i tofflor, baddräkt och morgonrock genom en tynt korridor. Upp för några trappor, ner några våningar, fram till en underjordisk termalpool full av naturligt källvatten vilket bubblar upp från marken. Under en stor baldakin av glasmålningar blir tillvaron tyngdlös, i den varma väten utan kemiska tillsatser. Efter en stund går jag in i bastu-landskapet. Veknar i aromatiska ångor, ligger ner i infraröd hetta, tycker efteråt att kallduschen intill kärlet med krossad is är ljuvlig. Bortom kakel, mosaik och turkosblå väggar målade med jungfrur har en solig dag vaknat till liv. Där ute ligger brittiska kurorten Buxton i grevskapet Derbyshire, en dryg timme söder om Manchester. Byggnaden jag befinner mig i är dess främsta spahotell, Buxton Crescent.

Återfår sin forna glans

Det är en halvmånesvägd historia med 81 rum och sviter, restaurang, bar och, förstås, det stora dragplåstret: ett anrikt spa. Som i händerna på ungerska wellnessspecialisterna Ensana – vilka gjort en enorm mångmiljonrenovering för att återställa byggnaden till sin forntida glans – fått snäppet mer medicinsk profil. Det finns inga doktorer som utvärderar ditt mående och sätter ihop ett hälsoschema med daglig skötsel. Däremot en stor behandlingsmeny som gott om terapeuter, sjukgymnaster och kosmetologer hjälper till att lotsa genom.

– Du ska få en av våra signaturbehandlingar. En massage med upphettade saltblock som mjukt exfolierar huden, följt av saltskrubb och insmörjning med eteriska oljor, förklarar sköterskan när hon hämtar i relaxavdelningen.

Den goda effekten sägs vara avgiftning, avkoppling och stimulerad metabolism. Vilket i sin tur ska leda till förbättrad matsmältning, ökad balans i kroppen och minskad stress och oro. Effekter som är svåra att bevisa, men det senare tycks åtminstone självfallet. Lug-

Fakta | Tips i Buxton och Peak District

■ **Buxton Crescent Spa Hotel och Old Hall Hotel:** ensana-hotels.com

■ **Devonshire Spa:** devonshire-spa.co.uk

■ **The Royal Oak:** peakpub.co.uk

■ **The George:** thegeorgehatthersage.com

■ **The Devonshire Arms:** devonshire-hotels.co.uk

■ **Chatsworth Estate:** chatsworth.org

■ **Chatsworth Kitchen:** chatsworthkitchen.co.uk

■ **Haddon Hall:** haddonhall.co.uk

net sänker sig omedelbart. Tankarna glider iväg. Därefter följer nedsänkning i mineralvattenfyllt badkar, särskilda vågor i en större pool och jetmassage under vattenytan. Musklerna är mjuka som kokt spaghetti

Lockat människor i millennier

Bland de engelska kurorterna känner de flesta till Bath. Men även Buxton har en illuster historia. "Det här är verkligen ett speciellt ställe med en egen speciell känsla," skrev författaren Daniel Defoe under en visit på Old Hall år 1727. Redan då hade det praktfulla Buxtonhotell, som ännu är i bruk, 154 år på nacken, och på tomten har det funnits verksamhet kring kost och logi i millennier. Detta just på grund av den heta källa som ligger precis under egendomen, som gjorde det till viktig kelisk knytpunkt och fick romarna att anlägga kurorten Aquae Arnemetiae runt år 80 f Kr.

De romerska baden grävdes ut på 16- och 1700-talet. De betitlade, bemedlade och skralla började se Buxton som en plats att förverkliga drömmar om sundhet, skönhet och god livskraft. Den femte hertigen av Devonshire var inte sämre utan lät uppföra själva The Crescent år 1789. Det omfattade både privata boningar och hotell från vilket gäster, precis som i dag, hade privat entré till bassängerna med helande kvaliteter.

Tro vad man vill om sanningshalten i de läckande egenskaperna; att det fortfarande är vattnet som lockar råder ingen tvekan om. Närliggande Devonshire Spa är byggt ovan samma källor.

Pubar och egendomar

Buxton kallas även porten till Peak District, något som omedelbart tydliggörs när jag berger mig ut. Ett stopp på mysiga puben Royal Oak at Hurdlow bjuder inte bara på moussaka på lamm, sprakande brasa och pratglada lokalbor. Blickfånget är fullt av den kuperade nationalparken, korsmönstrad av vandringsleder. Rörelse i friska luften är förstås också

gott för hälsan, och från byn Hathersage traskar jag Stanage Edge Circular med dramatiska vyer över ljungklädda toppar och dalar. På The George smörjer jag än en gång kråset med god paj och kall ale.

Det är emellertid inte svårt att kombinera spaupplevelserna med större kulinarisk rike-dom. Michelinguiden listar hela elva tips i Derbyshire, och jag bokar Devonshire Arms at Beeley för middag. Även här finns många brittiska klassiker.

”

Att det fortfarande är vattnet som lockar råder ingen tvekan om.

– Men vi har förfinat dem eftersom vi ligger inom Chatsworth. Vi har 20 olika hantverks-
gin på menyn, jag tänkte bjuda på en från Derbyshire Distillery, hälsar servitören.

Själva herrgården Chatsworth House är hem åt 16:e generationen av familjen Devonshire, och godset i sig en grandios historia på omkring 14 000 hektar. De täcker såväl byar som jordbruksmark. En av de bästa platserna att smaka de närodlade godsaker på, är jordtill-bord-krogen Chatsworth Kitchen. I sin tur på behagligt avstånd från en annan historisk egendom väl värd ett besök, det medeltida Haddon Hall utanför söta Bakewell, känt för den berömda tårtan med samma namn.

Tillbaka i Buxton strosar jag i de vackra, viktianska paviljongträdgårdarna innan spat än en gång lockar. Lerinpackning följs av vila i saltgrottan som även inretts med särskild ljusterapi. Och så tillbaka till den sköna termalkällan där allting började, både den här helgen och för tusentals år sedan.

Linda Ille
resor@svd.se

Resor

Fyra serveringar som alla litterära resenärer måste besöka

Från kaféet i en Hemingwayroman till ett ginpalats värvnat av poeter. Detta är ställena för dig som vill känna den litterära historiens vingslag.

Text: Linda Illeste

Mephisto Bar är klassisk mark för alla som kan sin Goethe.
Foto: Dado Fekl

■ Drinkar och äppelkaka i Goethes anda

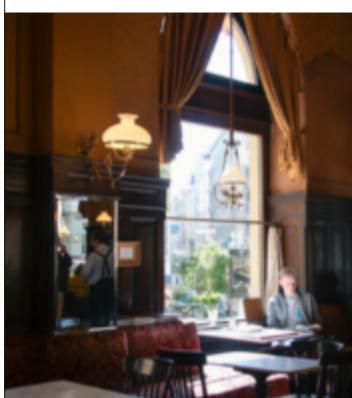
Nej, man kan inte dra på några historiska växlar i sig. Mephisto Bar i Leipzig öppnade så sent som 1989. Däremot är det en del av Auerbachs Keller anno 1525. Vilket alla som kan sin Goethe vet är en av platserna som Mefistofeles tar med Faust till i pjäsen som bär hans namn. Baren är den enda delen av den

gamla restaurangen som ligger ovan mark, med bord och stolar som spiller ut i den vackra Mädlerpassagen. Därför passar Mephisto Bar särskilt väl för en cocktail – hela tiotalet signaturdrinkar anspelar på djävulen – och en skiva apfelkuchen, samtidigt som du betraktar folkvimlet.

auerbachs-keller-leipzig.de/en/mephisto-bar

■ Stimmiga stamhak för Wiens intellektuella

Wiens kulturhistoriska arv är dess blodomlopp, vilket också ofta skildrats i text. Från slutet av 1800-talet var ståtliga Café Sperl en viktig samlingsplats för intellektuella med pennan i hand. Än i dag arrangeras uppläsningar för att locka med den stora litteraturen. Bubblare: Café Hawelka, alla kritikers och skribenters stimmiga stamhak från 50-talet och framåt, som bland annat Thomas Bernhard skrivit om. cafespperl.at

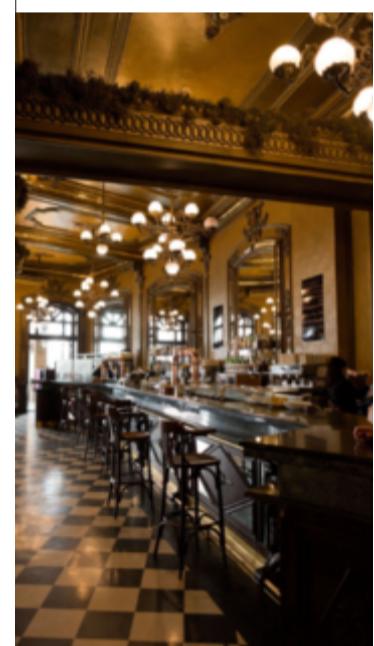
Café Sperl var länge samlingsplats för Wiens litterära profiler. Foto: Café Sperl

Ginpalatset Crown Liquor Saloon har överlevt åtskilliga bomber. Foto: Nicholsons Pubs

■ I Hemingways fotspår på Pamplonas pampigaste kafé

Hemingways roman "Och solen har sin gång" tar läsaren från Paris till solheta Spanien. Tjurfäktningen lämnar vi därhän, men karaktärernas favoritadress Café Iruña i Pamplona är väl värt ett besök. Den pampiga serveringen från 1888, inredd medträpaneler, takkronor och statyer (givetvis en som föreställer den store författaren själv) förflyttar dig snabbt till en svunnen tid. cafeiruna.com

På pampiga Café Iruña lever minnet av Hemingway kvar. Foto: Café Iruña

Allt annat än trångt nära Lindvallen öppnar glamplanning.
Foto: Skistar

Bo bekvämt i lyxigloo på gångavstånd till Lindvallen

Mjuka, bäddade sängar. Bras-kamin inne, en egen eldstad ute. Moderniteter som mikrovågsugn, kyl, vattenkokare och ett mindre pantry. När fjällturismbolaget Skistar för första gången tar glampingtrenden till Sälen sörjer man för allt vi kommit att förvänta oss när tältandets frihetsskänska ska förenas med

hotellkomfort. Det unika med det nya boendet, vilket välkomnade sina första gäster i slutet av januari, är dess design i form av två iglooformade byggnader. De ligger avskilt för att skapa närlhet till naturen, men har gångavstånd till Lindvallen och skidbacken.

SvD

Världens vänligaste ort utsedd

På resande fot är vänlighet a och o. Med det i åtanke har onlinereserbryrén Booking.com grävt i sina 240 miljoner recensioner och listat de platser där resenärer möts av den största gästfriheten.

I toppen hittas den vackra lilla orten Polignano a Mare i italienska Apulien, mest känt för att stå värd för de årliga klippdykningsmästerskapen.

Trots trängseln nära stränderna, är leendenas stora när du beställer kaffe på Bar Luna, äter på anrika Grotta Palazzese och checkar in på boutiquehotellet Echi di Puglia.

Inte bara vacker, Polignano a Mare i Apulien är även världens vänligaste ort. Foto: Pressbild

41

procent. Så mycket ökade gästnätterna i Värmland under 2022 jämfört med 2021, enligt SCB:s preliminära siffror. Det motsvarar drygt 1,8 miljoner inhemska besökare och drygt 760 000 internationella, vilket innebär att Värmland under 2022 totalt sett är i nivå med siffrorna före pandemin. En stark återhämtning som bara Region Stockholm, med drygt 55 procent, kan mäta sig med.

SvD

EXKLUSIVA RUNDRESOR

MED SVENSK FÄRDLEDARE 2023/2024

AUSTRALIEN - landet Down Under som är en hel kontinent, erbjuder fantastiska storstäder, makalösa naturupplevelser med en unik flora och fauna. Allt detta ger underbara upplevelser tillsammans med andra upptäcktsglada mäniskor och våra mycket omtyckta färdledare.

Dags att förverkliga ditt livs drömresa - boka redan idag!

Tasmanien
ingår

Australien kust till kust

24 dagar från 99 900 kr/pers*
Sveriges mest kompletta australienresa!
Avresor: 16/10, 8/11 2023, 29/1 2024

Klassiska Australien & Nya Zeeland

25 dagar från 97 900 kr/pers*
Höjdpunkterna i två spännande länder.
Avresor: 17/1 2024

Har
allt!

Ultimata Australien & Nya Zeeland

40 dagar från 154 900 kr/pers*
Rundresan som har allt!
Avresor: 16/10, 8/11 2023, 29/1 2024

*Priserna avser per person i delat dubbelrum.

Varför Tour Pacific?

- Sveriges mest erfarna färdledare
- Fler måltider än hos andra
- Noga utvalda hotell med bästa läge
- Unikt enkelrumserbjudande
- Prisgaranti
- Allt är inkluderat - även dricks!
- Omfattande färdhandlingar
- Bekvämt stopp i Singapore

Exotiska resor sedan 1993 - Australien, Nya Zeeland, Söderhavet och Indiska oceanen.

Kontakta oss direkt! **042-17 95 00** | travel@tourpacific.se | tourpacific.se

tourpacific

Granqvist: Det var så nära att jag dog

Erik Granqvist blev alkoholist efter ett övergrepp i ungdomshockeyn. Redan som 20-åring var målvakten nära att drunkna i Atlanten: "De tog ut mig i vattnet och släppte mig."

Hockeyn tog Erik Granqvist upp till stjärnor - och ner till havets botten.

Tyvärr är det sista ingen metafor.
Han höll på att dö därnere i sanden.

Det enda i hockey som är svårare än att leda med 3–0 är att forsla Erik Granqvist genom en folkmassa. Han är inte bara artig mot andra, inte inställsamt nickande, utan till synes djupt intresserad av personer han möter.

Av varenda en.

Vi har stämt träff på ett hotell i centrala Stockholm. Hon är 14.15, releasefesten för hans bok "Inkilad" är ett par timmar bort och vi ämnar gå upp på rummet för intervjun. Men först gestikulerar den tidigare hockeymålvakten yvigt medan han pratar om ungdomsidrott med fotografen. Sedan ett par ord om journalistik med mig, något om hotellet med receptionisten och en kortis om ditten och datten med en snubbe som bara råkat hamna bredvid.

Vid hissarna hjälper han en utställare på mässan att baxa in lådor och passar på att läsa på kartongerna.

– Jaså du är i solskyddsbranschen? Jag älskar solen. Vilken kräm passar mig?

– Nej, det är persienner jag säljer, svarar kvinnan och räcker över ett visitkort.

– Jaha! Det behöver jag också!

På våning åtta ursäktar sig Erik över dröjsmålen, men han måste avboka en massagetid åt sin sambo. Så det gör han. Och fastnar i ett samtal med spavärden om skånsk dimma och telefonväxlar.

15.10 sitter vi på hans rum.

Kaffemaskinen piper och spottar sörja ner i koppen, så han slår ur och försöker igen. Ställer fyra frågor till om mitt jobb, pip pip från apparaten, vad tänker jag om ledarskap?, kafet blir ljusgult så han hämtar nytt vatten, berömmar tv-kollegan Niklas Jihde, lyssnar på mig, skrattar.

75 minuter efter att vi hälsade i receptionen börjar intervjun. Erik stryker handen över sin kala hjässa, för den mot hjärtat och säger innerligt förlåt för förseningen. Det är bara så mycket spänande som sker omkring oss varje dag, folk är så vänliga.

Du känner säkert till hans namn. Erik är målvakten som blev tv-expert och röt till mot initiativsriter och slapp ledarskap.

Jag förklarar att min avsikt inte är att fastna

Kontakt | Behöver du eller någon annan hjälp?

- Här kan du söka stöd:
- Mind.se.
- Suicide Zero. suicidezero.se.
- Spes. Riksförbundet för suicidprevention och efterlevandestöd. spes.se.
- Il77. Sjukvårdsrådgivning samt uppgifter om närmaste psykiatriska akutmottagning.
- Anonyma Alkoholister. aa.se.
- Jourhavande kompis. jourhavande-kompis.se. Tar emot samtal från barn och unga upp till 25 år.
- BRIS. Barnens rätt i samhället. bris.se.
- Rädda Barnen. raddabarnen.se. Även för föräldrar.
- Friends. friends.se.
- Safesport Sweden. safesports-weden.org.
- Lockerroom talk. lockerroomtalk.se.
- Idrottsombudsmannen. Riksidrottsförbundets visselblåsartjänst. rf.se.
- Källa: Ett urval ur boken "Inkilad". TT

Erik Granqvist minns lyckliga stunder i goda vänners lag: "De blev mina ljus i mörkret. Mänsklig närrhet är motsatsen till ångest. Jag behövde knappt ens snusa där."

vid sexism och pennalism, trots hans erfarenhet av att vara tretton år i Boden och behöva klämma på en löspenis som gick runt i omklädningsrummet för att peppa pojkarna. Fast han som artonårig fick ögonbindel och tvångsrakades av det egna laget, ett övergrepp som med dagens straffskala kan ge fängelse, ett intrång som fortfarande påverkar Erik Granqvists liv.

Jo, ämnet är brännande, om det enas vi.

Boken han strax ska fira utgivningen är släende personlig, men den är också vetenskaplig i sin ambition att montera ner hockeyns manlighetsritualer och beskriva vilka trauman de orsakar. Hur de skrämmar, förfedrar och trasar sönder pojkar inifrån.

Vissa pojkar. Medan resten skrattar obrytt och går vidare, knyter loss snöret om snoppen, låter håret växa ut och går vidare i livet i tron om att inkilningar är av godo.

Det är ur den gruppen som ilska väckts mot Erik Granqvist. Han avskys för att han petar i det roliga. Han kallas mjukis, hockeyhatare och sittkissare.

– Jag sitter och kissar om sitsen är fräsch. Jag kan stå också. Vissa blandar ihop hårdhet på isen med tuffhet utanför. Men man kan vara hård och snäll. Vilja vinna till varje pris men kramas efteråt. Se på Börje Salming och Gabriel Landeskog.

Men vi ska ta en annan väg den här gången. Jag vill höra om missbruket som en artonårig kille från Boden föll ner i efter att de mentala sären rivits upp där på britsen i Globen. Alkoholismen, det överdrivna snusandet, manin som följde honom upp i elitserien med Luleå.

Hur 30 minuters illdåd under klaustrofobiskt gruppträsk kunde leda till så mycket självförgiftning att han borde ha dött.

För så tydlig var effekten, säger han. Fram till inkilningen brukade han inför polarna överdriva hur många öl han druckit – i smyg hälla ut halva kvartingen i vasken. Efteråt blufade han åt andra håll, underdrev konsumtionen, sa att han bara skulle ut på en nattlig burgare men drog på klubben.

– Det gick så enormt fort från kvällen i Globen till självmordstankar om att hoppa från balkongen till att alkohol och nikotin blev mina följeslagare. I det kompakta mörkret gav fyllan några timmar av ljus fantasivärld.

1992 kom Luleå fyra i elitserien men rök i kvarten mot Djurgården. Erik Granqvist spelade elva matcher och hade 86 i räddningsprocent. Till sommaren bjöd klubben hela truppen på ledarlös semester i Fort Lauderdale, Florida, där de inkvarterades i den sortens tvåväningshotell med loftgångar som ofta syns i tv-serier.

Den 20-åriga andramålvakten hade nära vänner, men ingen kände till hans suicidal plågoandar, ingen förstod att han självmedicinerade med alkohol.

Så killarna samlades inomhus mitt på dagen. Flydde värmen för luftkonditioneringen och började sjunga en barnvisa om tingelingetåget. Riggade reglerna när de märkte att en i rummet inte begrep att man kunde smutta.

Erik Granqvist klunkade i sig southern comfort. Tre glas whiskylikör, fyra, fem, nu går tåget.

– Jag reste mig, gick ut på parkeringen och tacklade ett silvrigt stängsel. Boom in i en hybil, över bagageluckan. Boom ner på marken. Två kompisar hjälpte mig upp och ledde mig 50 meter ner till havet. Jag hade surfbyxor och linne och ville svalka mig, så de ledde mig ut i vattnet och släppte.

Kompisarna räknade inte med vinden. Vägorna och underströmmarna. De var vana vid Aldersjön och Buddbyträsket hemma vid, där ytan sällan mer än krusades, så när Erik drogs utåt hann de inte fånga upp den ostyriga kroppen.

De rusade ut i det grumliga vattnet och sökte med händerna under ytan efter sin vän. Stressen tilltog och blev till fruktan.

Där var Erik. De bar honom upp på stranden där han hostade upp svalt vatten.

Han kunde ha drunknat där.

Det är ingen overdriven skräcka, ingen kvällstidningskryddad vinkel, utan Erik har i efterhand resonerat med sig själv och de två vänerna. En redlös 83-kiloskluns som sugs ut i Atlanten borde vara chanslös. Vore strömmarna en aning starkare, vore svackan i botten lite djupare, då hade Erik inte suttit här i hotellrummet med mig.

– Det är så tragiskt. Det var så nära att jag dog.

Hur ser du på händelsen 30 år senare?

– Att mitt bruk blev riskbruk och missbruk. I dag är det inte alkohol i lika hög utsträckning för folk, men spelberoende, åtstörningar och droger, det där som kallas kristaller. När du hittar ett sätt att lindra ångesten går det fort, säger han.

Fakta | Enkätsvar

En enkät från Riksidrottsförbundet, RF, från 2021, där 685 elever deltagit, visade att en av tio utsatts för nollning eller inkilning på idrottsgymnasium och att sju procent utsatts för någon form av kränkning i skolmiljö. Men rapporten säger samtidigt att mörkertalet sannolikt är stort.

Inom gymnastisk och konståkning har de senaste åren vikthets och osund träningskultur uppmärksammats och inom ridsporten fall av sexuella övergrepp och trakasserier. Oftast med unga flickor som drabbats.

I flera fall har förbunden inte tagit larmen på allvar, eller dröjt länge med att reagera. RF startade 2018 en visselblåsartjänst. TT

Erik Granqvist smakade på döden en sommardag i USA 1992. Den smakade likör och havsvatten. Han är tacksam över vänernas ingripande och sitt eget flyt, men historien är inte så filmisk att han slutade dricka sedan.

Väl hemkommen förvärrades hans alkoholism. Med tiden blev han en säregen dubbelna-

tur: dagtid en hårdjobbande och peppande andramålvakt bakom Jarmo Myllys, nattetid... en gynekolog. Eller en höjdare i bokbranschen, en läkarstudent, en dataingenjör.

På nattklubbarna efter bortamatcherna uppträdde norrländningen under det alias som för stunden tog skruv. Det som tjejerna gillade. Han hade rest med pluntan i innerfickan, han hade supit i smyg, han hade fixat frisyren med tre olika borstar och en necessär full av hårprodukter från sin mamma som var frisör.

Under de blinkande lamporna var han ingen, han var vem som helst, han var full.

De sporadiska kärleksrelationerna i Norrbotten hindrade inte honom från att ligga med kvinnor i Karlstad, Jönköping eller Gävle.

– En flickvän sa att jag hade plexiglas för hjärtat. Hon hade rätt. Den enda regeln var att inte somna hos någon annan utan hinna tillbaka till hotellet, splasha vatten i ansiktet, borsta tänderna och komma med hem till Luleå.

Om hans liv låter lockande så beskriver jag det för dåligt. Den gamla pluggisen Granqvist hade svårt att läsa böcker. Han sov ryckigt. Så fort hjärnan fick ledigt från hockeygrubben sjönk den ner i mörkret, den iskalla och klibbiga avgrunden, den han bara kunde fördryva med alkohol eller nikotin.

Erik Granqvist var en högfungerande alko-

holist i mitten av 90-talet. Han hade erbudanden om att lämna för klubbar där konkurrensen var mindre, men behövde tryggheten som han inrättat i lägenheten nära kyrkan i centrum.

Få tränade hårdare, inte ens efter en utekväll var tempot lugnare. Han snusade och snusade, söt och söt, men höll sig nykter dagen före match, fast hans chans till speltid var liten.

Att dra från Luleå skulle beröva honom på några av de finaste stunderna han upplevde som ung.

– Jag ville inte vara ensam, så jag la mig på mina kompisars soffor. ”Bulan” Berglund älskade lök precis som jag, så han hade alltid det i maten han lagade. Där låg jag, det luktade sagolikt gott och genom väggen hördes att Johan Håkansson spelade Lundell-låtar på piano.

Var du lycklig då?

– Ja. Och hemma hos Petter Nilsson och Robert Nordberg. De blev mina ljus i mörkret. Mänsklig närhet är motsatsen till ångest. Jag behövde knappt ens snusa där.

Som 24-åring hjälpte en morbror Erik att förstå att han var alkoholist. I hopp om att inte bli igenkänd smög han på AA-mötet i Älvby.

Erik Granqvist blev aldrig förstemålvakt i

– Vissa blandar ihop hårdhet på isen med tuffhet utanför, säger Erik Granqvist, 51, som i intervjun öppnar upp om hur en hejdlös inkilningskultur inom ishockey påverkat liv och karriär.

Erik Granqvist är aktuell med boken ”Inkilad”. Foto: Norstedts

”

Men man kan vara hård och snäll. Vilja vinna till varje pris men kramas efteråt. Se på Börje Salming och Gabriel Landeskog.

elitserien och slutade satsa som 26-åring, år 1998. Han nyktrade till, mediterade, började läsa självhjälpsböcker och skrev en egen. Han började titta folk djupt i ögonen, lyssna på mer än deras skämt, krama dem.

Han gjorde ett kort inhop i Rögles bur i början av 00-talet men fann sin begåvning större som målvaktstränare. Så det blev han i Rögle, Färjestad och en kort tid i Tre Kronor.

För honom är orsakssambandet givet. Seniorerna band för hans ögon och tvångsrakade honom, han försökte svälja den påföljande ångesten varvid den växte sig starkare och behövde dämpas med sprit, eller åtminstone hyssjas av piano och distraheras av Bulans lökpasta.

Skulle Luleå bara ha avskaffat inkilningar eller hade han bara vädrat sin ångest som artonåring så hade han inte hamnat på havsbotten utanför Florida, en härsmån från att dö.

– Utan övergreppet hade det blivit en helt annan bana på sateliten. Jag hade sluppit självmordstankarna, att vakna svettig om nättarna, självmedicineringen. Jag borde habett om hjälp. Du som läser kan be om hjälp. Gör det, snälla.

Du...

– Ja?

Jag har aldrig haft så lång startsträcka till en intervju med någon. Du är så himla trevlig. Du förstår det, va?

– Hm... När jag var med Niklas Jihde på Beijer Hockey Games tog frukosten över två timmar för att jag ville prata med alla där. I en timme stod jag med brickan i handen bara. Till sist sa Niklas att nu måste vi äta innan sändningen börjar.

Hänger det här samman med allt du varit igennom?

– Ja. Plexiglaset är borta från mitt hjärta.

Här sitter vi. Ett par timmar efter att vi mötts för första gången. Erik Granqvist är nyktor, snusfri, vrålär trots nitton års relation med Yvonne, nyfiken, högröstad. En älskad tv-expert som är kass på att brygga kapselkaffe.

Om boken ”Inkilad”, som han samskrivit med DN:s Johan Esk, lutar på två ben är omklädningsrumskulturen det ena. Det av psykisk ohälsa orsakade missbruket det andra.

Den här gången handlar intervjun om punkt två, vilket han säkerligen tycker är fel val. Allra mest brinner Erik Granqvist för att göra ungdomshockeyn lite vänligare. Stenhård och tävlingsvillig på isen, mjuk och kamratlig utanför. Inte en enda satans dildö som skickas runt mellan förstående barnahänder.

51-åringen vecklar ut en strykbräda och börjar släta ut vecken i kvällens festklädsel. Vi pratar om att jag i går var nära att bli påkörd vid ett övergångsställe och att tankarna snart skingrades, men kroppen fortsatte skaka hela kvällen. Jag grät utan att förstå varför. Han lyssnar, ställer frågor, jämför generöst mitt minitrauma med hans gigantiska.

Vi avrundar och jag sträcker fram handen.

Han öppnar famnen och kamar mig i stället. Så kan man inte bete sig som reporter, men jag låter det villigt ske.

Text: Kristoffer Bergström
Foto: Magnus Wennman

Sport

Analys | Boken "Inkilad"

Anders Lindblad

Skakande dokument som berör hela landet

Idrotten har misslyckats. Det är dags att tänka nytt. Annars kommer övergreppen, hoten, vikthetsen, mobbningen och den psykiska ohälsan aldrig att ta slut.

Boken "Inkilad" är ett skakande dokument som berör från första till sista sidan. Erik Granqvist har tillsammans med Dagens Nyheters sportkrönikör Johan Esk på ett rappt, rakt och fängslande sätt fångat utsattheten i den bisarra inkilnings- och tytsnadskultur som fortfarande finns i svensk idrott.

Det övergrepp som förändrade Erik Granqvists liv, när han som 18-årig hockeymålvakt "kilades in" i A-laget, ska ingen behöva vara med om. Under många år förträngde han traumat, men för drygt ett år sedan släppte han masken och berättade om sina upplevelser.

Erik Granqvist är långt ifrån den första, och lär tyvärr inte bli den sista, som vågar bryta tytsnadskuluren som finns inom idrotten. Det är fruktansvärt att den fanns när han själv var aktiv elitspelare i början av 1990-talet. Det är, om möjligt, än värre att den 30 år senare fortfarande lever kvar. Tillsammans med allt från subtil mobbning, vikthets, förnedrande och förödmjukande inkilningar samt hot, är den unkna tytsnadskuluren en varböld som måste opereras bort för att idrotten skall vara en trygg och glädjefylld plats.

Det är ingen enkel operation. Idrotten har sin egen kultur, ofta utan insyn från utomstående. Ledare måste vara närvanande, vara utbildade och goda föredömen. Värdegrundar är ingenting värdar om de inte efterlevs fullt ut.

Nolltolerans mot all typ av förnedring, mobbning, hot och hets är ett måste. Ett slags värdegrundande körkort för samtliga RF-anslutna klubbar borde vara obligatoriskt för att bidrag ska betalas ut.

Tyvärr ser vi gång på gång exempel på avigsidor inom

idrotten. Den psykiska ohälsan är alarmerande stor, senast presenterad i en avhandling av Cecilia Åkesdotter på GIH där mer än 300 svenska elitidrottare på landslagsnivå deltog. En av fem rapporterade om kliniska nivåer av depressions- och/eller ångestsymtom. Dessutom hade över hälften av de tillfrågade mått så psykiskt dåligt att det påverkade deras förmåga att fungera som vanligt under två veckor eller mer. Vanligtvis drabbades idrottarna när de var mellan 17 och 21 år.

Det shall poängteras att träning och rörelse i grunden är positivt för den stora allmänheten, medan elitidrotten har flera svårhanterade sjukdomssymtom. SVT:s Uppdrag granskning belyser i två avsnitt, under titeln "Aldrig mer elit" vad som händer när elitidrottare slår larm om tränare som kränker och går över gränsen. Flera elitgymnaster trär fram och berättar om vikthets, psykiska övergrepp, trakasserier och en destruktiv ledarkultur. Kritiserade tränare tillåts vara kvar, trots visselblåsning, ar, en tjänst som funnits i RF:s regi sedan 2018.

RF-ordföranden Björn Eriksson visar en tondöd naivitet när han menar att problemen är något som idrottsrörelsen själv bäst tar hand om. På tal om unken tytsnadskultur...

Nej, idrotten behöver hjälp utifrån. Det behövs en fristående och oberoende anmälningfunktion. Ta tag i det genast, idrottsminister Jakob Forssmed (KD)!

Anders Lindblad är SvD:s sportkrönikör.
Läs fler texter på: SvD.se/av/anders-lindblad

Skidskytte-VM

Rekordmakarna Peppe Femling, Martin Ponsiluoma, Jesper Nelin och Sebastian Samuelsson. Foto: Anders Wiklund/TT

Elvira Öberg fixade dubbla bronsglädjen under svenska rekorddagen: "Fantastisk"

Brons i herrstafetten och brons i damstafetten. Linn Persson, Anna Magnusson och systrarna Öberg ordnade Sveriges åtonde VM-medalj i skidskytte-VM i Oberhof i Elviras comeback efter förtyllning.

Sveriges historiskt framgångsrika skidskytte-VM i Oberhof, Tyskland, fortsätter. Efter herrarnas stafettsbrons tidigare på lördagen, som betydde att det svenska medaljrekordet från VM i Pokljuka 2021 slogs, tog damerna också brons i sin stafett.

Italien, som aldrig tidigare tagit VM-guld i damstafett, vann 24,7 sekunder före silverlaget Tyskland och ytterligare 31 sekunder före bronslaget Sverige.

Medaljen var Sveriges åtonde totalt i mästerskapet som avslutas med masstarten på söndag.

– Det är en fantastisk dag för oss. Vi är det enda landslaget som lyckas ta medalj på dam- och herrsidan i dag, säger landslagstränare Johannes Lukas till SVT.

Sverige, med Linn Persson,

Anna Magnusson, Elvira Öberg och Hanna Öberg i laget, inledde bäst av alla nationer. Persson växlade över till Magnusson i ledning efter två bom. Då hopade sig större bekymmer på den blåsiga skyttevallen. Magnusson drog på sig två straffrundor i det stående skyttet och Sverige halkade efter.

Ledningen efter den första sträckan förbyttes till en fjärdeplats.

Vid OS i Peking förra året tog Persson och systrarna Öberg stafettguld tillsammans med Mona Brorsson. Nu fick Elvira Öberg, som gjorde sitt första VM-lopp sedan sprinten i förra veckan på grund av en förtyllning, jaga ett brons på tredjesträckan – med lyckat resultat.

– Det känns som en seger för mig, säger hon till TT.

– Sista kilometerna var ren vilja. Det var tufft. Vi har haft fantastiska skidor tror jag, säger Elvira Öberg till SVT och fortsätter:

– Det är långt, långt ifrån någon toppform. Jag är jätteglad att jag kan stå på start och göra en hyfsad prestation.

Lillasystern körde upp Sverige till bronsplatsen som Hanna

Öberg lyckades hålla in i mål.

– Det känns ju ändå så himla kul att vi tar en medalj. Det visar väl också lite på styrkan i det här laget att vi tar en medalj trots två rundor, säger Anna Magnusson till SVT.

Landslagstränaren Johannes Lukas var nöjd redan efter herrarnas brons.

– Det är stort men jag har inte riktigt landat i det ännu, sa han till TT.

Sebastian Samuelsson:

– Det är jättekul och väldigt häftigt såklart. Det är lätt när medaljerna kommer hela tiden. Men vi ska vara väldigt stolta över det vi gör och inse hur unikt det är i svensk skidskyttehistoria och hur duktiga vi är, sa skidskytten efter herrarnas stafett.

TT

Fakta | Frodiga medaljskölder i tidigare VM

■ 6 medaljer: VM i Pokljuka 2021

Guld: Martin Ponsiluoma, distans.

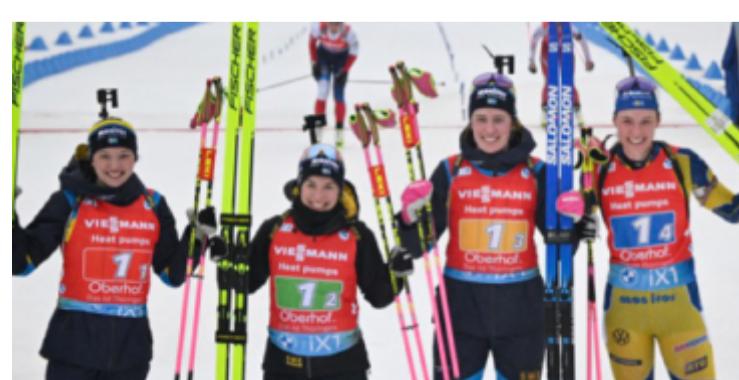
Silver: Hanna Öberg, distans, Sebastian Samuelsson, jaktstart, herrarnas stafett.

Brons: Mixedstafett, singel-mixedstafett.

■ 5 medaljer: VM i Ruhpolding 2012

Silver: Carl-Johan Bergman, jaktstart, Björn Ferry, masstart.

Brons: Carl-Johan Bergman, sprint, Fredrik Lindström, masstart, Helena Ekholm, distans. TT

Linn Persson, Anna Magnusson, Elvira Öberg och Hanna Öberg tog brons i damernas stafett i Oberhof – Sveriges historiska åtonde VM-medalj. Foto: Anders Wiklund/TT

Alpina-VM

Svenska slalomsvackan blir allt djupare

Sverige fyller långt ifrån sina platser på herrsidan på alpina VM.

Kristoffer Jakobsen och Mattias Rönnsgren är de enda svenska åkarna på plats.

– Det blir ensamt, säger den sistnämnde.

COURCHEVEL. Varje nation har fyra platser till förfogande i varje disciplin.

Sverige har endast två svenska herrar på plats i Frankrike.

I slalom är det bara Kristoffer Jakobsen.

I storslalom är det bara Mattias Rönnsgren.

I super-G och störlopp är det ingen alls.

– Det blir ensamt. Vi är ett litet landslag, det blir mycket att åka runt själv. Vi två med skilda discipliner är ju också oftast på olika ställen och har olika uppdrag under säsongen, säger Mattias Rönnsgren.

Enligt honom blir det också en stor nackdel när det gäller utvecklingen och konkurrenskraften.

– Det känns ganska tråkigt att vara så mycket ensam. Det finns inte så många att hänga med och jag saknar att vara ett lite större gäng. Det är mycket roligare och man kan pusha varandra, det kan behövas att man sporrar varandra för att nå nya nivåer. Vi får i alla fall bra support av träarna och de gör allt för att vi ska ha det så bra som möjligt. Det upplägget går det inte att klaga på, säger Mattias Rönnsgren.

Det är långt ifrån den bredden det tidigare framgångsrika svenska alpina nationen brukar ha.

Tidigare har det skrivits om att fartsatsningen inte gav de resultat som önskats, men även i teknikgrenarna har det blivit tunt.

Det kan också jämföras med det norska alpina undret med

bland annat sex norska herråkare bland de 20 första i slalomcupen.

Själv har Mattias Rönnsgren hunnit bli 29 år och har precis kommit tillbaka från en korsbandsskada.

– Vi har haft det tufft på herrsidan. Vi behöver fundera ut vad vi kan göra annorlunda. Det har varit många duktiga killar som har åkt och åker i Sverige, men det har varit svårt att ta nästa steg. Jag ser fram emot att de talanger vi har tar klivet och fyller på, säger Mattias Rönnsgren.

Det svenska landslagsledningen har fokus problemet och tar det på största allvar.

– Det är en situation vi har varit i ett tag. Det är ett misslyckande, men det är lätt att säga i efterhand att vi har gjort fel. Vi är inte där vi vill vara. Det är jobbigt och vi jobbar extremt hårt för att lösa det. Vi har haft succéer på junior-VM, det finns potential underifrån, säger herrchefen Fredrik Kingstad.

På förra årets junior-VM tog nu 19-årige Fabian Ax Swartz ett silver i slalom och på årets JVM tog 21-årige Adam Hofstedt samma valör i den svenska specialgrenen.

Lägg därtill att 19-årige Emil Nyberg och lika unge Lucas Kongsholm var med och vann guld i lagtävlingen.

– Slalom är den disciplinen vi har varit framgångsrika i under alla tider. I storslalom och fartgrenar har vi bara haft några enstaka framgångar. Det är i slalom jag tror att vi ganska fort kan ta mark. Trenderna i de här tuffa störloppen är att teknikåkarna är väldigt långt uppe, vi ser att grunderna kommer från slalom och storslalom, säger Fredrik Kingstad.

Svenska fartåkaren Felix Monsén är längtidsskadad och inte med på VM av den anledningen.

„
Det är en resa och vi har blivit stressade. För vi vill ju så gärna och då har vi forcerat för snabbt.

Fredrik Kingstad nära ett hopp om återväxt i slaombäcken.

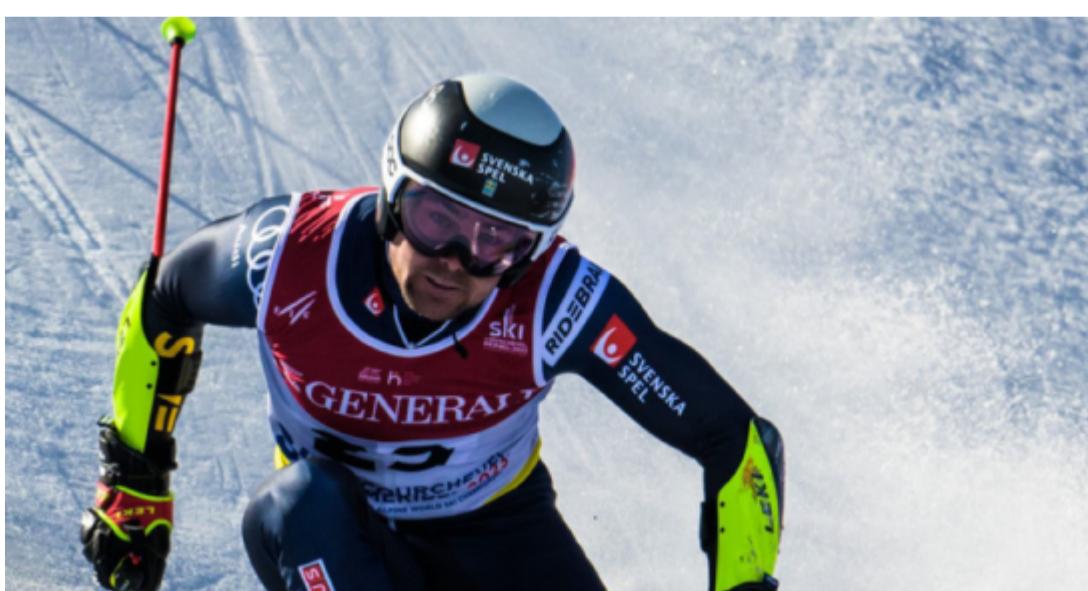
Att inte de yngre talangerna är med för att känna sig för pågående VM är en del av att ändra strategin för att komma ur den här mörka perioden.

– I två senaste VM har vi haft med yngre åkare för att se och lära. Vi tycker inte att vi har fått betalt för det som vi hade hoppat på, så nu andas vi verklig ut och tar steg för steg. De här åkarna underifrån måste få följa sin väg och ha sin utvecklingsplan. Det är en resa och vi har blivit stressade. För vi vill ju så gärna och då har vi forcerat för snabbt. Det har blivit för forcerat helt enkelt, med den svenska mentaliteten att känna sig för kanske det inte går. Vi går på ett mer långsiktigt tänk nu. Så vi ger det tid och så får vi se om fem år om det är rätt eller fel. Vi kunde ha fyllt våra platser här om vi trodde att det var rätt väg att gå. Vi har testat det och det har inte varit vägen för oss, säger Fredrik Kingstad.

Svenska fartåkaren Felix Monsén är längtidsskadad och inte med på VM av den anledningen.

Kristoffer Jakobsen startar i slalom under söndagen.

Mattias Karlsson

Mattias Rönnsgren startade i storslalomen under fredagen, då svensken låg på 15:e plats, 2,82 sekunder efter ledande Marco Schwarz efter första åket. I andra gick det inte lika bra för svensken som föll tillbaka till en 21:a plats. Schweizaren Marco Odermatt vann tävlingen före landsmannen Loic Meillard och österrikaren Marco Schwarz. Foto: Joel Marklund/Bildbyrån

Anna Swenn Larssons trista slut på VM. Hon körde ur i det andra åket efter misstaget i det första som gjorde att medaljhansen försvann. Foto: Pontus Lundahl/TT

Klockan klämpter för medaljlösa stjärnor

Det är ett tårarnas mästerskap för de svenska alpina stjärnorna. Anna Swenn Larsson var lika trööstlös som Sara Hector för några dagar sedan. För första gången sedan 2009 riskerar det alpina landslaget att lämna ett VM utan medalj.

– Just nu känns det så klart för jävligt, säger Swenn Larsson om sitt misslyckande.

MÉRIBEL. Kristoffer Jakobsen kan – om han tillfrisknat från influensan och står på benen i två åk – ta en pallplats när mästerskapet avslutas med herrslalomen i Courchevel i morgon, söndag.

Men som landet ligger är sannolikheten stor att det slutar lika illa som i Val d'Isère 2009, den senaste gången svenska åkare inte packade ned en enda medalj i bagaget på resan hem.

I såväl lagtävlingen som parallelltävlingen tidigare i veckan mälades förhoppningar upp om svensk representation på prispallen.

Utfallet: Ett misslyckande gränsande till fiasko i båda.

Och Sara Hector var inte i närheten av ta sin första individuella VM-medalj i storslalomen i torsdags.

I stället flödade tårarna.

Ett öde som även drabbade Anna Swenn Larsson redan i dagens första slalomåk i Roc de Fer-pisten.

– Det är svårt att direkt efter ett åka analysera vad som hänt, men jag fick ett carvingkast och... ja, sedan låg jag där, säger hon till TT.

Hon reste sig, kravlade sig upp och förbi porten, men dagen var förstås förstörd, 6,60 sekunder efter ledande Mikaela Shiffrin som hon var efter åket.

Det såg väldigt bra ut fram till dess, eller hur?

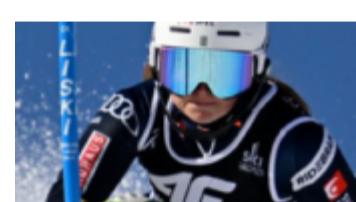
– Ja, jag kände mig i väldigt bra form, så det som händer är jättetråkigt. Jag hade bestämt mig i dag för att inte ångra

någonting, att inte komma ned en och en halv sekund efter.

– Jag ville gå för det och det gjorde jag och det är jag stolt över. Sedan var det ett dumt misstag, absolut.

– Jag har haft en karriär som har varit mycket fram och tillbaka. Just nu känns det så klart för jävligt, men jag vet att jag kommer igen även om det kommer att ta ett tag. Det är bättre nu än i OS förra året. Då var jag ute ur leken för att jag åkte och "safade". Jag hade ångrat mig om jag hade gjort det i dag.

Med startnummer 55 i det andra åket försökte hon klättra i resultatlistan men körde ur.

Hanna Aronsson Elfman kom tia i VM-slalomen i Méribel där Sara Hector blev bästa svenska på sjunde plats.

Foto: Pontus Lundahl/TT

Sara Hector och Hanna Aronsson Elfman led med sin lagkompis, men valde att låta Swenn Larsson hantera den omedelbara, påtagliga besvikelsen.

– Jag såg inte åket, men jag hörde att hon var snabb. Det får hon ta med sig. Hon får ta med sig de snabba svängarna till nästa gång, säger Aronsson Elfman.

Hur hanterar ni det i laget?

– Man bryter ihop och kommer igen snart. Man har inget val. Annars blir man deprimerad.

Sara Hector:

– Jag ger henne lite utrymme så att hon hinner landa lite. Hon åkte jättebra.

Såg du hennes åk?

– Nej, jag brukar inte titta på andra. Man blir lite emotionellt involverad och man vill helst inte veta.

Henrik Skiöld/TT

Sport

”

Jag är jätteglad.
Det var så klart
jätteskönt att få
den här segern i
dag.

Ida Dahl visar en vinnande form inför Vasaloppet den 5 mars. Den svenska längdskidåkaren vann femmilsloppet Orsa Grönklitt i längdloppscupen, hennes fjärde Ski Classics-seger för säsongen. Trea blev längdloppsdebutanten Tove Ericsson. ”Det känns jätte, jättecoolt. Det känns lite oväntat”, säger 19-åringen till SVT. TT

Stjärnkapten till Toronto

Ishockey. Ryan O'Reilly lämnar St Louis för spel i Toronto. Den 32-årige NHL-stjärncenton ledde Blues till Stanley Cup-titeln säsongen 2018–2019. Samma säsong blev han utnämnd till NHL-slutspelets mest värdefulla spelare samt ligans bäste defensive forward. 32-åringen, som varit St Louis lagkapten de senaste tre säsongerna, blir tillsammans med Noel Acciari trejdad i utbyte mot Torontos forwardsspelare Michail Abramov och Adam Gaudette samt tre draftval, skriver St Louis på sin webbplats. TT

Foto: Bildbyrån

ALPINT. Sjunde VM-guldet – och det andra i mästerskapet – skulle bara köras hem. Då darrade Mikaela Shiffrin. Kanadensiskan Laurence St-Germain vann sensationellt VM-guldet i slalom.
– Det är helt otroligt, säger St-Germain. TT

Omar Faraj jublar efter att ha gjort första tävlingsmålet för AIK, mot Västerås i Svenska cupen. Foto: Fredrik Persson / TT

Manchester United, där svensken Anthony Elanga spelar, kan bli Qatar-ägt – ett konsortium som leds av shejk Jassim Bin Hamad al-Thani har lagt bud på Premier League-klubben. Foto: Bildbyrån

Bekräftat: Qatar-bud på United

Glazer-familjen har bestämt sig för att sälja Manchester United. Nu kan Premier League-klubben bli Qatar-ägd. Shejk Jassim Bin Hamad al-Thani bekräftar att han har lagt ett bud.

Ett qatarisk konsortium som leds av shejk Jassim Bin Hamad al-Thani, bekräftar budet genom ett uttalande som Financial Times har tagit del av.

”Syftet är att säkerställa att klubben återvänder till sina

gamla höjder, både på och utanför planen. Vi kommer framför allt se till att fansen är hjärtat i Manchester United igen”, skriver han i uttalandet.

Budet ska enligt tidningen handla om ett 100-procentigt ägande av klubben.

al-Thani är son till Qatars tidigare premiärminister Hamad bin Jassim bin Jaber al-Thani. Han är också bror till Qatars emir, Tamim bin Hamad al-Thani.

Vad det qatariska budet hand-

lar om för summor framgår inte av uttalandet.

De nuvarande ägarna, amerikanska familjen Glazer, köpte Manchester United 2005. De ska då ha betalat 790 miljoner brittiska pund.

Brittiske miljardären Jim Ratcliffe, har visat ett konkret intresse för att köpa klubben. Ratcliffe uppges vara god för 135 miljarder kronor.

TT-NTB

Christian Atsu hittad död

Foto: Adam Davy/AP

Atsu tillhörde Premier League-klubben Chelsea mellan 2013 och 2017 och låndades under tiden ut till klubbar som Everton och Newcastle. Bland annat var han med och spelade upp Newcastle till högstaligan säsongen 2016–2017. Sedan i höstas spelade han i den turkiska klubben Hatayspor. Atsu gjorde också 60 A-landskamper för Ghana, den senaste 2019. Foto: Adam Davy/AP

”
Han är rena rama väggen.

Filip Gustavsson storspelade när Minnesota slog Dallas med 2–1 i NHL-ishockeyn. Efteråt hyllades 24-åringen av lagkamraten Matt Boldy. Gustavsson som spelade för Luleå innan han säsongen 2017–2018 flyttade till Nordamerika har varit ett överraskande utropstecken hela säsongen. Innan Minnesota tillhörde han Ottawas organisation. ”Jag är väldigt lycklig men vet att man aldrig är bättre än sin senaste match”, säger norrlänningen till Sportbladet. SvD

”

Alla typer av mål är sköna att göra.

Anfallaren Omar Faraj genomförde en syftesenlig inledning i fotbollsklubben AIK.

Halmstad, nykomling i allsvenskan, vann med 1–0 borta mot Trollhättan, från ettan södra, efter Benjamin Hjertstrands mål på tilläggstid av första halvlekens.

Allsvenska Varberg fick 1–0 hemma mot Östersund, efter att Eliton Júnior avgjort i 59:e minuten.

Anders Wallin/TT

Backhopparen Frida Westman. Foto: Bildbyrån (arkiv)

Westman inte längre ett VM-hopp

Nu står det klart att Frida Westman inte deltar vid backhoppingstävlingarna vid skid-VM i Planica som inleds nästa vecka.

I november blev Frida Westman världscuptrea i stor backe i Wisla, Polen – första gången på 30 år som en svensk backhoppare hamnade på världscuppallen. Efter tävlingen kände 22-åringen av sitt högra knä och en tittålsoperation genomfördes. Sedan dess har det varit en kamp mot klockan inför VM i

Planica – nu följer ett negativt besked. ”I ett beslut där fokus är på vad som är bäst i ett långsiktigt perspektiv är detta det rätta. Frida vill bli bäst, kan bli bäst och hon har både kapacitet och de rätta förutsättningarna. Därför är det inte klokt att stressa till ett VM och blanda adrenalinet med nuvarande osäkerhet”, säger Andreas Arén, ansvarig för backhopping på Svenska skidförbundet i ett pressmeddelande. TT

Resultat lördag**ALPINT**

Courchevel Maribel, Frankrike
Damer, slalom
 1) Laurence St-Germain, Kanada, 1.43,15
 (53,15+50,00), 2) Mikaela Shiffrin, USA,
 1.43,72 (52,54+51,18), 3) Lena Dürr,
 Tyskland, 1.43,84 (53,46+50,38), 4)
 Mina Fürst Holmann, Norge, 1.43,86
 (54,03+49,83), 5) Petra Vlhova, Slovakiens, 1.44,00 (53,53+50,47), 6) Aline
 Danoth, Schweiz, 1.44,12 (53,99+50,13),
 7) Sara Hector, Sverige, 1.44,27
 (54,12+50,15), 8) Lara Della Mea, Italien,
 1.44,34 (54,86+49,48), 9) Anna Bucik,
 Slovenien, 1.44,37 (53,77+50,60), 10)
 Hanna Aronsson Elfman, Sverige, 1.44,46
 (53,95+50,51).
 Anna Swenn Larsson körde ur i andra åket.

BANDY**ELITSERIEN, DAMER**

Skröö-Uppsala 6-2
AIK-Västerås SK 3-4
Sunvära-Kareby Surte 2-6
 Villa-Lidköping 1615 0 1 188-19 30
 Västerås SK 16 15 0 1 121-29 30
 AIK 16 10 2 4 118-41 22
 Skirö 16 9 1 6 75-44 19
 Uppsala 16 4 3 9 35-72 11
 Mölndal 15 4 3 8 28-81 11
 Sandviken 15 4 2 9 41-50 10
 Kareby Surte 16 4 1 11 26-99 9
 Sunvära 16 0 0 16 9-206 0

BASKET

BASKETLIGAN, DAMER
Östersund-Alvik 58-60
Uppsala-Visby 80-57
Söderlättje BBK-Eos 118-91
Söderlättje BBK-Eos 21509-1147 28
 Luleå 14 13 11369-810 26
 Norrköping Dolphins 16 10 61221-1250 20
 Östersund 17 9 81291-1238 18
 Uppsala 17 9 81318-1331 18
 Alvik 16 8 81211-1306 16
 Marbo 15 7 71214-1174 14
 Eos 16 6 91266-1312 14
 Sjühärad 15 3 111032-1204 8
 Högsbo 16 4 121099-1370 8
 Visby 16 2 13948-1336 4

GOLF

EUROPATOURNÉ, DAMER
 King Abdullah Economic City, Saudiarabien
E tredje ronden (par 72)
 1) Lilia Vu, USA, 198 (67-66-65), 2) Lydia Ko, Nya Zeeland, 199 (64-69-66), 3) Emily Kristine Pedersen, Danmark, (68-67-65), och Aditi Ashok, Indien, (65-66-69), båda 200.
Sv plac
 11) Lisa Pettersson 206 (69-68-69), 18) Johanna Gustavsson 208 (69-67-72), 55) Anna Nordqvist 215 (70-70).
EUROPATOURNÉ, HERRAR
 Bangkok
E tredje ronden (par 72)
 1) Thorbjørn Olesen, Danmark, 198 (67-67-64), 2) Yannik Paul, Tyskland, (65-69-66), och Nicolai Højgaard, Danmark, (70-66-64), båda 200.
Sv plac
 33) Joakim Lagergren, (69-72-68), och Alexander Björk, (67-73-69), båda 209, 50) Simon Forsström, 211 (68-70-73), 59) Jens Fahrbring, 212 (70-69-73).

FOTBOLL

PREMIER LEAGUE
Aston Villa-Arsenal 2-4 (2-1)
 1-0 Ollie Watkins (6), 1-1 Bukayo Saka (16), 2-1 Philippe Coutinho (31), 2-2 Oleksandr Zintjenko (61), 2-3 självmål (90), 2-4 Gabriel Martinelli (90).
 Varningar, Aston Villa: Emiliano Martínez, Douglas Luiz. Arsenal: Bukayo Saka. Domare: Simon Hooper.
Arsenal 23 17 3 3 51-23 54
Manchester C 23 16 3 4 59-23 51
Manchester U 23 14 4 5 38-28 46
Newcastle 22 10 11 1 35-13 41
Tottenham 23 12 3 8 42-35 39
Brighton 21 10 5 6 39-28 35
Fulham 23 10 5 8 34-30 35
Brentford 22 8 10 4 36-29 34
Liverpool 21 9 5 7 36-28 32
Chelsea 22 8 7 7 23-22 31
Aston Villa 23 8 4 11 28-38 28
Crystal P 22 6 7 9 20-30 25
Leicester 22 7 3 12 36-38 24
Nottingham 22 6 10 17-37 24
Wolverhampton 22 6 5 11 17-31 23
West Ham 22 5 5 12 19-27 20
Leeds 22 4 7 11 28-38 19
Everton 22 4 6 12 16-30 18
Bournemouth 22 4 6 12 20-44 18
Southampton 22 4 3 15 18-40 15

SVENSKA CUPEN, HERRAR,

GRUPP 5
AIK-Västerås SK 1-1
Varbergs Bois-Östersunds FK 1-0
SVENSKA CUPEN, HERRAR,
GRUPP 4
Onsala-Helsingborg 0-5
SVENSKA CUPEN, HERRAR,
GRUPP 1
Häcken-Jönköpings S 5-0
FC Trollhättan-Halmstad 0-1

HANDBOLL

HANDBOLLSLIGAN
Redbergslid-Eskilstuna Guif 29-27
Ystad-Skövde 30-24
Sävehof-Helsingborg 38-27
 Kristianstad 21 17 2 2 667-552 36
 Sävehof 22 15 5 2 677-601 35
Ystad 20 13 1 6 594-528 27
 Hammarby 21 10 2 9 598-585 22
 Alingsås 21 10 2 9 607-603 22
 Hallby 21 10 1 10 578-594 21
 Eskilstuna Guif 22 10 12 665-670 20
 Skövde 22 8 4 10 612-626 20
 Aranäs 21 8 3 10 598-616 19
 Malmö 21 7 2 12 563-607 16
 Redbergslid 22 7 2 13 628-693 16
 Helsingborg 22 7 1 14 588-630 15
 Önnered 21 7 1 13 620-663 15
 Lugi 21 7 0 14 616-643 14
SHE
Skuru-Kungälv 23-25
Västerårlsra-Hallby 26-24
Skara-H65 Hör 27-31
 Sävehof 18 18 0 0 544-400 36
 H65 Hör 19 12 1 6 536-479 25
 Skuru 19 11 2 6 544-479 24
 Skövde 19 12 0 7 505-498 24
 Önnered 18 11 0 7 491-421 22
 Västerårlsra 19 11 0 8 505-488 22
 Kungälv 19 9 2 8 505-484 20
 Skara 19 9 0 10 506-508 18
 Hallby 19 5 3 11 480-520 13
 Lugi 19 5 2 12 501-518 12
 Kristianstad 18 4 0 14 432-499 8
 Heid 18 0 0 18 331-586 0

INNEBANDY

SUPERLIGAN, HERRAR
TG Umeå-Helsingborg 5-3
Hagunda-Pixbo 2-13

ISHOCKEY

NHL
Edmonton-NY Rangers 4-5
Anaheim-LA Kings 3-6
Minnesota-Dallas 2-1
Ottawa-Chicago 3-4
NY Islanders-Pittsburgh 5-4

SDHL

Luleå-Djurgården 4-3
Modo-Länköping 5-2
 Luleå 29 25 2 12 126-36 79
 Brynäs 29 21 4 4 121-61 70
 Djurgården 29 16 5 8 79-61 54

SHOCKEY

BASKETLIGAN, HERRAR
Jämtland-BC Luleå 90-77
Nässjö-Köping 67-65
Norrköping-Borås 84-85
Umeå-Fryshuset 89-61

BASKET

BASKETLIGAN, HERRAR
Jämtland-BC Luleå 90-77
Nässjö-Köping 67-65
Norrköping-Borås 84-85
Umeå-Fryshuset 89-61

TRAV**KENO**

1 3 4 5 15 21 24 27 28 35 38 41 43 49 50
 51 53 61 68 70.

Kung Keno: 21.

LOTT

EUROJACKPOT 5-12-15-21-39. Tilläggssiffer: 3-4.

6 rätt: (1 024) 4 499 kr.

5 rätt: (14 117) 46 kr.

4 rätt: (155 531) 8 kr.

V4-raden: 1 5-7-7 (lopp 6-9).

4 rätt: (1 273) 310 kr.

V3-raden: 7-7-8 (lopp 8-10).

3 rätt: (22) 1 290 kr.

V64: 7 911 170 kr. V4: 528 035 kr. V3:

37 840 kr.

Orka

V5-raden: 5-2-5-3-6 (lopp 5-9).

5 rätt: (56,80) 5 733 kr.

V5: 500 982 kr.

1 rätt + 2: 125 722 får 132 kr.

2 rätt + 1: 546 930 får 90 kr.

Sena resultat, fre**BASKET****BASKETLIGAN, HERRAR**

Jämtland-BC Luleå 90-77
Nässjö-Köping 67-65
Norrköping-Borås 84-85
Umeå-Fryshuset 89-61

TRAV**KENO**

1 3 4 5 15 21 24 27 28 35 38 41 43 49 50
 51 53 61 68 70.

Kung Keno: 21.

LOTT

EUROJACKPOT 5-12-15-21-39. Tilläggssiffer: 3-4.

6 rätt: (1 024) 4 499 kr.

5 rätt: (14 117) 46 kr.

4 rätt: (155 531) 8 kr.

V4-raden: 1 5-7-7 (lopp 6-9).

4 rätt: (1 273) 310 kr.

V3-raden: 7-7-8 (lopp 8-10).

3 rätt: (22) 1 290 kr.

V64: 7 911 170 kr. V4: 528 035 kr. V3:

37 840 kr.

Orka

V5-raden: 5-2-5-3-6 (lopp 5-9).

5 rätt: (56,80) 5 733 kr.

V5: 500 982 kr.

1 rätt + 2: 125 722 får 132 kr.

2 rätt + 1: 546 930 får 90 kr.

DAGENS DIREKTSÄNTA SPORT I TV**ALPINT**

10.00 VM TV6. Slalom, herrar, åk 1.

13.30 VM TV6. Slalom, herrar, åk 2.

GOLF

6.30 DP World Tour V Sport Golf. Final.

11.00 Asian Tour V Sport Golf. Final.

19.30 PGA Tour Eurosport 2. Genesis Invitational Dag 4.

HANDBOLL

15.55 HK Aranäs-Hammarby Handboll

C More. Handbollsligan.

16.25 Malmö-Önnered Sportkanalen. Handbollsligan.

ISHOCKEY

11.55 Luleå Hockey-Linköping HC C More. SDHL.

15.55 MoDo Hockey-Djurgården Hockey C More. SDHL.

20.05 Ottawa-St Louis V Sport Extra. NHL.

Söndag 19 februari 2023

Följ SvD i sociala medier

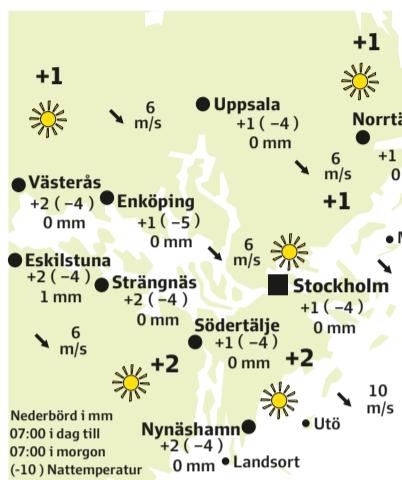
facebook.com/svenskadagbladet, twitter.com/SvD,
instagram.com/svenskadagbladet

Håll dig uppdaterad

Dagens story från Svenska Dagbladet är en daglig nyhetspodcast som ger dig perspektiv på de viktigaste nyhetshändelserna. 15 minuter, varje vardag. SvD.se/om/dagens-story

Stockholm och Mälardalen i dag 19/02 2023

Värden Stockholm igår

Medeltemp*	4
Mintemp**	1,0
Lufttryck igår kl. 13	992,8 hPa
Vattenstånd	+15 cm

*Medeltemp avser från kl. 01 i förrgår till kl. 01 i går. **Mintemp avser från kl. 19 i förrgår till kl. 07 i går.

Kustväder

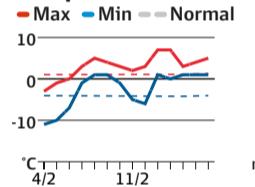
Sandhamn-Landsort Morgon ↘ 9 m/s Middag ↘ 10 m/s Kväll ↘ 9 m/s

Stockholm idag

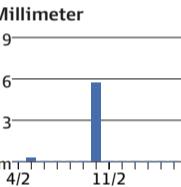
Medeltemp	-1
Partikelhalt***	läg
UV-strålning	läg
Kvädedioxidhalt***	läg

***Källa SLB-analys

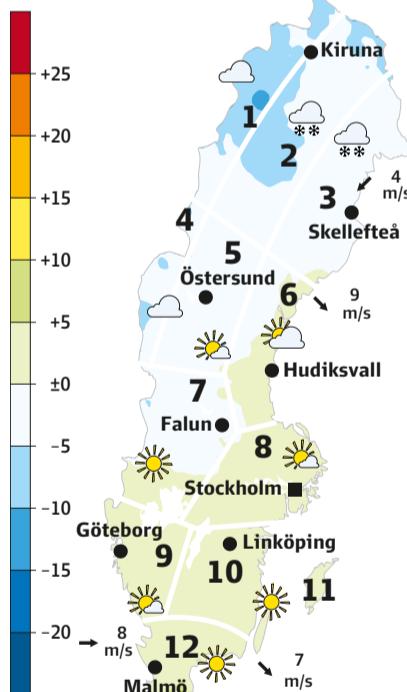
Temperatur

Nederbörd

Sverige i dag

1 Minskad molnighet och uppehåll. Ca 7 minusgrader. Svag vind.

2 Mulet och lätt snöfall. Ca 4 minusgrader. Svag vind.

3 Mulet och lätt snöfall. Ca 3 minusgrader. Svag vind.

4 Mest mulet och uppehåll. Ca 4 minusgrader. Måttlig vind.

5 Molnigt och uppehåll. Ca 2 minusgrader. Måttlig vind.

6 Mest klart och uppehåll. Ca 0 grader. Måttlig vind.

7 Klart och uppehåll. Ca 0 grader. Svag vind.

8 Klart och uppehåll. Ca 1 plusgrad. Måttlig vind.

9 Ökad molnighet och uppehåll. Ca 2 plusgrader. Svag vind.

10 Klart och uppehåll. Ca 2 plusgrader. Måttlig vind.

11 Klart och uppehåll. Ca 2 plusgrader. Måttlig vind.

12 Klart till halvklart och uppehåll. Ca 4 plusgrader. Måttlig vind.

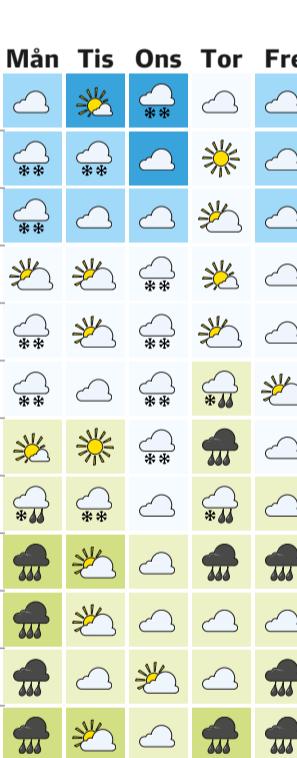
Mån

Tis

Ons

Tor

Fre

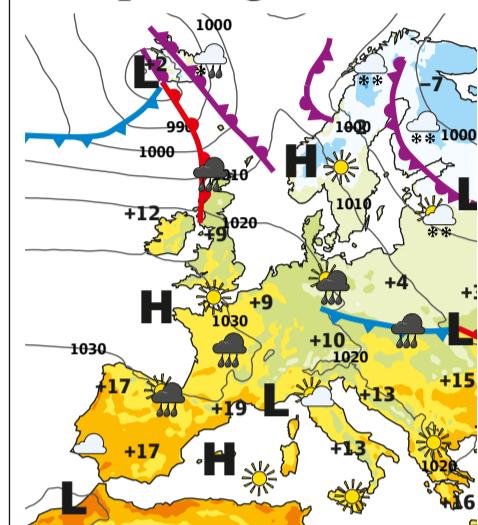

Solen i dag

Upp	(I går)
Lund	07.23 (07.25)
Göteborg	07.34 (07.36)
Stockholm	07.15 (07.18)
Luleå	07.23 (07.26)
Kiruna	07.41 (07.45)

Ner	
Lund	17.19 (17.17)
Göteborg	17.19 (17.17)
Stockholm	16.50 (16.48)
Luleå	16.12 (16.08)
Kiruna	16.07 (16.03)

Europa i dag

Månen i dag

I Stockholm	
Upp 07.52	Ner 15.03

Sverige i går

Temperatur i går kl 13
Nederbörd 07 i förrgår till 07 i går

Borlänge	+3	10,3 mm
Frösön	-1	7,3 mm
Göteborg	+7	14,5 mm
Helsingborg	+6	9,7 mm
Jönköping	+4	9,2 mm
Kalmar	+8	3,6 mm
Karlstad	+5	8,1 mm
Kiruna	-5	0,0 mm
Linköping	+5	4,3 mm
Luleå	-1	2,1 mm
Malmö	+6	12,1 mm
Nordkoster	+6	6,9 mm
Norrköping	+6	8,0 mm
Ronneby	+7	11,0 mm
Stockholm	+4	6,4 mm
Sundsvall	+1	15,5 mm
Umeå	0	10,1 mm
Visby	+4	9,8 mm
Växjö	+5	9,9 mm

Värden från kl 19-13

Varmast

Götal:Göteborg	+8
Sveal:Örebro	+6
Norr:Gävle	+3

Kallast

Götal:Tomtabacken	0
Sveal:Särna	-4
Norr:Vidsel	-13

Blåsigast

Götal:Hanö	V 22 m/s
Sveal:Söderarm	NV 17 m/s
Norr:Blåhammaren	V 20 m/s

Mest nederbörd

Götal:Hästveda	6 mm
Sveal:Örskär	6 mm
Norr:Västmarkum	13 mm

© Svd klart FORECA

Världen i morgon

Algarve/Albufeira	+17 ☀	Lissabon	+16 ☀
Alicante	+17 ☀	London	+12 ☁
Antalya	+16 ☀	Los Angeles	+16 ☀
Aten	+18 ☀	Madeira	+17 ☀
Bagdad	+17 ☀	Madrid	+14 ☀
Bali/Denpasar	+29 ☁	Malaga	+18 ☀
Bangkok	+31 ☀	Mallorca/Palma	+19 ☀
Barcelona	+18 ☀	Malta/Valletta	+17 ☀
Beirut	+18 ☀	Mauritius	+28 ☁
Belgrad	+11 ☁	Miami	+28 ☀
Berlin	+9 ☁	Milano	+14 ☁
Brisbane	+27 ☀	Moskva	+4 ☁
Bryssel	+11 ☀	Nairobi	+28 ☀
Budapest	+10 ☁	New Delhi	+28 ☀
Buenos Aires	+29 ☀	New York	+12 ☁
Chicago	+4 ☁	Nice	+15 ☀
Cypern/Nicosia	+18 ☀	Oslo	+4 ☀
Dubai	+22 ☀	Paris	+12 ☀
Dubrovnik	+14 ☀	Peking	+5 ☀
Edinburgh	+12 ☁	Phuket	+32 ☀
Frankfurt	+9 ☁	Prag	+9 ☀
Gambia/Banjul	+30 ☀	Reykjavik	-1 ☁
Genève	+12 ☀	Riga	+1 ☁
Goa	+33 ☀	Rio de Janeiro	+29 ☀
Hanoi	+23 ☁	Rom	+16 ☀
Havanna	+30 ☀	Santiago	+31 ☀
Helsingfors	-3 ☁	Seoul	+3 ☀
Hongkong	+22 ☀	Seychellerna	+28 ☀
Hurghada	+23 ☀</td		